

DECYZJA KOMISJI**z dnia 29 kwietnia 2014 r.**

w sprawie pomocy państwa SA.34825 (2012/C), SA.34825 (2014/NN), SA.36006 (2013/NN), SA.34488 (2012/C) (ex 2012/NN), SA.31155 (2013/C) (2013/NN) (ex 2010/N) wdrożonej przez Grecję na rzecz Eurobank Group związanej z: dokapitalizowaniem i restrukturyzacją Eurobank Ergasias SA; pomocą restrukturyzacyjną dla Proton Bank poprzez utworzenie i dokapitalizowanie Nea Proton Bank i dodatkowe dokapitalizowanie New Proton Bank przez grecki fundusz stabilności finansowej; restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją Hellenic Postbank przez utworzenie banku pomostowego

(notyfikowana jako dokument nr C(2014) 2933)

(Jedynie tekst w języku angielskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

(2014/885/UE)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu państw członkowskich i innych zainteresowanych stron do przedstawienia uwag⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA**1.1. PROCEDURY DOTYCZĄCE EUROBANK GROUP⁽²⁾ („BANK”⁽³⁾)**

- (1) Decyzją z dnia 19 listopada 2008 r. Komisja zatwierdziła program zatytułowany „Środki wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” („program wsparcia na rzecz greckich banków”), opracowany w celu zapewnienia stabilności greckiego systemu finansowego. Program wsparcia na rzecz greckich banków pozwala na przyznanie pomocy w ramach trzech środków składowych: dokapitalizowania, gwarancji i rządowej pożyczki obligacyjnej⁽⁴⁾. W maju 2009 r. EFG Eurobank Ergasias SA⁽⁵⁾ został dokapitalizowany przez Grecję w ramach środka dokapitalizowania.
- (2) W motywie 14 decyzji z dnia 19 listopada 2008 r. wskazuje się, że plan restrukturyzacji zostanie zgłoszony Komisji w odniesieniu do beneficjentów środka dokapitalizowania.
- (3) Dnia 2 sierpnia 2010 r. władze greckie przedłożyły Komisji plan restrukturyzacji w odniesieniu do Eurobank Group. Komisja zarejestrowała ten plan i jego późniejsze aktualizacje oraz dodatkowe informacje przedłożone przez władze greckie jako sprawę SA.30342 (PN 26/2010), a następnie sprawę SA.32789 (2011/PN).

⁽¹⁾ Decyzja Komisji z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie pomocy państwa nr SA.34825 (2012/C) (ex 2012/NN) – „Dokapitalizowanie EFG Eurobank w ramach greckiego funduszu stabilności finansowej, Hellenic Financial Stability Fund” (Dz.U. C 359 z 21.11.2012, s. 31), decyzja Komisji z dnia 26 lipca 2012 r. w sprawie pomocy państwa nr SA.34488 (2012/C) (ex 2012/NN) – „Pomoc dla Nea Proton Bank poprzez utworzenie i dokapitalizowanie Nea Proton Bank oraz wszczęcie formalnego postępowania wyjaśniającego” (Dz.U. C 357 z 20.11.2012, s. 26), decyzja Komisji z dnia 6 maja 2013 r. w sprawie pomocy państwa nr SA.31155 (2013/C) (ex 2013/NN) (ex 2010/N) – „Pomoc państwa dla Hellenic Postbank SA poprzez utworzenie i kapitalizację banku pomostowego New Hellenic Postbank SA” (Dz.U. C 190 z 29.6.2013, s. 70).

⁽²⁾ Eurobank Ergasias SA i wszystkie jego spółki zależne (greckie i niegreckie spółki zależne i oddziały zarówno bankowe, jak i niebankowe).

⁽³⁾ „Bank” odnosi się do Eurobank Group.

⁽⁴⁾ Decyzja Komisji z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pomocy państwa N 560/08 „Środki wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 125 z 5.6.2009, s. 6). Sprawie nadano numer SA 26678 (N 560/2008). Program ten następnie przedłużono i zmieniono, jak opisano w przypisie 6.

⁽⁵⁾ Dnia 29 czerwca 2012 r. doroczne walne zgromadzenie podjęło decyzję o zmianie nazwy EFG Eurobank Ergasias SA na Eurobank Ergasias S.A.

- (4) Bank wielokrotnie korzystał z gwarancji państwowych dotyczących instrumentów dłużnych i z rządowych pożyczek obligacyjnych w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków ⁽⁶⁾. Skorzystał także z awaryjnego wsparcia płynnościowego gwarantowanego przez państwo.
- (5) Dnia 20 kwietnia 2012 r. grecki fundusz stabilności finansowej (Hellenic Financial Stability Fund, „HFSF”) udzielił bankowi pisemnego zobowiązania dotyczącego udziału w planowanym podwyższeniu kapitału podstawowego banku. Dnia 28 maja 2012 r. HFSF przyznał bankowi dokapitalizowanie pomostowe w wysokości 3 970 mln EUR („pierwsze dokapitalizowanie pomostowe”).
- (6) W maju 2012 r. władze greckie zgłosiły Komisji pisemne zobowiązanie, które bank otrzymał od HFSF. W związku z tym, że środek został już wdrożony, Komisja zarejestrowała go jako pomoc niezgłoszoną (sprawa SA.34825 (2012/NN)).
- (7) Dnia 27 lipca 2012 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące pierwszego dokapitalizowania pomostowego („decyzja o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank”) ⁽⁷⁾.
- (8) W grudniu 2012 r. HFSF przyznał bankowi drugie dokapitalizowanie pomostowe w wysokości 1 341 mln EUR („drugie dokapitalizowanie pomostowe”). Dnia 21 grudnia 2012 r. HFSF udzielił bankowi pisemnego zobowiązania dotyczącego jego udziału w podwyższeniu kapitału podstawowego banku i w emitowanych instrumentach kapitału zamiennego na całkowitą kwotę 528 mln EUR ⁽⁸⁾. Dnia 27 grudnia 2012 r. władze greckie zgłosiły powyższe środki Komisji.
- (9) W maju 2013 r. HFSF wziął udział w podwyższeniu kapitału podstawowego banku, które zostało uzgodnione w grudniu 2012 r. Polegało ono na konwersji pierwszego i drugiego dokapitalizowania pomostowego na kapitał własny oraz na dokonaniu na rzecz banku zastrzyku kapitałowego w dodatkowej kwocie 528 mln EUR („dokapitalizowanie z wiosny 2013 r.”).
- (10) Dnia 19 grudnia 2013 r. władze greckie przedłożyły Komisji informację dotyczącą warunków dokapitalizowania z wiosny 2013 r.

⁽⁶⁾ Dnia 2 września 2009 r. Grecja zgłosiła szereg zmian środków wsparcia i ich przedłużenie do dnia 31 grudnia 2009 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 18 września 2009 r. w sprawie pomocy państwa N 504/09 „Przedłużenie i zmiana środków wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 264 z 6.11.2009, s. 3)). Dnia 25 stycznia 2010 r. Komisja zatwierdziła drugie przedłużenie środków wsparcia do dnia 30 czerwca 2010 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie pomocy państwa N 690/09 „Przedłużenie środków wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 57 z 9.3.2010, s. 4)). Dnia 30 czerwca 2010 r. Komisja zatwierdziła szereg zmian w środkach wsparcia i ich przedłużenie do dnia 31 grudnia 2010 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie pomocy państwa N 260/10 „Przedłużenie środków wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 238 z 3.9.2010, s. 1)). Dnia 21 grudnia 2010 r. Komisja zatwierdziła przedłużenie środków wsparcia do dnia 30 czerwca 2011 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 21 grudnia 2010 r. w sprawie pomocy państwa SA.31998 (2010/N) „Czwarte przedłużenie środków wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 53 z 19.2.2011, s. 1)). Dnia 4 kwietnia 2011 r. Komisja zatwierdziła zmianę (zob. decyzja Komisji z dnia 4 kwietnia 2011 r. w sprawie pomocy państwa SA.32767 (11/N) „Zmiana w środkach wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 164 z 2.6.2011, s. 5)). Dnia 27 czerwca 2011 r. Komisja zatwierdziła przedłużenie środków wsparcia do dnia 31 grudnia 2011 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 27 czerwca 2011 r. w sprawie pomocy państwa SA.33153 (11/N) „Piąte przedłużenie środków wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 274 z 17.9.2011, s. 3)). Dnia 6 lutego 2012 r. Komisja zatwierdziła przedłużenie środków wsparcia do dnia 30 czerwca 2012 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 6 lutego 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34149 (11/N) „Szóste przedłużenie środków wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 101 z 4.4.2012, s. 1)). Dnia 6 lipca 2012 r. Komisja zatwierdziła przedłużenie środków wsparcia do dnia 31 grudnia 2012 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 6 lipca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.35002 (12/N) – Grecja „Przedłużenie środków wsparcia na rzecz instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 77 z 15.3.2013, s. 12)). Dnia 22 stycznia 2013 r. Komisja zatwierdziła przedłużenie programu gwarancji i programu pożyczek obligacyjnych do dnia 30 czerwca 2013 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 22 stycznia 2013 r. w sprawie pomocy państwa SA.35999 (12/N) – Grecja „Przedłużenie programu gwarancji i programu pożyczek obligacyjnych dla instytucji kredytowych w Grecji” (Dz.U. C 162 z 7.6.2013, s. 3)). Dnia 25 lipca 2013 r. Komisja zatwierdziła przedłużenie programu gwarancji i programu pożyczek obligacyjnych do dnia 31 grudnia 2013 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 25 lipca 2013 r. w sprawie pomocy państwa SA.36956 (2013/N) – Grecja „Przedłużenie programu gwarancji i programu pożyczek obligacyjnych dla instytucji kredytowych w Grecji”, dotychczas nieopublikowana. Dnia 14 stycznia 2014 r. Komisja zatwierdziła przedłużenie programu gwarancji i programu pożyczek obligacyjnych do dnia 30 czerwca 2014 r. (zob. decyzja Komisji z dnia 14 stycznia 2014 r. w sprawie pomocy państwa sprawa SA.37958 (2013/N) – Grecja „Przedłużenie programu gwarancji i programu pożyczek obligacyjnych dla instytucji kredytowych w Grecji”, dotychczas nieopublikowana).

⁽⁷⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 27 lipca 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34825 (2012/C), „Dokapitalizowanie EFG Eurobank w ramach greckiego funduszu stabilności finansowej, Hellenic Financial Stability Fund” (Dz.U. C 359 z 21.11.2012, s. 31).

⁽⁸⁾ Komunikat prasowy HFSF z dnia 24 grudnia 2012 r. dostępny w internecie pod adresem: http://www.hfsf.gr/files/press_release_20121224_en.pdf

- (11) Dnia 31 marca 2014 r. HFSF udzielił bankowi pisemnego zobowiązania dotyczącego swojego udziału w podwyższeniu kapitału podstawowego banku.
- (12) Dnia 16 kwietnia 2014 r. władze greckie przedłożyły Komisji końcowy plan restrukturyzacji banku („plan restrukturyzacji”). Zgłosiły także Komisji zobowiązanie HFSF do udzielenia pełnych gwarancji emisji w ramach zbliżającego się dokapitalizowania banku. Tego samego dnia przedstawiły informację o gwarantowanym przez państwo awaryjnym wsparciu płynnościowym. Wskazały, że chcą nadal udzielać bankowi takiej pomocy na utrzymanie płynności finansowej oraz gwarancji państwowych w odniesieniu do instrumentów dłużnych oraz rządowych pożyczek obligacyjnych w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków ⁽⁹⁾.
- (13) Komisja odbyła szereg spotkań i telekonferencji oraz uczestniczyła w wymianie korespondencji elektronicznej z przedstawicielami władz greckich i banku.
- (14) Grecja zgadza się, aby – w drodze wyjątku – niniejszą decyzję przyjęto wyłącznie w języku angielskim.

1.2. PROCEDURA DOTYCZĄCA PRZEJĘTYCH PRZEDSIĘBIORSTW

1.2.1. Procedura dotycząca Nea Proton Bank

- (15) Dnia 26 lipca 2012 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie pomocy państwa SA. 34488 (2012/C), „Pomoc dla Nea Proton Bank poprzez utworzenie i dokapitalizowanie Nea Proton Bank” ⁽¹⁰⁾ („decyzja o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton”). Decyzją tą Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące: (i) finansowania poprzez program restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Greckiego Funduszu Depozytów i Gwarancji Inwestycyjnych („HDIGF”) i HFSF niedopasowania poziomu płynności, wynoszącego 1 121,6 mln EUR, między aktywami i pasywami Proton Bank, które zostały przeniesione do Nea Proton Bank; (ii) zastrzyku kapitałowego dokonanego przez HFSF na rzecz Nea Proton Bank w formie kapitału zakładowego w wysokości 250 mln EUR i (iii) zastrzyku kapitałowego dokonanego przez HFSF na rzecz Nea Proton Bank w formie dodatkowego kapitału podstawowego w wysokości 300 mln EUR, co było przewidywane w momencie przyjęcia decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Bank. Komisja wezwała Grecję do przedstawienia uwag i przekazania wszelkich informacji, które mogłyby być dla niej pomocne w ocenie środków pomocy. W sekcji 1 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton opisano szczegółowo procedurę dotyczącą Proton Bank, włącznie z restrukturyzacją i uporządkowaną likwidacją Proton Bank, utworzeniem Nea Proton Bank, finansowaniem niedopasowania poziomu płynności oraz zastrzykiem kapitałowym dokonanym przez HFSF na rzecz Nea Proton Bank w formie kapitału zakładowego.
- (16) Dnia 1 sierpnia 2012 r. HFSF subskrybował dodatkowy kapitał podstawowy w Nea Proton Bank, a przedmiotowe podwyższenie kapitału wyniosło 230 mln EUR.
- (17) Dnia 5 września 2012 r. Grecja przedstawiła uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Bank, które zostały przygotowane przez narodowy bank Grecji i HFSF.
- (18) Dnia 31 grudnia 2012 r. HFSF subskrybował dodatkowy kapitał podstawowy w Nea Proton Bank w wysokości 35 mln EUR.
- (19) W maju 2013 r. HFSF rozpoczął proces sprzedaży Nea Proton Bank.
- (20) Dnia 12 lipca 2013 r. władze greckie powiadomiły Komisję o zamiarze nabycia Nea Proton Bank przez bank. Komisja udzieliła odpowiedzi dnia 15 lipca 2013 r.
- (21) Dnia 15 lipca 2013 r. bank podpisał wiążącą umowę z HFSF w sprawie nabycia 100 % akcji i praw głosu Nea Proton Bank za cenę nabycia wynoszącą 1 EUR, a HFSF zobowiązał się do dokapitalizowania Nea Proton Bank kwotą 395 mln EUR w gotówce przed jego sprzedażą.
- (22) Dnia 29 lipca 2013 r. władze greckie zgłosiły Komisji zastrzyk kapitałowy w wysokości 395 mln EUR na rzecz Nea Proton Bank.

⁽⁹⁾ Zgłoszenie zostało zarejestrowane pod numerem sprawy SA.34825 (2014/NN).

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 357 z 20.11.2012, s. 26.

1.2.2. Procedura dotycząca New TT Bank

- (23) Dnia 6 maja 2013 r. Komisja przyjęła decyzję w sprawie pomocy państwa SA.31155 (2013/C) – „Pomoc państwa dla TT Hellenic Postbank SA poprzez utworzenie i kapitalizację banku pomostowego *New TT Hellenic Postbank SA*” („decyzja o wszczęciu postępowania w sprawie New TT”) ⁽¹¹⁾. Decyzją tą Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające dotyczące (i) zastrzyku kapitałowego dokonanego przez HFSF na rzecz *New TT Hellenic Postbank SA* („*New TT Bank*”) w wysokości 500 mln EUR; (ii) sfinansowania niedopasowania poziomu płynności ⁽¹²⁾ wynikającego z przeniesienia działalności *Hellenic Postbank SA* („*TT Bank*”) do *New TT Bank* w wysokości 4,1 mld EUR ⁽¹³⁾; (iii) zastrzyku kapitałowego w wysokości 224,96 mln dokonanego przez Grecję na rzecz *TT Bank* w formie akcji uprzywilejowanych w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków; (iv) interwencji HDIGF w wysokości 0,68 mld EUR na rzecz aktywów *T Bank SA* („*T Bank*”), które zostały przeniesione do *TT Bank*. Komisja wezwała Grecję do przedstawienia uwag i przekazania wszelkich informacji, które mogłyby być dla niej pomocne w ocenie pomocy restrukturyzacyjnej. W sekcji 1 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie *New TT* opisano szczegółowo procedury dotyczące restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji *T Bank* w drodze jego sprzedaży do *TT Bank* oraz likwidacji *TT Bank* przez utworzenie *New TT Bank*.
- (24) W czerwcu 2013 r. HFSF rozpoczął proces sprzedaży *New TT Bank*.
- (25) Dnia 15 lipca 2013 r. władze greckie powiadomiły Komisję o decyzji HFSF dotyczącej sprzedaży *New TT Bank* bankowi i o powodach tej decyzji.
- (26) Dnia 15 lipca 2013 r. bank podpisał wiążącą umowę z HFSF w sprawie nabycia 100 % akcji i praw głosu w *New TT Bank*.
- (27) Dnia 19 lipca 2013 r. Grecja przedstawiła uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie *New TT*.

2. OPIS

2.1. BANK I JEGO TRUDNOŚCI

2.1.1. Ogólna sytuacja greckiego sektora bankowego

- (28) Jak pokazano w tabeli 1, realny produkt krajowy brutto („PKB”) Grecji spadł o 20 % w okresie 2008–2012. W związku z tym banki odnotowały szybki wzrost współczynnika niewykonania zobowiązania w przypadku kredytów udzielonych greckim gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom ⁽¹⁴⁾. Sytuacja ta miała negatywny wpływ na korzyści z aktywów uzyskiwane przez greckie banki i doprowadziła do powstania potrzeb kapitałowych.

Tabela 1

Realny wzrost PKB Grecji, 2008–2013

Grecja	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Realny wzrost PKB, %	– 0,2	– 3,1	– 4,9	– 7,1	– 6,4	– 4 (dane szacunkowe)

Źródło: Eurostat, dane dostępne w internecie pod adresem <http://epp.eurostat.ec.europa.eu/tgm/table.do?tab=table&init=1&plugin=1&language=en&pcode=tec00115>

- (29) Ponadto w lutym 2012 Grecja wdrożyła program wymiany obligacji w sektorze prywatnym, znany jako program udziału sektora prywatnego. W program udziału sektora prywatnego zaangażowane były greckie banki; w trakcie tego programu rząd grecki zaferował obecnym prywatnym obligatariuszom nowe papiery wartościowe (w tym greckie obligacje skarbowe (GGBs), papiery wartościowe powiązane z PKB i noty obciążeniowe programu udziału

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 190 z 29.6.2013, s. 70.

⁽¹²⁾ Niedopasowanie poziomu płynności poddano później ponownej ocenie i, zgodnie z decyzją 11/1/21.5.2013 komisji ds. środków naprawczych w sektorze bankowym narodowego banku Grecji, ostatecznie określono jego wysokość na kwotę 3 732,6 mln EUR.

⁽¹³⁾ Niedopasowanie poziomu płynności odnosi się do różnicy między wartością aktywów przeniesionych do nowego banku a wartością nominalną przeniesionych do niego pasywów.

⁽¹⁴⁾ Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Gospodarczych i Finansowych. „Drugi program dostosowań gospodarczych dla Grecji – marzec 2012” (*The Second Economic Adjustment Programme for Greece - March 2012*), s. 17, dostępny w internecie pod adresem: http://ec.europa.eu/economy_finance/publications/occasional_paper/2012/pdf/ocp94_en.pdf

sektora prywatnego wyemitowane przez Europejski Instrument Stabilności Finansowej („EFSF”) w zamian za istniejące greckie obligacje skarbowe z nominalnym dyskontem na poziomie 53,5 % i dłuższymi okresami zapadalności ⁽¹⁵⁾. Władze greckie ogłosiły wyniki tej wymiany obligacji dnia 9 marca 2012 r. ⁽¹⁶⁾. Wymiana spowodowała znaczne straty dla obligatariuszy (które w odniesieniu do banków greckich narodowy bank Grecji oszacował średnio na poziomie 78 % bazowej wartości nominalnej starych greckich obligacji skarbowych) i potrzeby kapitałowe, które zostały wstecznie zaksięgowane w sprawozdaniach finansowych greckich banków za 2011 r.

Tabela 2

Całkowite straty głównych banków greckich w związku z programem udziału sektora prywatnego (w mln EUR)

Banki	Bazowa wartość nominalna greckich obligacji skarbowych	Bazowa wartość nominalna pożyczek państwowych	Całkowita bazowa wartość nominalna	Strata greckich obligacji skarbowych w programie udziału sektora prywatnego	Strata dotycząca pożyczek państwowych w związku z udziałem sektora prywatnego	Całkowite straty związane z udziałem sektora prywatnego	Całkowite straty związane z programem udziału sektora prywatnego /kapitał podstawowy Tier 1 ⁽¹⁾ (%)	Całkowite straty związane z udziałem sektora prywatnego /aktywa razem (%)
NBG	13 748	1 001	14 749	10 985	751	11 735	161,0	11,0
Eurobank	7 001	335	7 336	5 517	264	5 781	164,5	7,5
Alpha	3 898	2 145	6 043	3 087	1 699	4 786	105,7	8,1
Piraeus	7 063	280	7 343	5 686	225	5 911	226,0	12,0
Postbank (TT Bank)	4 197	175	4 372	3 306	138	3 444	618,3	24,8
Nea Proton Bank	934	0	934	216	0	216	378,8	12,6

Źródło: Bank of Greece, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, grudzień 2012, s. 14.

⁽¹⁾ Współczynnik kapitałowy kapitału podstawowego Tier 1 banku jest jednym z regulacyjnych współczynników kapitałowych monitorowanych przez organ sprawujący nadzór w ramach dyrektywy w sprawie wymogów kapitałowych.

- (30) W związku z tym, że greckie banki doświadczyły znaczących niedoborów kapitału w wyniku programu udziału sektora prywatnego i trwającej recesji, na podstawie protokołu dotyczącego polityki gospodarczej i finansowej zawartego w ramach drugiego programu dostosowania dla Grecji przez rząd grecki, Unię Europejską, Międzynarodowy Fundusz Walutowy („MFV”) i Europejski Bank Centralny (EBC) dnia 11 marca 2012 r. udostępniono fundusze na dokapitalizowanie tych banków. Władze greckie oszacowały całkowite zapotrzebowanie banków na dokapitalizowanie oraz koszty restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji finansowane w ramach tego programu na 50 mld EUR ⁽¹⁷⁾. Kwota ta została oszacowana na podstawie testu warunków skrajnych przeprowadzonego przez narodowy bank Grecji w odniesieniu do okresu rozpoczynającego się w grudniu 2011 r. i końącego się w grudniu 2014 r. („test warunków skrajnych z 2012 r.”), który opierał się na prognozie strat kredytowych wykonanej przez Blackrock ⁽¹⁸⁾. Fundusze na dokapitalizowanie greckich banków są dostępne poprzez HFSF. Tabela 3 przedstawia podsumowanie obliczeń dotyczących potrzeb kapitałowych głównych banków greckich wynikających z testu warunków skrajnych przeprowadzonego w 2012 r.

Tabela 3

Test warunków skrajnych z 2012: Potrzeby kapitałowe głównych banków greckich (mln EUR)

Banki	Referencyjny kapitał podstawowy Tier 1 (grudzień 2011 r.)	Całkowite straty związane z udziałem sektora prywatnego (grudzień 2011 r.)	Rezerwy związane z udziałem sektora prywatnego (czerwiec 2011 r.)	Skumulowane straty brutto prognozy ryzyka kredytowego Rezerwa na straty kredytowe	(grudzień 2011 r.) Generowanie	kapitału wewnętrznego	Docelowy kapitał podstawowy Tier 1 (grudzień 2014 r.)	Potrzeby kapitałowe
NBG	7 287	- 11 735	1 646	- 8 366	5 390	4 681	8 657	9 756

⁽¹⁵⁾ Zob. sekcja II „The restructuring of the Greek Sovereign Debt”, w: *Report on the Recapitalisation and Restructuring of the Greek Banking Sector*, Bank of Greece, grudzień 2012, dostępnym w internecie pod adresem: http://www.bankofgreece.gr/BogEkdoseis/Report_on_the_recapitalisation_and_restructuring.pdf

⁽¹⁶⁾ Komunikat prasowy Ministerstwa Finansów z dnia 9 marca 2012 r. dostępny w internecie pod adresem: <http://www.pdma.gr/attachments/article/80/9%20MARCH%202012%20-%20RESULTS.pdf>

⁽¹⁷⁾ Zob. przypis 14, s. 106.

⁽¹⁸⁾ Zob. przypis 15.

Banki	Referencyjny kapitał podstawowy Tier 1 (grudzień 2011 r.)	Całkowite straty związane z udziałem sektora prywatnego (grudzień 2011 r.)	Rezerwy związane z udziałem sektora prywatnego (czerwiec 2011 r.)	Skumulowane straty brutto prognozy ryzyka kredytowego Rezerwa na straty kredytowe	(grudzień 2011 r.) Generowanie	kapitału wewnętrznego	Docelowy kapitał podstawowy Tier 1 (grudzień 2014 r.)	Potrzeby kapitałowe
Eurobank	3 515	- 5 781	830	- 8 226	3 514	2 904	2 595	5 839
Alpha	4 526	- 4 786	673	- 8 493	3 115	2 428	2 033	4 571
Piraeus	2 615	- 5 911	1 005	- 6 281	2 565	1 080	2 408	7 335
Postbank (TT Bank)	557	- 3 444	566	- 1 482	1 284	- 315	903	3 737
Nea Proton Bank	57	- 216	48	- 482	368	34	115	305

Źródło: Bank of Greece, *Report on the Recapitalisation and the Restructuring of the Greek Banking Sector*, grudzień 2012, s. 8.

- (31) Zgodnie z protokołem dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej z marca 2012 r. „banki, które przedstawiają rentowne plany pozyskania kapitału, uzyskają możliwość ubiegania się o publiczne wsparcie i otrzymanie go w sposób pozwalający na utrzymanie zachęt dla sektora prywatnego do dokonywania zastrzyków kapitałowych, a tym samym na zminimalizowanie obciążenia podatników⁽¹⁹⁾. Narodowy bank Grecji uznał za rentowne tylko cztery największe banki (Eurobank, National Bank of Greece, Piraeus Bank i Alpha Bank) są rentowne⁽²⁰⁾. Otrzymały one pierwsze dokapitalizowanie z HFSF w maju 2012 r.
- (32) W związku z recesją i niepewnością polityczną wartość depozytów krajowych w bankach greckich zmniejszyła się w sumie o 37 % od końca 2009 r. i do czerwca 2012 r. Banki te musiały płacić wyższe stopy procentowe, aby zatrzymać depozyty. Koszty depozytów zwiększyły się, powodując zmniejszenie marży odsetkowej netto tych banków. Ponieważ banki greckie zostały pozbawione dostępu do rynków finansowania międzybankowego, stały się całkowicie zależne od finansowania w ramach Eurosystemu⁽²¹⁾, którego coraz większa część była udzielana przez narodowy bank Grecji w formie awaryjnego wsparcia płynnościowego. Kwoty otrzymane przez te banki były szczególnie wysokie w drugiej połowie 2012 r.
- (33) Po wyborach, które odbyły się w czerwcu 2012 r., stany depozytów zaczęły ponownie się zwiększać. Finansowanie greckich banków przez Eurosystem zmniejszyło się od dnia 31 grudnia 2012 r.
- (34) Dnia 3 grudnia 2012 r. Grecja rozpoczęła program wykupu nowych greckich obligacji skarbowych otrzymanych w ramach programu udziału sektora prywatnego po cenach wynoszących od 30,2 % do 40,1 % ich wartości nominalnej⁽²²⁾. Greckie banki wzięły udział w tym programie wykupu, w wyniku czego zrealizowały się dalsze straty w ich bilansach, ponieważ strata księgowa (tj. różnica między wartością rynkową a wartością nominalną) zaksięgowana w czasie trwania programu udziału sektora prywatnego stała się ostateczna i nieodwracalna⁽²³⁾.
- (35) W grudniu 2012 r. cztery największe banki greckie otrzymały drugie dokapitalizowanie z HFSF.
- (36) Jesienią 2013 r. narodowy bank Grecji rozpoczął nowy test warunków skrajnych, aby ocenić stabilność pozycji kapitałowej greckich banków zarówno w scenariuszu podstawowym, jak i w scenariuszu niekorzystnym.
- (37) W lipcu 2013 r. narodowy bank Grecji zlecił przeprowadzenie przez doradcę zewnętrznego badania diagnostycznego portfeli kredytowych wszystkich greckich banków. Doradca przeprowadził prognozy straty kredytowej w odniesieniu do wszystkich krajowych portfeli kredytowych w greckich bankach oraz kredytów obciążonych greckim ryzykiem w zagranicznych oddziałach i spółkach zależnych w horyzoncie trzech i pół roku i całego okresu kredytowania. Analiza dostarczyła prognozy straty kredytowej w ramach dwóch scenariuszy makroekonomicznych – podstawowego i niekorzystnego. Prognozy straty kredytowej dla zagranicznych portfeli kredytowych zostały oszacowane przez narodowy bank Grecji z wykorzystaniem niektórych danych dostarczonych przez doradcę.

⁽¹⁹⁾ Zob. przypis 14, s. 104.

⁽²⁰⁾ Zob. przypis 15.

⁽²¹⁾ Europejski Bank Centralny i krajowe banki centralne razem tworzą Eurosystem, który stanowi centralny system bankowy strefy euro.

⁽²²⁾ Komunikat prasowy Ministerstwa Finansów z dnia 3 marca 2012 r. dostępny w internecie pod adresem: <http://www.pdma.gr/attachments/article/248/Press%20Release%20-%20December%2003.pdf> Ten wykup własnego długu po cenie dużo niższej niż cena nominalna doprowadził do znacznej redukcji długu Grecji.

⁽²³⁾ W przypadku gdyby wykup taki nie miał miejsca, wartość rynkowa tych obligacji mogłaby wzrosnąć w zależności od zmian innych parametrów rynku, takich jak stopy procentowe i prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązań Grecji.

- (38) Na podstawie dokonanej przez doradcę oceny prognoz straty kredytowej narodowy bank Grecji przeprowadził ocenę potrzeb kapitałowych, korzystając z pomocy technicznej drugiego doradcy.
- (39) Główne komponenty oceny potrzeb kapitałowych w ramach testu warunków skrajnych przeprowadzonego w 2013 r. obejmowały (i) prognozy straty kredytowej⁽²⁴⁾ dla portfeli kredytowych banków na zasadzie skonsolidowanej w odniesieniu do ryzyka greckiego i zagranicznego w ujęciu pomniejszonym o istniejące rezerwy na ryzyko kredytowe oraz (ii) szacunkową zyskowość operacyjną banków w okresie od czerwca 2013 r. do grudnia 2016 r. w oparciu o zachowawczą korektę planów restrukturyzacji, która została przedłożona narodowemu bankowi Grecji w czwartym kwartale 2013 r. Tabela 4 przedstawia podsumowanie obliczeń dotyczących potrzeb kapitałowych głównych banków greckich na podstawie scenariusza podstawowego testu warunków skrajnych przeprowadzonego w 2013 r.

Tabela 4

Test warunków skrajnych z 2013: Potrzeby kapitałowe głównych banków greckich w scenariuszu podstawowym (mln EUR)

Banki	Referencyjny kapitał podstawowy Tier 1 (czerwiec 2013 r.) (1)	Rezerwa na straty kredytowe (czerwiec 2013) (2)	Prognozy straty kredytowej w odniesieniu do ryzyka greckiego (3)	Prognozy straty kredytowej w odniesieniu do ryzyka zagranicznego ⁽¹⁾ (4)	Generowanie kapitału wewnętrznego (5)	Referencyjny kapitał podstawowy Tier 1 w teście warunków skrajnych (grudzień 2016 r.) (6)	Potrzeby kapitałowe (7)=(6)-(1)-(2)-(3)-(4)-(5)
NBG ⁽²⁾	4 821	8 134	- 8 745	- 3 100	1 451	4 743	2 183
Eurobank ⁽³⁾	2 228	7 000	- 9 519	- 1 628	2 106	3 133	2 945
Alpha	7 380	10 416	- 14 720	- 2 936	4 047	4 450	262
Piraeus	8 294	12 362	- 16 132	- 2 342	2 658	5 265	425
Attica	225	403	- 888	0	106	243	397
Panellinia	61	66	- 237	0	- 26	31	169

Źródło: Bank of Greece, 2013 *Stress Test of the Greek Banking Sector*, marzec 2014, s. 42.

(1) Wpływ prognoz straty kredytowej w odniesieniu do ryzyka zagranicznego obliczono po opodatkowaniu za granicą i uwzględnieniem zobowiązań związanych ze zbyciem, które Grecja zaproponowała wówczas Komisji.

(2) Rezerwy na straty kredytowe NBG na czerwiec 2013 r. z uwzględnieniem pro forma rezerw FBB i Probank.

(3) Rezerwy na straty kredytowe Eurobanku na czerwiec 2013 r. z uwzględnieniem pro forma rezerw New Hellenic Postbank i New Proton Bank, które bank nabył w sierpniu 2013 r.

- (40) Dnia 6 marca 2013 r. narodowy bank Grecji przedstawił wyniki testu warunków skrajnych z 2013 r. i zwrócił się do banków o przedłożenie ich planów pozyskania kapitału do połowy kwietnia 2014 r. w celu pokrycia potrzeb kapitałowych w scenariuszu podstawowym.

2.1.2. Działalność gospodarcza banku

- (41) Bank świadczy uniwersalne usługi bankowe, głównie w Grecji oraz Europie Wschodniej i Południowo-Wschodniej (na Cyprze, w Rumunii, Bułgarii, Serbii i na Ukrainie). Oferuje pełny zakres produktów i usług bankowych i finansowych dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw. Prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej i prywatnej, zarządzania aktywami, ubezpieczeń, zasobów finansowych, rynków kapitałowych oraz innych usług. Bank ma siedzibę w Grecji, a jego akcje są notowane na giełdzie papierów wartościowych w Atenach. Całkowita liczba pracowników zatrudnionych w banku na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 17 427 osób, z których w przybliżeniu połowa była zatrudniona w Europie Wschodniej i Południowo-Wschodniej, zaś druga połowa była zatrudniona w Grecji⁽²⁵⁾.
- (42) Bank uczestniczył w programie udziału sektora prywatnego, wymieniając greckie obligacje skarbowe i pożyczki państwowe o wartości nominalnej 7 336 mln EUR. Jego całkowite obciążenie związane z udziałem sektora prywatnego wyniosło około 5 781 mln EUR przed opodatkowaniem i zostało w całości zaksięgowane w księgach rachunkowych za 2011 r.⁽²⁶⁾ Podczas programu wykupu w grudniu 2012 r. bank sprzedał nowe greckie obligacje skarbowe, które otrzymał w ramach programu udziału sektora prywatnego ze znacznym dyskontem w stosunku do wartości nominalnej. W wyniku sprzedaży zrealizowały się jego straty na nowych greckich obligacjach skarbowych.

⁽²⁴⁾ W tym przewidywana strata z nowych kredytów udzielonych w Grecji w okresie od czerwca 2013 r. do grudnia 2016 r.

⁽²⁵⁾ <http://www.eurobank.gr/online/home/generic.aspx?id=323&mid=347&lang=en>

⁽²⁶⁾ Zob. tabela 2.

- (43) Główne dane finansowe banku na grudzień 2010 r., grudzień 2011 r., grudzień 2012 r. i grudzień 2013 r. (dane skonsolidowane) przedstawiono w tabeli 5.

Tabela 5

Główne dane finansowe Eurobanku – 2010, 2011, 2012 i 2013

Zysk i strata (mln EUR)	2010	2011	2012	2013 (łącznie z New TT Bank i Nea Proton Bank od dnia ich nabycia)
Wynik odsetkowy netto	2 103	2 965	1 461	1 294
Przychody operacyjne ogółem	2 730	2 226	1 755	1 587
Koszty operacyjne ogółem	- 1 280	- 1 123	- 1 052	- 1 071
Dochód przed odpisem na rezerwy	1 450	1 103	703	516
Straty z tytułu ryzyka kredytowego	- 1 273	- 1 328	- 1 655	- 1 920
Straty związane z udziałem sektora prywatnego		- 6 012	- 363	
Inne straty		- 737	- 373	- 522
Zysk/strata netto	84	- 5 496	- 1 440	- 1 157
Wybrane dane ilościowe (mln EUR)	31 grudnia 2010 r.	31 grudnia 2011 r.	31 grudnia 2012 r.	31 grudnia 2013 r. (łącznie z New TT Bank i Nea Proton Bank)
Wartość kredytów i zaliczek na rzecz klientów ogółem	53 412	48 094	43 171	45 610
Depozyty razem	41 173	32 459	30 752	41 535
Aktywa razem	87 188	76 822	67 653	77 586
Kapitał własny razem ⁽¹⁾	6 094	875	- 685	4 523

Źródła: 2013: Wyniki finansowe 2013 – Consolidated financial statements, s. 3 i 4; <http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/EN%20Consol%20AR%202013.pdf>; 2012 i 2011: Wyniki finansowe 2012 – Consolidated financial statements; s. 3 i 4; <http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Annual%20Report%202012.pdf>; 2010: Komunikat prasowy EFG Eurobank, Wyniki za cały rok 2011; s. 5 i 6; <http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Annual%20Report%20AQ2011.pdf>

⁽¹⁾ Podane kwoty kapitału własnego w przypadku lat 2010, 2011 i 2012 uwzględniają akcje uprzywilejowane o wartości 950 mln EUR otrzymane od Grecji w 2009 r.; kwoty te nie uwzględniają dwukrotnego dokapitalizowania pomostowego, które bank otrzymał w 2012 r., w kwocie 5 311 mln EUR. Kwota kapitału własnego na dzień 31 grudnia 2013 r. uwzględnia dokapitalizowanie z maja 2013 r. (podczas którego dokonano konwersji dwukrotnego dokapitalizowania pomostowego na akcje zwykłe).

- (44) Tabela 5 pokazuje, że oprócz ogromnych strat, zaksięgowanych w 2011 r. w związku z programem udziału sektora prywatnego (5 781 mln EUR ⁽²⁷⁾), bank ucierpiał z powodu spadku dochodów (między innymi z powodu wyższych kosztów depozytów) oraz wysokich i stale zwiększających się odpisów aktualizujących z tytułu utraty

⁽²⁷⁾ Zob. tabela 2.

wartości portfeli kredytowych w Grecji i za granicą. Poziom płynności banku pogorszył się znacznie z powodu odpływu depozytów, a dnia 31 grudnia 2011 r. relacja kredytów do depozytów osiągnęła poziom 148 %, zaś 42 % bilansu banku w tym czasie było finansowane przez Eurosystem.

- (45) Dnia 6 marca 2014 r. narodowy bank Grecji przedstawił wyniki testu warunków skrajnych z 2013 r., na podstawie których potrzeby kapitałowe banku zostały oszacowane na kwotę 2 945 mln EUR w scenariuszu podstawowym. Kwota ta została pomniejszona o środki łagodzące; oznacza to, że uwzględniono już w niej wdrożenie przez bank środków łagodzących w formie zbycia aktywów, co, jak zakładano, przyczynia się do zmniejszenia potrzeb kapitałowych.
- (46) W celu pokrycia zidentyfikowanych potrzeb kapitałowych wynoszących 2 945 mln EUR bank zaproponował rozszerzone środki łagodzące, które przyniosą jednak niewiele więcej niż założył narodowy bank Grecji, oszacowując potrzeby kapitałowe. Wspomniane środki łagodzące obejmują sprzedaż dodatkowych aktywów (sprzedaż [...] (*), sprzedaż [...] % ubezpieczeniowej spółki zależnej i zmniejszenie uczestnictwa w działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości do 20 % do [...])⁽²⁸⁾.
- (47) W związku z tym, że te rozszerzone środki łagodzące mogą pokryć tylko bardzo małą część zidentyfikowanych potrzeb kapitałowych, w dniu 12 kwietnia 2014 r. nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy podjęło decyzję o przeprowadzeniu podwyższenia kapitału o 2 864 mln EUR. Podwyższenie przeprowadza się w formie emisji akcji bez prawa pierwszeństwa (to znaczy, w formie podwyższenia kapitału przy uchyleniu praw pierwszeństwa) skierowanej do inwestorów międzynarodowych oraz publicznej emisji w Grecji. Jeżeli popyt ze strony prywatnych inwestorów okaże się niewystarczający do pokrycia całego podwyższenia kapitału, HFSF pokryje różnicę, obejmując subskrypcją pozostałe nowe akcje po uprzedniej zamianie podporządkowanych instrumentów kapitałowych banku na akcje.

2.2. TRANSAKcje NABYCIA PRZEPROWADZANE PRZEZ BANK W SEKTORZE GRECKIEJ DZIAŁALNOŚCI BANKOWEJ

- (48) Dnia 15 lipca 2013 r. bank podpisał dwie wiążące umowy z HFSF w sprawie przejęcia 100 % akcji i praw głosu w Nea Proton Bank i New TT Bank.

2.2.1. Nabycie Nea Proton Bank

Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja Proton Bank i Nea Proton Bank

- (49) Dnia 9 października 2011 r. narodowy bank Grecji przystąpił do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Proton Bank. Narodowy bank Grecji wycofał licencję dla Proton Bank, stawiając Proton Bank w stan likwidacji⁽²⁹⁾.
- (50) Na wniosek narodowego banku Grecji i w następstwie decyzji Ministra Finansów⁽³⁰⁾ utworzono Nea Proton Bank jako tymczasową instytucję kredytową, do której przeniesiono wszystkie depozyty (detaliczne, bankowe i rządowe), sieć oddziałów i wybrane aktywa (portfele kredytów i obligacji) z Proton Bank. Należności kapitałowe, dług podporządkowany i kredyty o wysokim poziomie ryzyka pozostały w Proton Bank. HFSF dokonał na rzecz Nea Proton Bank zastrzyku kapitałowego w formie kapitału zakładowego w kwocie 250 mln EUR⁽³¹⁾ i został jego jedynym akcjonariuszem. Suma bilansowa w bilansie otwarcia Nea Proton Bank wynosiła około 3 mld EUR.
- (51) Na koniec 2011 r. aktywa ważone ryzykiem⁽³²⁾ Nea Proton Bank wynosiły 1,2 mld EUR.

Nabycie Nea Proton Bank przez bank

- (52) Greckie prawo w zakresie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków wymaga, aby HFSF dokonał zbycia posiadanych akcji w tymczasowej instytucji kredytowej w ciągu dwóch lat od dnia przyjęcia ministerialnej decyzji ustanawiającej tę tymczasową instytucję kredytową⁽³³⁾. Zgodnie z tym zobowiązaniem i z protokołem dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej HFSF przystąpił do sprzedaży akcji Nea Proton Bank. Doradca finansowy HFSF skontaktował się z szeroką grupą potencjalnych inwestorów (włącznie z greckimi bankami, bankami zagranicznymi i inwestorami finansowymi), jednak tylko dwóch z nich, bank i fundusz hedgingowy ze Stanów Zjednoczonych, złożyły ostateczne oferty. Tylko ofertę złożoną przez bank uznano za zgodną z warunkami określonymi w piśmie przewodnim HFSF, a zatem uznano ją za ważną.

(*) Informacje poufne.

⁽²⁸⁾ Pierwotny plan pozyskania kapitału był mniej ambitny, gdyż na przykład bank planował utrzymać znaczącą pozycję w [...] i zobowiązał się do zbycia tylko [...] % ubezpieczeniowej spółki zależnej.

⁽²⁹⁾ Decyzja 20/3/9.10.2011 komisji ds. kredytu i ubezpieczeń narodowego banku Grecji.

⁽³⁰⁾ Decyzja Ministra Finansów 9250/9.10.2011 ustanawiająca tymczasową instytucję kredytową o nazwie „Nea Proton Bank SA” (Grecki Dziennik Rządowy FEK B' 2246/2011).

⁽³¹⁾ Zgodnie z decyzją ministerialną z dnia 9 października 2011 r. kapitał zakładowy wpłacono w dwóch ratach; 220 mln EUR wpłaconej dnia 9 października 2011 r. i 30 mln EUR wpłaconej dnia 3 lutego 2012 r. Zob. HFSF, *Annual Financial report for the period from 1.1.2012 to 31.12.2012*, sierpień 2013 r., dostępny w internecie pod adresem: http://www.hfsf.gr/files/hfsf_annual_report_2012_en.pdf

⁽³²⁾ Aktywa ważone ryzykiem oznaczają regulacyjną pozycję łączną, która służy do pomiaru ekspozycji instytucji finansowej i jest stosowana przez organy nadzoru w celu monitorowania adekwatności kapitałowej instytucji finansowych.

⁽³³⁾ Zob. art. 63E ust. 9 ustawy nr 3601/2007.

- (53) Na dzień 31 maja 2013 r. aktywa wazone ryzykiem Nea Proton Bank wynosiły 811 mln EUR, a jego kapitał regulacyjny wynosił -203 mln EUR. Na ten sam dzień Nea Proton Bank potrzebował dokapitalizowania kwotą 276 mln EUR, aby osiągnąć współczynnik kapitałowy kapitału Tier 1 na poziomie 9 %. Bank wpłacił wkład pieniężny w wysokości 1 EUR w zamian za 100 % akcji i praw głosu w Nea Proton Bank. Bank zwrócił się do HFSF o dokapitalizowanie Nea Proton Bank kwotą 395 mln EUR, która poza kwotą 276 mln EUR potrzebną, aby podnieść współczynnik adekwatności kapitałowej Nea Proton Bank z powrotem do poziomu 9 %, umożliwiłaby przeznaczenie dodatkowej kwoty 119 mln EUR na stworzenie rezerw na dodatkowe straty kredytowe i pokrycie spodziewanych strat przed opodatkowaniem do 2016 r. Zgodnie z warunkami sprzedaży HFSF zobowiązał się do pokrycia potrzeb kapitałowych Nea Proton Bank przed zrealizowaniem transakcji poprzez wniesienie 395 mln EUR w gotówce.

2.2.2. Nabycie New TT Bank

Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja TT Bank i New TT Bank

- (54) Dnia 18 stycznia 2013 r. władze greckie przystąpiły do restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji TT Bank. Narodowy bank Grecji wycofał licencję dla TT Bank, stawiając TT Bank w stan likwidacji⁽³⁴⁾.
- (55) Na wniosek narodowego banku Grecji i w następstwie decyzji Ministra Finansów⁽³⁵⁾ utworzono New TT Bank jako tymczasową instytucję kredytową, do której przeniesiono aktywa o wartości 10,8 mld EUR (w formie gotówki, obligacji skarbowych, kredytów niezagrożonych depozytów detalicznych, centralnego finansowania i greckich obligacji skarbowych⁽³⁶⁾). W TT Bank pozostawiono aktywa netto o całkowitej wartości 1,2 mld EUR „w formie” należności kapitałowych, kredytów zagrożonych, aktywów i rezerw z tytułu podatków TT Bank oraz wszelkiego rodzaju opłat i ceł. HFSF dokonał na rzecz New TT Bank zastrzyku kapitałowego w formie kapitału zakładowego w kwocie 500 mln EUR i został jego jedynym akcjonariuszem. Suma bilansowa w bilansie otwarcia New TT Bank po zastrzyku kapitałowym wynosiła około 15,1 mld EUR.

Nabycie New TT Bank przez bank

- (56) Zgodnie ze zobowiązaniami określonymi w protokole dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej HFSF przystąpił do sprzedaży akcji New TT Bank. W ten sposób wypełnił również swoje zobowiązanie do zbycia posiadanych akcji tej tymczasowej instytucji kredytowej w ciągu dwóch lat od jej ustanowienia. Jego doradca finansowy skontaktował się z szeroką grupą potencjalnych inwestorów, w tym z bankami greckimi, bankami zagranicznymi i inwestorami finansowymi. Tylko cztery największe banki greckie złożyły ostateczne oferty, spośród których wybrano ofertę banku.
- (57) Bank wyraził zgodę na wpłacenie całkowitej kwoty 681 mln EUR w formie akcji zwykłych z nowej emisji w celu nabycia New TT Bank. Zgodnie z umową subskrypcyjną początkowa zapłata dokonana przez bank została poddana dalszym korektom na podstawie oceny wartości aktywów⁽³⁷⁾.
- (58) W związku z tym nadzwyczajne walne zgromadzenie akcjonariuszy banku, które odbyło się dnia 26 sierpnia 2013 r., wyraziło zgodę na podwyższenie kapitału podstawowego banku o 425 625 000 EUR w drodze emisji 1 418 750 000 nowych akcji zwykłych⁽³⁸⁾ o wartości nominalnej każdej akcji wynoszącej 0,3 EUR i cenie ofertowej wynoszącej 0,48 EUR za każdą akcję. Podwyższenie kapitału było subskrybowane w całości przez HFSF w formie wkładu niepieniężnego. Wkład niepieniężny został wniesiony w formie wszystkich posiadanych przez HFSF akcji New TT Bank o całkowitej wartości 681 mln EUR. W następstwie tej transakcji udział HFSF w banku wzrósł z 93,5 % do 95,2 %.

2.3. ŚRODKI POMOCY

- (59) Bank skorzystał ze środków wsparcia kapitałowego A, B1, B2, B3, B4 i C oraz środków pomocy na utrzymanie płynności finansowej L1 i L2. Proton Bank i Nea Proton Bank skorzystały z następujących środków: Pr1, Pr2 Pr3, NP1, NP2 i NP3. T Bank, TT Bank i New TT Bank skorzystały ze środków T, TT, NTT1 i NTT2.

⁽³⁴⁾ Decyzja 7/3/18.1.2013 komisji ds. środków naprawczych w sektorze bankowym narodowego banku Grecji.

⁽³⁵⁾ Decyzja Ministra Finansów 2124/B95/18.1.2013 r. ustanawiająca tymczasową instytucję kredytową o nazwie „New TT Hellenic Postbank S.A” (Grecki Dziennik Rządowy FEK B’ 74/2013).

⁽³⁶⁾ Art. 1 i pkt 13 załącznika 1 do decyzji ministerialnej 2124/B95/2013.

⁽³⁷⁾ Deloitte przeprowadził ocenę wartości netto aktywów New TT Bank na dzień 30 sierpnia 2013 r., a dnia 15 listopada 2013 r. HFSF wypłacił bankowi kwotę 54,9 mln EUR w gotówce, jak wskazano w *Report of the Hellenic Financial Stability Fund's Activities for the period July - December 2013*, s. 2, dostępnym w internecie pod adresem: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jul_2013_Dec_2013_en.pdf

⁽³⁸⁾ Ostateczna liczba akcji otrzymanych przez HFSF została określona w oparciu o średnią cenę ważoną wolumenem akcji banku na ateńskiej giełdzie papierów wartościowych w okresie dziesięciu dni roboczych przed dniem nadzwyczajnego walnego zgromadzenia (przy minimalnej liczbie 1 418 750 000 akcji). Zob. przypis 31.

2.3.1. Środki pomocy przyznane bankowi w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków

- (60) W ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków bank otrzymał szereg rodzajów pomocy, w ramach środka dotyczącego dokapitalizowania, środka dotyczącego gwarancji i środka dotyczącego rządowej pożyczki obligacyjnej.

2.3.1.1. Pomoc państwa na utrzymanie płynności finansowej przyznana w ramach środka dotyczącego gwarancji i środka dotyczącego rządowej pożyczki obligacyjnej (środek L1)

- (61) Bank skorzystał i nadal korzysta z pomocy w ramach środka dotyczącego dokapitalizowania i środka dotyczącego rządowej pożyczki obligacyjnej. Pomoc ta będzie określana w niniejszej decyzji jako „środek L1”. Na dzień 30 listopada 2013 r. ⁽³⁹⁾ gwarancje udzielone bankowi wynosiły około 13,9 mld EUR. Na ten dzień bank nie miał żadnych niespłaconych pożyczek w formie obligacji rządowych. Na dzień 15 kwietnia 2011 r. bank otrzymał pożyczki w formie obligacji rządowych na kwotę 1 737 mln EUR i skorzystał z gwarancji państwowych w wysokości 13,6 mld EUR udzielonych w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków.
- (62) W planie restrukturyzacji banku przedłożonym Komisji przez władze greckie dnia 16 marca 2014 r. władze greckie zasygnalizowały swój zamiar dalszego przyznawania gwarancji i udzielania pożyczek w formie obligacji rządowych w ramach programu w okresie restrukturyzacji.

2.3.1.2. Dokapitalizowanie przez państwo przyznane w ramach środka dokapitalizowania w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków (środek A)

- (63) W maju 2009 r. bank uzyskał zastrzyk kapitałowy w wysokości 950 mln EUR ⁽⁴⁰⁾ (środek A) w ramach środka dokapitalizowania stanowiącego część programu wsparcia na rzecz greckich banków. Wspomniany zastrzyk kapitałowy stanowił równowartość około 2 % aktywów ważonych ryzykiem posiadanych przez bank w tamtym czasie.
- (64) Dokapitalizowanie przeprowadzono w formie subskrypcji przez Grecję akcji uprzywilejowanych o kuponie 10 % i pięcioletnim terminie zapadalności. W 2010 r. przedłużono termin zapadalności akcji uprzywilejowanych, zwiększając jednocześnie wynagrodzenie z tytułu tych akcji. Od tego momentu, jeżeli wykup akcji uprzywilejowanych nie nastąpi w ciągu pięciu lat od ich emisji, a walne zgromadzenie akcjonariuszy nie podejmie żadnej decyzji w kwestii wykupu tych akcji, grecki Minister Finansów zwiększy kupon o 2 % rocznie w sposób skumulowany (tzn. kupon wyniesie 12 % za szósty rok, 14 % za siódmy rok itd.).

2.3.2. Gwarantowane przez państwo awaryjne wsparcie płynnościowe (środek L2)

- (65) Awaryjne wsparcie płynnościowe stanowi wyjątkowy środek umożliwiający wypłacalnej instytucji finansowej, która doświadcza tymczasowych problemów z płynnością, otrzymanie finansowania w ramach Eurosystemu, przy czym operacja nie stanowi elementu jednolitej polityki pieniężnej. Stopa procentowa, jaką taka instytucja finansowa płaci za awaryjne wsparcie płynnościowe, wynosi [...] punktów bazowych więcej niż stopa procentowa, którą płaci ona za zwykłe refinansowanie z banku centralnego.
- (66) Narodowy bank Grecji jest odpowiedzialny za program awaryjnego wsparcia płynnościowego, co znaczy, że wszelkie koszty i ryzyko związane z udzielaniem awaryjnego wsparcia płynnościowego ponosi narodowy bank Grecji ⁽⁴¹⁾. Grecja przyznała narodowemu bankowi Grecji gwarancję państwową, która odnosi się do całkowitej kwoty awaryjnego wsparcia płynnościowego udzielanego przez narodowy bank Grecji. Przyjęcie art. 50 ust. 7 ustawy 3943/2011, którym zmieniono art. 65 ust. 1 ustawy 2362/1995, pozwoliło Ministrowi Finansów na przyznanie narodowemu bankowi Grecji gwarancji w imieniu państwa, aby zabezpieczyć wiarygodność narodowego banku Grecji wobec instytucji kredytowych. Banki korzystające z awaryjnego wsparcia płynnościowego muszą wnieść opłatę gwarancyjną na rzecz państwa wynoszącą [...] punktów bazowych.
- (67) Do dnia 31 grudnia 2011 r. bank skorzystał z gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego w wysokości 14,95 mld EUR ⁽⁴²⁾, zaś do dnia 31 grudnia 2012 r. bank skorzystał z gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego w wysokości 12 mld EUR.

2.3.3. Środki pomocy przyznane bankowi poprzez HFSF

- (68) Od 2012 r. bank skorzystał z szeregu środków wsparcia kapitałowego przyznanych mu przez HFSF. Tabela 6 przedstawia przegląd tych środków pomocy.

⁽³⁹⁾ Zgodnie ze sprawozdaniem dotyczącym funkcjonowania gwarancji i rządowej pożyczki obligacyjnej przedstawionym przez Ministerstwo Finansów dnia 13 grudnia 2013 r.

⁽⁴⁰⁾ Kwota 950 mln EUR jest to kwota wydatków netto. Kwota ta wyniosła 950,125 mln EUR. Zob. Eurobank, *Annual Financial Report for the year ended 31 December 2009*, s. 6, dostępny w internecie pod adresem: <http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/REPORTSITE%202009Final1.pdf>

⁽⁴¹⁾ Zgodnie z pismem narodowego banku Grecji z dnia 7 listopada 2011 r. „gwarancje mają zastosowanie do całkowitej kwoty awaryjnego wsparcia płynnościowego”.

⁽⁴²⁾ Informacje przedstawione przez narodowy bank Grecji w dniu 7 kwietnia 2014 r.

Tabela 6

Środki wsparcia kapitałowego przyznane bankowi poprzez HFSF

	1 dokapitalizowanie pomostowe – maj 2012 r. (mln EUR)	2 dokapitalizowanie pomostowe – grudzień 2012 r. (w mln EUR)	Pisemne zobowiązanie – grudzień 2012 r. (mln EUR)	Dokapitalizowanie z wiosny 2013 r. – maj 2013 r. (mln EUR)	Zobowiązanie dotyczące dokapitalizowania – kwiecień 2014 (mln EUR)
Środek	B1	B2	B3	B4	C
Kwota (mln EUR)	3 970	1 341	528	5 839	2 864

2.3.3.1. Pierwsze dokapitalizowanie pomostowe (środek B1)

- (69) Szczegółowy opis pierwszego dokapitalizowania pomostowego z maja 2012 r. (środek B1) znajduje się w motywach 15–32 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobanku. Kontekst i główne cechy tego środka zostały przedstawione w niniejszej sekcji.
- (70) Dnia 20 kwietnia 2012 r. HFSF udzielił bankowi pisemnego zobowiązania dotyczącego udziału w planowanym podwyższeniu kapitału podstawowego banku w kwocie do 4,2 mld EUR.
- (71) Dnia 28 maja 2012 r. HFSF przekazał bankowi obligacje EFSF o wartości 3,97 mld EUR w ramach środka B1 zgodnie z przepisami dotyczącymi dokapitalizowania pomostowego określonymi w ustawie 3864/2010 ustanawiającej HFSF („ustawa o HFSF”). Obligacje EFSF przekazane bankowi były obligacjami EFSF o zmiennym oprocentowaniu z terminami zapadalności wynoszącymi sześć i dziesięć lat oraz datą emisji dnia 19 kwietnia 2012 r. W motywie 48 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank Komisja stwierdziła już, że „dokapitalizowanie pomostowe sfinalizowane w dniu 28 maja 2012 r. stanowi wykonanie zobowiązania podjętego w pisemnym zobowiązaniu i tym samym kontynuację tej samej pomocy”. Zarówno kwoty zapewnione w pisemnym zobowiązaniu, jak i w ramach dokapitalizowania pomostowego zostały obliczone przez narodowy bank Grecji, aby zapewnić osiągnięcie przez bank łącznego współczynnika kapitałowego na poziomie 8 % na dzień 31 grudnia 2011 r., który był dniem wstecznego zaksięgowania dokapitalizowania pomostowego w dokumentacji księgowej banku. Jak pokazuje tabela 3, środek B1 pokrywał tylko ograniczoną część całkowitych potrzeb kapitałowych ustalonych na podstawie testu warunków skrajnych z 2012 r. Bank miał zwiększyć swój kapitał w drodze przyszłego podwyższenia kapitału, a dokapitalizowanie pomostowe miało na celu zachowanie kwalifikowalności banku do finansowania przez EBC do czasu dokonania tego podwyższenia kapitału.
- (72) W odniesieniu do okresu między datą pierwszego dokapitalizowania pomostowego i datą konwersji pierwszego dokapitalizowania pomostowego na akcje zwykłe i inne instrumenty kapitału zamiennego umowa poprzedzająca subskrypcję zawarta między bankiem i HFSF stanowiła, że bank musi zapłacić HFSF roczną opłatę w wysokości 1 % wartości nominalnej obligacji EFSF i że wszelkie wypłaty kuponu oraz odsetki naliczone z tytułu obligacji EFSF za ten okres będą zaliczone jako dodatkowe wpłaty na poczet kapitału ze strony HFSF ⁽⁴³⁾.

2.3.3.2. Drugie dokapitalizowanie pomostowe (środek B2)

- (73) Jesienią 2012 r. bank zaksięgował dalsze straty. W związku z tym jego kapitał spadł poniżej minimalnych wymogów kapitałowych, które musi spełniać, aby kwalifikować się do refinansowania przez EBC.
- (74) W związku z tym konieczne stało się drugie dokapitalizowanie pomostowe. W dniu 21 grudnia 2012 r. HFSF przeprowadził drugie dokapitalizowanie pomostowe w wysokości 1 341 mln EUR (środek B2), które po raz kolejny zostało wpłacone przez przekazanie bankowi obligacji EFSF.

2.3.3.3. Pisemne zobowiązanie z dnia 21 grudnia 2012 r. (środek B3)

- (75) Oprócz drugiego dokapitalizowania pomostowego dnia 21 grudnia 2012 r. HFSF udzielił bankowi pisemnego zobowiązania dotyczącego jego udziału w podwyższeniu kapitału podstawowego banku i w planowanej emisji instrumentów kapitału zamiennego na całkowitą kwotę do 528 mln EUR (środek B3).
- (76) Dwukrotne dokapitalizowanie pomostowe (środki B1 i B2) i dodatkowa kwota zobowiązania z grudnia 2012 r. (środek B3) oznaczały łącznie, że zobowiązanie HFSF wobec banku odpowiada całkowitym potrzebom kapitałowym ustalonym na podstawie testu warunków skrajnych z 2012 r. (5 839 mln EUR ⁽⁴⁴⁾).

⁽⁴³⁾ Umowa poprzedzająca subskrypcję przewidywała, że „na należności wobec banku z tytułu ryzyka składają się obligacje EFSF oraz wszelkie wypłaty kuponu i odsetki naliczone z tytułu obligacji EFSF za okres od daty emisji tych obligacji do konwersji zaliczki na kapitał podstawowy i inne instrumenty kapitału zamiennego wskazane w niniejszym dokumencie”.

⁽⁴⁴⁾ Zob. tabela 3.

2.3.3.4. Dokapitalizowanie z wiosny 2013 r. (środek B4)

- (77) Dnia 30 kwietnia 2013 r. walne zgromadzenie akcjonariuszy zatwierdziło podwyższenie kapitału podstawowego banku w kwocie 5 839 mln EUR („dokapitalizowanie z wiosny 2013 r.”). W związku z tym bank wyemitował 3 789 317 357 nowych akcji o wartości nominalnej 0,30 EUR w cenie 1,54 EUR za akcję.
- (78) Tego samego dnia walne zgromadzenie akcjonariuszy podjęło także decyzję o tym, że pełna kwota kapitału zostanie zapewniona przez HFSF i że zostanie wniesiona jako wkład niepieniężny w formie obligacji EFSF.
- (79) W związku z tym w maju 2013 r. HFSF dokonał na rzecz banku zastrzyku kapitałowego w łącznej kwocie 5 839 mln EUR w formie akcji zwykłych (środek B4). Kwota ta jest równa sumie środków B1, B2 i B3.
- (80) Przez dokapitalizowanie z wiosny 2013 r. dokonano konwersji pierwszego i drugiego dokapitalizowania pomostowego (środki B1 i B2) na trwałe dokapitalizowanie oraz wykonano zobowiązanie do udzielenia dodatkowej pomocy kapitałowej (środek B3).
- (81) Cenę nowych akcji ustalono na 50 % średniej ceny akcji ważonej wolumenem z ostatnich 50 dni sesyjnych poprzedzających ustalenie ceny ofertowej. W związku z odwróceniem podziału akcji, o którym walne zgromadzenie akcjonariuszy zdecydowało dnia 30 kwietnia 2012 r. ⁽⁴⁵⁾, cena nowych akcji została ustalona na kwotę 1,54 EUR za akcję.
- (82) Natychmiast po dokapitalizowaniu z wiosny 2013 r. HFSF został głównym akcjonariuszem banku z udziałem wynoszącym 98,56 %. Po zakończeniu kolejnego procesu zarządzania zobowiązaniami udział ten zmniejszył się jednak do 93,55 % w czerwcu 2013 r. (zob. sekcja 2.4.5). W sierpniu 2013 r. bank wyemitował nowe akcje dla HFSF w celu nabycia New TT Bank, w związku z czym udział HFSF zwiększył się do 95,23 % ⁽⁴⁶⁾.

2.3.3.5. Zobowiązanie dotyczące dokapitalizowania z 2014 r. (środek C)

- (83) Dnia 6 marca 2014 r. narodowy bank Grecji przedstawił wyniki testu warunków skrajnych przeprowadzonego w drugiej połowie 2013 r. Narodowy bank Grecji wskazał, że potrzeby kapitałowe banku na okres 2014-2016 wyniosą 2 945 mln EUR w scenariuszu podstawowym.
- (84) Dnia 31 marca 2014 r. HFSF wysłał do banku pismo, w którym wskazał, że ma zamiar i zdolność zabezpieczyć każde podwyższenie kapitału podstawowego przeprowadzone na podstawie ustawy o HFSF 3864/2010 zmienionej dnia 30 marca 2014 r., wymagane do pokrycia potrzeb kapitałowych ustalonych podczas testu warunków skrajnych. Ustawa o HFSF stanowi, że jeżeli na koniec okresu subskrypcji popyt ze strony inwestorów prywatnych na akcje oferowane w cenie ustalonej przez Radę Generalną HFSF w oparciu o dwie niezależne wyceny będzie niewystarczający, HFSF subskrybuje wszystkie pozostałe akcje pod warunkiem uprzedniej konwersji istniejącego podporządkowanego instrumentu kapitałowego banku na akcje zgodnie z art. 6a.
- (85) Dnia 12 kwietnia 2014 r. nadzwyczajne zgromadzenie akcjonariuszy zatwierdziło podwyższenie kapitału podstawowego wynoszące 2 864 mln EUR na podstawie ustawy o HFSF i wskazało, że cena ofertowa nie może być niższa niż cena nominalna 0,30 EUR za akcję i niż cena minimalna ustalona przez HFSF ⁽⁴⁷⁾.
- (86) HFSF, zgodnie z ustawą o HFSF, wyznaczył dwóch niezależnych doradców w celu ustalenia wartości banku. Dnia 10 kwietnia 2014 r. obaj doradcy zakończyli swoją pracę i każdy z nich przedstawił przedział określający wartość banku. Te dwa przedziały w znacznej mierze się pokrywają. Na podstawie tych wycen, dnia 14 kwietnia 2014 r. Rada Generalna HFSF ustaliła cenę odpowiadającą cenie minimalnej, po której nowe akcje banku można zaofiarować inwestorom, i cenę, po której w razie potrzeby HFSF zabezpieczy emisję akcji ⁽⁴⁸⁾. Dnia 15 kwietnia 2014 r. zaakceptowała ona ofertę złożoną przez konsorcjum inwestorów na subskrypcję nowych akcji za 1,3 mld EUR po cenie 0,30 EUR za akcję („kluczowy inwestor” ⁽⁴⁹⁾ ⁽⁵⁰⁾).

⁽⁴⁵⁾ Zawiadomienie Eurobanku z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie uchwały nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy banku z dnia 30 kwietnia 2013 r. dostępne w internecie pod adresem: [http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ%20ΕΓΣ%2030%204%202013_ENG\(FINAL\).pdf](http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ%20ΕΓΣ%2030%204%202013_ENG(FINAL).pdf)

⁽⁴⁶⁾ Zob. motyw 57.

⁽⁴⁷⁾ [http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/EGM_12042014_RESOLUTIONSVOTING_RESULTS_ENG\(FINAL\).pdf](http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/EGM_12042014_RESOLUTIONSVOTING_RESULTS_ENG(FINAL).pdf)

⁽⁴⁸⁾ [http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Press_Release_Capital_increase_ENG_\(04042014\)_FINAL.pdf](http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Press_Release_Capital_increase_ENG_(04042014)_FINAL.pdf)

⁽⁴⁹⁾ http://www.hfsf.gr/files/press_release_20140415_en.pdf

⁽⁵⁰⁾ http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Press_Release_Commitment_Letter_ENG.pdf

- (87) Dnia 24 kwietnia 2014 r. Eurobank ogłosił rozpoczęcie budowy księgi popytu przy cenie wynoszącej 0,30–0,33 EUR ⁽⁵¹⁾. Jeżeli popyt okaże się wystarczający, aby pokryć całą kwotę 2 864 mln EUR przy cenie wyższej niż 0,30 EUR, kluczowy inwestor będzie musiał dostosować swoją cenę do wyższej ceny lub anulować swoje zlecenia, przy czym w takim przypadku otrzyma rekompensatę. Jeżeli popyt ze strony inwestorów prywatnych (włącznie z popytem ze strony inwestora kluczowego) będzie wystarczający, aby pokryć kwotę 2 864 mln EUR przy cenie 0,30 EUR, kluczowy inwestor otrzyma przydział priorytetowy. Jeżeli popyt (włącznie z popytem ze strony inwestora kluczowego) przy cenie 0,30 EUR będzie niewystarczający, nastąpi konwersja długu podporządkowanego na nowe akcje. Jak przewiduje ustawa o HFSF, po konwersji podporządkowanego długu wszystkie niesubskrybowane akcje będą subskrybowane przez HFSF po tej samej cenie, czyli 0,30 EUR za akcję.

2.3.4. Środki pomocy dla przejętych przedsiębiorstw

2.3.4.1. Środki pomocy dla Proton Bank i Nea Proton Bank

- (88) Od 2008 r. Proton Bank i Nea Proton Bank skorzystały z szeregu środków pomocy. Tabela 7 przedstawia przegląd tych środków pomocy.

Tabela 7

Środki wsparcia kapitałowego na rzecz Proton Bank i Nea Proton Bank

Beneficjent pomocy	Środek	Charakter pomocy	Podmiot udzielający pomocy	Data wypłaty	Kwota (w mln EUR)
Działalność Proton Bank	Pr1	Kapitał w ramach środka dokapitalizowania: akcje uprzywilejowane państwa greckiego	Państwo	Maj 2009 r.	80
	Pr2	Pożyczka greckich rządowych papierów wartościowych w ramach rządowej pożyczki obligacyjnej	Państwo	Kwiecień 2009 r.	78
	Pr3	Gwarancja państwa na wyemitowane obligacje w ramach greckiego środka dotyczącego gwarancji	Państwo	Lipiec 2010 r.	149,4
Działalność Nea Proton Bank	NP1 Niedopasowanie poziomu płynności związane z przeniesieniem działalności z PB do NPB	Finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z PB do NPB (część 1)	HDIGF	9.10.2011	862
		Po obliczeniu niedopasowania poziomu płynności finansowanie salda niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z PB do NPB (część 2)	HFSF	14.5.2012	259,6
		Łączna kwota NP1			1 121,6
	NP2 Zastrzyki kapitałowe w formie kapitału podstawowego na rzecz NPB w latach 2011 i 2012	Kapitał zakładowy	HFSF	9.10.2011	220
		Kapitał zakładowy	HFSF	3.2.2012	30
		<i>Całkowity kapitał zakładowy</i>			250
		Dodatkowy kapitał podstawowy	HFSF	1.8.2012	230
		Dodatkowy kapitał podstawowy	HFSF	31.12.2012	35
		<i>Całkowity kapitał dodatkowy</i>			265
	Łączna kwota NP2			515	
NP3 Dokapitalizowanie przed jego sprzedażą na rzecz Eurobank	Kapitał podstawowy	HFSF	28.8.2013	395	

⁽⁵¹⁾ http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/PRICE_RANGE_ENG_FINAL.pdf

2.3.4.1.1 Środki pomocy dla Proton Bank

(i) Dokapitalizowanie przez państwo otrzymane przez Proton Bank (środek Pr1)

- (89) W maju 2009 Grecja dokonała zastrzyku kapitałowego na rzecz Proton Bank w kwocie 80 mln EUR, co odpowiadało około 4,6 % jego aktywów ważonych ryzykiem w tamtym czasie. Tego zastrzyku kapitałowego dokonano w ramach środka dokapitalizowania, który stanowi część programu wsparcia na rzecz greckich banków. Dokapitalizowanie przyznano w formie akcji uprzywilejowanych.

(ii) Pomoc państwa na utrzymanie płynności finansowej otrzymana przez Proton Bank (środki Pr2 i Pr3)

- (90) Proton Bank skorzystał także ze środków pomocy w ramach gwarancji i rządowych pożyczek obligacyjnych, które stanowią część programu wsparcia na rzecz greckich banków. W kwietniu 2009 r. Proton Bank otrzymał greckie rządowe papiery wartościowe o wartości 78 mln EUR (środek Pr2), a w lipcu 2010 r. otrzymał gwarancję państwową na wyemitowane obligacje o wartości nominalnej 149,4 mln EUR (środek Pr3). Obligacje gwarantowane przez państwo przeniesiono do Nea Proton Bank w dniu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, jednak anulowano je dnia 5 stycznia 2012 r. Termin zapadalności greckich rządowych papierów wartościowych upłynął w grudniu 2011 r. i nie zostały one odnowione.

2.3.4.1.2 Środki pomocy dla Nea Proton Bank

(i) pokrycie niedopasowania poziomu płynności Nea Proton Bank w kwocie 1 121,6 mln EUR (środek NP1)

- (91) W kontekście restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Proton Bank władze greckie stwierdziły niedopasowanie poziomu płynności w Nea Proton Bank. Zgodnie z decyzją narodowego banku Grecji z dnia 9 października 2011 r. z programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Greckiego Funduszu Depozytów i Gwarancji Inwestycyjnych (HDIGF) wypłacono 862 mln EUR na rzecz Nea Proton Bank w grudniu 2011 r. Po ostatecznym obliczeniu przez narodowy bank Grecji niedopasowania poziomu płynności w dniu 19 stycznia 2012 r., które wyniosło 1 121,6 mln EUR, zgodnie z decyzją narodowego banku Grecji z dnia 9 kwietnia 2012 r. ⁽⁵²⁾ HFSF ⁽⁵³⁾ dnia 14 maja 2012 r. dokonał płatności pozostałej kwoty wynoszącej 259,6 mln EUR. W ten sposób program restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji HDIGF oraz HFSF zlikwidowały niedopasowanie poziomu płynności.

(ii) Zastrzyki kapitałowe dokonane przez HFSF na rzecz Nea Proton Bank w latach 2011 i 2012 (środek NP2)

- (92) HFSF udzielił Nea Proton Bank pomocy państwa w formie kapitału zakładowego (akcje zwykłe) w wysokości 250 mln EUR, którą wypłacił w dwóch transzach w dniu 9 października 2011 r. i w dniu 3 lutego 2012 r.
- (93) Zgodnie ze zaktualizowanym planem restrukturyzacji Nea Proton Bank przedstawionym dnia 16 lipca 2012 r., który stanowił najnowszą wersję planu zgłoszonego Komisji w czasie przyjmowania decyzji o wszczęciu postępowania, Nea Proton Bank potrzebował dodatkowego kapitału w wysokości 300 mln EUR. Dodatkowy kapitał był potrzebny częściowo ze względu na straty poniesione przez Nea Proton Bank w wyniku programu udziału sektora prywatnego (odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w 2011 r. wyniosły 146,5 mln EUR w odniesieniu do greckich obligacji skarbowych, a dodatkową utratę wartości wynoszącą 22 mln EUR włączono do wyników za pierwszy kwartał 2012 r.). Nea Proton Bank potrzebował również dodatkowego kapitału, ponieważ koszty rezerw w latach 2011–2016 wzrosły powyżej poziomów zakładanych w momencie założenia Nea Proton Bank.

- (94) Zgodnie ze zaktualizowanym planem restrukturyzacji Nea Proton Bank przedstawionym dnia 16 lipca 2012 r. tym przewidywanym potrzebom kapitałowym miał odpowiadać oczekiwany zastrzyk kapitałowy w wysokości 285 mln EUR w 2012 r. i oczekiwany zastrzyk kapitałowy w wysokości 15 mln EUR w 2014 r. Faktycznie HFSF ostatecznie dokonał zastrzyku kapitałowego na rzecz Nea Proton Bank w kwocie 230 mln EUR dnia 1 sierpnia 2012 r. i w kwocie 35 mln EUR dnia 31 grudnia 2012 r.

(iii) Zastrzyk kapitałowy dokonany przez HFSF na rzecz Nea Proton Bank przed sprzedażą do Eurobank (środek NP3)

- (95) Na podstawie umowy sprzedaży z dnia 15 lipca 2013 r. HFSF zobowiązał się do dokonania na rzecz Nea Proton Bank zastrzyku kapitałowego w kwocie 395 mln EUR ⁽⁵⁴⁾. HFSF wypłacił kwotę 395 mln EUR w dniu 28 sierpnia 2013 r.

2.3.4.2. Środki pomocy dla New TT Bank

- (96) Od 2008 r. T Bank, TT Bank i New TT Bank skorzystały z szeregu środków pomocy. Tabela 8 przedstawia przegląd tych środków pomocy.

⁽⁵²⁾ Decyzja 2/3/9.4.2012 komisji ds. środków naprawczych w sektorze bankowym narodowego banku Grecji.

⁽⁵³⁾ Pozostałą kwotę wypłacił HFSF, ponieważ zgodnie z art. 9 ust. 12 ustawy 4051/2012, stosowanym odpowiednio, HFSF zastąpił HDIGF, pokrywając niedopasowanie poziomu płynności na dzień 29 lutego 2012 r.

⁽⁵⁴⁾ Zob. motyw 53.

Tabela 8

Przegląd środków pomocy dla T Bank and TT bank

Beneficjent pomocy	Środek	Opis	Podmiot udzielający pomocy	Data	Kwota pomocy państwa (w mln EUR)
Działalność T Bank przeniesiona do TT Bank ⁽¹⁾	T	Finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z T Bank do TT Bank (część 1)	HDIGF	Grudzień 2011 r.	450
		Po obliczeniu niedopasowania poziomu płynności finansowanie salda niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z T Bank do TT Bank (część 2)	HFSF	14.2.2013	227
		Całkowita kwota T			677
TT Bank	TT Zastrzyk kapitałowy:	Kapitał w ramach środka dokapitalizowania: akcje uprzywilejowane państwa greckiego	Państwo	Maj 2009 r.	224,96
New TT Bank (bank pomostowy)	NTT1 Niedopasowanie poziomu płynności związane z przeniesieniem działalności z TT do NTT	Finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z TT Bank do New TT Bank (część 1)	HFSF	29.1.2013	2 730,8
		Po obliczeniu niedopasowania poziomu płynności finansowanie salda niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z TT Bank do New TT Bank (część 2)	HFSF	14.6.2013	1 001,7
		Łączna kwota NTT1			3 732,6
	NTT2 Zastrzyk kapitałowy w formie kapitału zakładowego	Kapitał zakładowy New TT Bank	HFSF	29.1.2013	500

⁽¹⁾ Środek ten oceniono jako pomoc państwa na rzecz działalności T Bank, która została przeniesiona do TT Bank, w decyzji Komisji z dnia 16 maja 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA 34115 (12/NN) – Grecja, „Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja T bank” („decyzja w sprawie T Bank”, (Dz.U. C 284 z 20.9.2012, s. 6) i w decyzji o wstrzymaniu postępowania w sprawie New TT.

2.3.4.2.1 Środki pomocy dla T Bank

Interwencja w ramach programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji HDIGF na rzecz T Bank w kwocie 677 mln EUR (środek T)

- (97) Program restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji HDIGF oraz HFSF sfinansowały niedopasowanie poziomu płynności wynikające z przeniesienia działalności z T Bank do TT Bank, odpowiadające różnicy między wartością godziwą aktywów przeniesionych z T Bank do TT Bank a wartością godziwą przeniesionych zobowiązań. Zgodnie z decyzją narodowego banku Grecji z dnia 17 grudnia 2011 r. w ramach programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji HDIGF dokonano płatności na kwotę 450 mln EUR ⁽⁵⁵⁾, która odpowiadała około dwóm trzecim szacowanego niedopasowania poziomu płynności. Po ostatecznym obliczeniu niedopasowania poziomu płynności, które wyniosło około 677 mln EUR, zgodnie z decyzją narodowego banku Grecji z dnia 9 kwietnia 2012 r. ⁽⁵⁶⁾ HFSF ⁽⁵⁷⁾ dnia 14 lutego 2013 r. dokonał płatności pozostałej kwoty wynoszącej 227 mln EUR ⁽⁵⁸⁾ na rzecz New TT Bank.

⁽⁵⁵⁾ Zgodnie z decyzją 26/2/17.12.2011 komisji ds. kredytu i ubezpieczeń narodowego banku Grecji, początkowe niedopasowanie poziomu płynności oszacowano na 700 mln EUR.

⁽⁵⁶⁾ Decyzja 2/1/9.4.2012 komisji ds. środków naprawczych w sektorze bankowym narodowego banku Grecji.

⁽⁵⁷⁾ Zob. przypis 53.

⁽⁵⁸⁾ Jeżeli chodzi o kwotę 227 mln EUR, którą HFSF wpłacił do New TT Bank, decyzja komisji ds. środków naprawczych w sektorze bankowym narodowego banku Grecji z dnia 3 maja 2012 r. przewidywała, że zgodnie z art. 9 ust. 12 ustawy 4051/2012 HFSF był zobowiązany zapłacić zamiast HDIGF nie tylko nowe, lecz również pozostałe zobowiązania HDIGF, które nie zostały wypełnione do czasu przyjęcia ustawy 4051/2012 dnia 29 lutego 2012 r. W związku z tym HFSF złożył wniosek do Rady Państwa o stwierdzenie nieważności odpowiedniej decyzji narodowego banku Grecji. Z tego powodu pismem z dnia 11 lutego 2013 r. New TT Bank zobowiązał się wobec HFSF, że jeżeli sąd podejmie decyzję korzystną dla HFSF, New TT Bank zwróci HFSF kwotę 227 mln EUR. Zob. przypis 31 s. 6 i 48.

2.3.4.2.2. Środek pomocy dla TT Bank

Dokapitalizowanie przez państwo otrzymane przez TT Bank (środek TT)

- (98) W maju 2009 r. TT Bank otrzymał zastrzyk kapitałowy w wysokości 224,96 mln EUR, odpowiadający około 2,9 % aktywów ważonych ryzykiem, które posiadał w tamtym czasie, zaś od Grecji otrzymał zastrzyk kapitałowy w ramach środka dokapitalizowania, który stanowi część programu wsparcia na rzecz greckich banków. Zastrzyku kapitałowego dokonano w formie akcji uprzywilejowanych.

2.3.4.2.3. Środki pomocy dla New TT Bank

(i) Pokrycie niedopasowania poziomu płynności New TT Bank wynoszącego 3 732,6 mln EUR (środek NTT1)

- (99) HFSF sfinansował niedopasowanie poziomu płynności w New TT Bank, odpowiadające różnicy między wartością aktywów przeniesionych z TT Bank do New TT Bank i wartością nominalną przeniesionych zobowiązań. Zgodnie z decyzją narodowego banku Grecji z dnia 18 stycznia 2013 r. HFSF dnia 29 stycznia 2013 r. dokonał płatności kwoty 2 730,8 mln EUR⁽⁵⁹⁾, która odpowiadała około dwóm trzecim szacowanego niedopasowania poziomu płynności. Po ostatecznym obliczeniu przez narodowy bank Grecji niedopasowania poziomu płynności, które wyniosło 3 732,6 mln EUR⁽⁶⁰⁾, zgodnie z decyzją narodowego banku Grecji z dnia 21 maja 2013 r. HFSF dnia 14 czerwca 2013 r. dokonał płatności pozostałej kwoty wynoszącej 1 001,7 mln EUR na rzecz New TT Bank.

(ii) Zastrzyki kapitałowe ze strony HFSF na rzecz New TT Bank (środek NTT2)

- (100) HFSF był jedynym akcjonariuszem New TT Bank i udzielił mu pomocy państwa w formie kapitału zakładowego (akcje zwykłe) w wysokości 500 mln EUR.

2.4. PLAN RESTRUKTURYZACJI I NOWY MODEL BIZNESOWY

- (101) Dnia 16 kwietnia 2014 r. Grecja przedłożyła plan restrukturyzacji banku, w którym wyjaśnia się, w jaki sposób bank, jako połączony podmiot powstały w wyniku nabycia Nea Proton Bank i New TT Bank, zamierza przywrócić swoją długoterminową rentowność.

2.4.1. Działalność krajowa

- (102) Dzięki planowi restrukturyzacji bank skoncentruje się na swojej podstawowej działalności bankowej w Grecji. W 2010 r. około 26 % kredytów udzielono w ramach działalności międzynarodowej⁽⁶¹⁾, natomiast na koniec 2012 r. udział ten spadł do 20 % i obniży się jeszcze do [...] % do końca 2018 r.⁽⁶²⁾
- (103) Głównym priorytetem banku jest przywrócenie zyskowności i rentowności jego działalności bankowej w Grecji przed zakończeniem restrukturyzacji (do dnia 31 grudnia 2018 r.). W związku z tym plan restrukturyzacji przedstawia szereg środków, mających na celu poprawę efektywności operacyjnej i marży odsetkowej netto banku, jak również środki wzmacniające jego pozycję kapitałową i strukturę bilansu.
- (104) Jeżeli chodzi o efektywność operacyjną, bank rozpoczął już obszerny program racjonalizacji na długo przed transakcjami nabycia New TT Bank i Nea Proton Bank. Od 2010 r. bank ograniczył swoją fizyczną obecność w Grecji. Samodzielnie (wyłączając transakcje nabycia New TT Bank i Nea Proton Bank) zmniejszył liczbę oddziałów z 564 w czerwcu 2008 r. do [...] w 2014 r., a także ograniczył liczebność siły roboczej w Grecji (z 10 142 osób w 2008 r. do 9 037 osób w 2012 r.)⁽⁶³⁾.
- (105) Do końca realizacji planu restrukturyzacji bank zamierza nadal zmniejszać liczbę oddziałów, z pro forma 645 na dzień 31 grudnia 2012 r. do [...] na dzień 31 grudnia 2018 r., oraz liczbę pracowników, z 12 430 do [...] w ujęciu *pro forma*, czyli uwzględniając Nea Proton Bank i New TT Bank⁽⁶⁴⁾.

⁽⁵⁹⁾ Pierwotne niedopasowanie poziomu płynności oszacowano na około 4 096 mln EUR zgodnie z decyzją 7/1/18.1.2013 komisji ds. środków naprawczych w sektorze bankowym narodowego banku Grecji.

⁽⁶⁰⁾ Decyzja 11/1/21.5.2013 komisji ds. środków naprawczych w sektorze bankowym narodowego banku Grecji.

⁽⁶¹⁾ EFG Eurobank, *Annual Report 2010*, s. 9, dostępny w internecie pod adresem: <http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Eurobank%20FIN%20AR%202010%20en.pdf>

⁽⁶²⁾ Plan restrukturyzacji, s. 50, w oparciu o kredyty netto.

⁽⁶³⁾ Plan restrukturyzacji, s. 62–63.

⁽⁶⁴⁾ Plan restrukturyzacji, s. 64 (dane z 2012 r. w ujęciu *pro forma*).

- (106) Zwiększona wydajność oddziałów i personelu pomoże zmniejszyć całkowity koszt łącznej działalności bankowej w Grecji o [...] % z 913 mln EUR rocznie w 2013 r. ⁽⁶⁵⁾ do [...] mln EUR w 2018 r. ⁽⁶⁶⁾. W wyniku tych działań oczekiwany wskaźnik kosztów do dochodów działalności bankowej banku w Grecji spadnie z 60 % w 2012 r. do poniżej [...] % na koniec okresu restrukturyzacji.
- (107) Plan restrukturyzacji opisuje również sposób poprawy przez bank jego kosztów finansowania, co ma kluczowe znaczenie dla przywrócenia rentowności. Bank oczekuje, że będzie mógł wypłacać niższe odsetki z depozytów w związku z bardziej stabilnym otoczeniem oraz w szczególności przewidywaną stabilizacją i ożywieniem greckiej gospodarki, która ma powrócić na ścieżkę wzrostu od 2014 r. Oczekuje się, że spready na depozytach (średnia z depozytów terminowych, depozytów à vista i oprocentowania oszczędności) obniżą się w Grecji z 223 punktów bazowych w 2012 r. do [...] punktów bazowych w 2018 r. ⁽⁶⁷⁾. Zmniejszenie spreadów zostałyby osiągnięte głównie dzięki znacznemu obniżeniu stóp na depozytach terminowych. Podobnie zależność banku od awaryjnego wsparcia płynnościowego i szerszego finansowania z Eurosystemu zmniejszy się z poziomu 42,9 % jego całkowitych aktywów na poziomie grupy w 2012 r. do poziomu [...] % w 2018 r. ⁽⁶⁸⁾.
- (108) Plan restrukturyzacji zakłada, że bank wzmocni również swój bilans. Jego relacja kredytów do depozytów w Grecji obniży się do [...] % w 2018 r. (ze 160 % w 2012 r. i 115 % w 2013 r.) ⁽⁶⁹⁾, podczas gdy jego adekwatność kapitałowa poprawi się, w wyniku czego współczynnik kapitałowy kapitału Tier 1 na poziomie grupy osiągnie [...] % w 2018 r. ⁽⁷⁰⁾ (w miejsce ujemnego kapitału własnego sprzed pierwszego dokapitalizowania pomostowego).
- (109) Kolejnym strategicznym priorytetem banku jest zarządzanie kredytami zagrożonymi. Poza wzmocnionymi procesami kredytowymi związanymi zarówno z momentem początkowym kredytów, jak i z restrukturyzacją kredytów zagrożonych, plan restrukturyzacji koncentruje się na postępowaniu z zagrożonymi ekspozycjami, w tym na utworzeniu nowego działu naprawczego. Dział ten będzie specjalnie przeznaczony do spraw związanych z restrukturyzacją zagrożonych ekspozycji. Będzie on korzystał z wiedzy eksperckiej 30–50 osób zarządzających relacjami naprawczymi ⁽⁷¹⁾. Wskaźnik kredytów zagrożonych osiągnie [...] % na poziomie grupy w 2015 r. ([...] % w 2015 r. w odniesieniu do greckiego rynku krajowego ⁽⁷²⁾), a następnie zacznie spadać do przewidywanego poziomu [...] % na koniec okresu restrukturyzacji ⁽⁷³⁾ (30 % w Grecji przed odpisaniem długu). Utrata wartości kredytów banku w Grecji zmniejszy się z 1 652 mln EUR w 2013 r. do [...] mln EUR w 2018 r. ⁽⁷⁴⁾ w wyniku ożywienia w greckiej gospodarce.
- (110) Poprawa efektywności operacyjnej, redukcja marży odsetkowej netto i zmniejszające się koszty ryzyka pozwolą bankowi odzyskać rentowność w zakresie jego działalności w Grecji od 2015 r. Bank przewiduje, że jego straty na poziomie skonsolidowanym wyniosą [...] mln EUR w 2014 r. i [...] mln EUR w 2015 r., podczas gdy jego zyski wyniosą odpowiednio [...] mln EUR, [...] mln EUR i [...] mln EUR w 2016 r., 2017 r. i 2018 r. ⁽⁷⁵⁾. Skonsolidowana stopa zwrotu z kapitału własnego banku osiągnie [...] % w 2018 r. ⁽⁷⁶⁾. Ten poziom rentowności będzie opierał się głównie na rynku greckim (przy stopie zwrotu z kapitału własnego na poziomie [...] % na koniec okresu restrukturyzacji), przy czym [...] i [...] wykażą niższą rentowność (odpowiednio na poziomie [...] % i [...] %).

2.4.2. Międzynarodowa działalność bankowa

- (111) Bank rozpoczął już eliminację dźwigni finansowej i restrukturyzację swojej sieci międzynarodowej. Sprzedał już swoje spółki zależne w Turcji (Eurobank Tefken) i w Polsce (EFG Poland). Luka depozytowa czyli różnica między niespłaconą kwotą depozytów i niespłaconą kwotą kredytów dla danej spółki zależnej w pozostałej części sieci międzynarodowej spadła z 1,7 mld EUR w 2010 r. do 0,8 mld EUR, zaś koszty operacyjne zostały zmniejszone o 9 % w latach 2010–2012 ⁽⁷⁷⁾.

⁽⁶⁵⁾ Informacja przedłożona przez bank z datą dnia 10 września 2013 r.

⁽⁶⁶⁾ Plan restrukturyzacji s. 64.

⁽⁶⁷⁾ Plan restrukturyzacji, s. 61.

⁽⁶⁸⁾ Prognozy finansowe załączone do planu restrukturyzacji zgłoszone Komisji dnia 16 kwietnia 2014 r.

⁽⁶⁹⁾ Plan restrukturyzacji, s. 76.

⁽⁷⁰⁾ Zob. przypis 69.

⁽⁷¹⁾ Plan restrukturyzacji, s. 62.

⁽⁷²⁾ Plan restrukturyzacji, s. 51.

⁽⁷³⁾ Zob. przypis 68.

⁽⁷⁴⁾ Zob. przypis 72.

⁽⁷⁵⁾ Wynik netto z działalności w Grecji osiągnie wartość dodatnią w 2015 r., przy czym zyski wyniosą 20 mln EUR, 304 mln EUR, 471 mln EUR i 554 mln EUR odpowiednio w 2015 r., 2016 r., 2017 r. i 2018 r.

⁽⁷⁶⁾ Zob. przypis 68.

⁽⁷⁷⁾ Dane liczbowe przedłożone przez bank dnia 9 maja 2013 r.

- (112) Bank będzie kontynuował restrukturyzację i eliminację dźwigi finansowej swojej sieci międzynarodowej. W szczególności bank zobowiązał się do zmniejszenia wielkości swojego portfela aktywów międzynarodowych do 8,77 mld EUR do dnia 30 czerwca 2017 r. Bank zobowiązał się również do dalszego zmniejszenia tego portfela do 3,5 mld EUR, jeżeli HFSF musiałyby dokonać na rzecz banku zastrzyku w kwocie przekraczającej 1 mld EUR w ramach zbliżającego się podwyższenia kapitału podstawowego.
- (113) Jednym z wariantów rozważanych przez bank w ramach planu restrukturyzacji, aby osiągnąć powyższy cel, jest sprzedaż jego działalności w [...] ⁽⁷⁸⁾.
- (114) Zbycie dotyczyłoby [...] % zagranicznych aktywów banku na dzień 31 grudnia 2012 r. W związku z tym zagraniczne aktywa na dzień 31 grudnia 2018 r. wynosiłyby [...] mld EUR, przy czym sieć międzynarodowa koncentrowałaby się w [...] i [...].
- (115) W planie restrukturyzacji podkreśla się potrzebę zmniejszenia stopnia zależności zagranicznych spółek zależnych od greckiej spółki dominującej w zakresie ich potrzeb finansowych oraz potrzebę zabezpieczenia pozycji kapitałowej banku.
- (116) W tym celu bank planuje wdrożenie programu znaczącej redukcji kosztów w sieci międzynarodowej [...]. Na przykład w [...] planuje się zamknięcie [...] oddziałów, a siła robocza zmniejszy się o [...] pracowników od dnia 31 grudnia 2012 r. do sprzedaży spółki zależnej w [...] ⁽⁷⁹⁾.
- (117) Bank zredukuje całkowite finansowanie zagranicznych spółek zależnych z 2 mld EUR w 2012 r. do [...] w 2018 r. ⁽⁸⁰⁾, przy czym stopa zwrotu z kapitału własnego osiągnie [...] % i [...] % odpowiednio w [...] r. i [...] r.

2.4.3. Działalność niebankowa: sprzedaż działalności ubezpieczeniowej i obsługi nieruchomości

- (118) Bank ograniczył swoją własność w spółce zależnej zajmującej się obsługą nieruchomości, Eurobank Properties, do poziomu poniżej 35 % w drodze podwyższenia kapitału podstawowego, co miało korzystny wpływ na współczynnik kapitałowy kapitału Tier 1 banku ⁽⁸¹⁾. Bank dokona całkowitego zbycia tej spółki zależnej do dnia 31 grudnia 2018 r.
- (119) Bank planuje również sprzedaż ubezpieczeniowych spółek zależnych do [...].

2.4.4. Pozyskiwanie kapitału prywatnego i wkład ze strony obecnych akcjonariuszy i wierzycieli nieuprzywilejowanych

- (120) Bank z powodzeniem zgromadził kapitał na rynku, ograniczając w ten sposób swoje zapotrzebowanie na pomoc państwa.
- (121) Dokapitalizowanie z wiosny 2013 r. spowodowało znaczne rozwodnienie akcjonariatu, ponieważ HFSF otrzymał 98,56 % akcji banku, zostawiając wcześniejszym akcjonariuszom tylko 1,44 % akcji w spółce. W związku z tym HFSF przejął pełną kontrolę nad bankiem w czerwcu 2013 r. Od 2008 r. nie wypłacono żadnej dywidendy w gotówce.
- (122) W lutym 2012 r. bank zaoferował wykup instrumentów hybrydowych od inwestorów prywatnych po cenie wynoszącej 40–50 % ich wartości nominalnej. Oferowana cena wykupu została ustalona na podstawie wartości rynkowej instrumentów i zawierała premię nie wyższą niż dziesięć punktów procentowych, którą dodano w celu zachęcenia inwestorów do wzięcia udziału w wykupie. Oferta została zaakceptowana w odniesieniu do prawie 50 % całkowitej wartości nominalnej instrumentów, co po uwzględnieniu kosztów transakcji przyniosło bankowi zysk w wysokości 248 mln EUR ⁽⁸²⁾.
- (123) W maju 2013 r. bank zapowiedział przeprowadzenie kolejnego procesu zarządzania zobowiązaniami. Bank zaoferował wierzycielom możliwość konwersji ich papierów wartościowych lower Tier 1 i lower Tier 2, odpowiadających pozostającej kwocie należności 662 mln EUR, na akcje zwykłe w stosunku 1:1. Cena konwersji

⁽⁷⁸⁾ Bank nie zobowiązał się do wykonania tego konkretnego programu zbycia i, zgodnie z opisem przedstawionym w załączniku, zachował swobodę wyboru innej strategii realizacji ogólnego celu.

⁽⁷⁹⁾ Zob. przypis 68.

⁽⁸⁰⁾ Zob. przypis 68.

⁽⁸¹⁾ Zawiadomienie wydane przez Eurobank dnia 19 czerwca 2013 r., dostępne w internecie pod adresem: http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/EuproVeryFinalEnglish_190613.pdf

⁽⁸²⁾ Ogłoszenie wyników zaproszeń do składania ofert na istniejące papiery wartościowe Tier 1 i lower Tier 2 z dnia 20 lutego 2013 r., dostępne w internecie pod adresem: http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Harper%20-%20Final%20Results%20Press%20Release%20_Eng.pdf

została ustalona na poziomie równym cenie subskrypcji zapłaconej przez HFSF w ramach dokapitalizowania z wiosny 2013 r. ⁽⁸³⁾. Wskaźnik akceptacji wyniósł 48 %. Po konwersji papierów wartościowych przez wierzycieli posiadających papiery wartościowe lower Tier 1 i lower Tier 2 na podporządkowane instrumenty w kapitale niższej kategorii bez wkładu pieniężnego pozyskany kapitał wyniósł 317 mln EUR.

- (124) W wyniku dwóch wykupów wartość długu podporządkowanego i hybrydowego spadła z 1 045 mln EUR na dzień 31 grudnia 2011 r. do 283 mln EUR na dzień 31 grudnia 2013 r. ⁽⁸⁴⁾.

2.5. ZOBOWIĄZANIA WŁADZ GRECKICH

- (125) Grecja zobowiązała się, że bank i podmioty z nim powiązane wykonają plan restrukturyzacji przedłożony dnia 16 kwietnia 2014 r. i przedstawiła dalsze zobowiązania dotyczące realizacji planu restrukturyzacji („zobowiązania”). W niniejszej sekcji podsumowuje się zobowiązania wymienione w załączniku.
- (126) Po pierwsze, Grecja zobowiązała się, że bank przeprowadzi restrukturyzację swojej działalności komercyjnej w Grecji, ustalając maksymalną liczbę oddziałów i pracowników oraz maksymalną kwotę całkowitych kosztów, które zostaną osiągnięte do dnia 31 grudnia 2017 r. ⁽⁸⁵⁾.
- (127) Grecja zobowiązała się również, że bank zmniejszy koszty depozytów zebranych w Grecji i będzie spełni wymóg dotyczący maksymalnej relacji kredytów do depozytów netto do dnia 31 grudnia 2017 r. ⁽⁸⁶⁾.
- (128) W odniesieniu do zagranicznych spółek zależnych banku, Grecja zobowiązała się, że bank nie udzieli dodatkowego wsparcia kapitałowego, o ile nie zostaną spełnione z góry określone warunki. Ponadto Grecja zobowiązała się, że bank w znacznym stopniu wyeliminuje dźwignię finansową swoich aktywów międzynarodowych do dnia 30 czerwca 2018 r. ⁽⁸⁷⁾.
- (129) Grecja zobowiązała się, że bank dokona zbycia swojej działalności ubezpieczeniowej, spółki zależnej zajmującej się obsługą nieruchomości i określoną liczbę papierów wartościowych oraz zmniejszy wielkość portfela niepublicznych instrumentów kapitałowych. Ponadto bank nie będzie kupował papierów wartościowych o niskim ratingu inwestycyjnym poza ograniczonymi wyjątkami ⁽⁸⁸⁾.
- (130) Grecja podjęła szereg zobowiązań dotyczących ładu korporacyjnego banku. Zobowiązała się do ograniczenia wynagrodzeń pracowników i kadry kierowniczej banku, doprowadzenia do przestrzegania przez bank greckiego prawa dotyczącego ładu korporacyjnego oraz ustanowienia efektywnej i odpowiedniej struktury organizacyjnej ⁽⁸⁹⁾.
- (131) Ponadto Grecja zobowiązała się, że bank wzmocni swoją politykę kredytową, aby zapobiec jakiegokolwiek dyskryminacji na którymkolwiek etapie procesu kredytowego i aby zapewnić, że decyzje o przyznaniu i restrukturyzacji kredytów mają na celu maksymalizację rentowności banku. Grecja zobowiązała się, że bank poprawi monitorowanie ryzyka kredytowego i restrukturyzację kredytów ⁽⁹⁰⁾.
- (132) Szereg zobowiązań odnosi się do działań banku w odniesieniu do powiązanych kredytobiorców. Zobowiązania te mają na celu zapewnienie, aby bank nie odstąpił od ostrożnych praktyk bankowych podczas przyznawania lub restrukturyzacji kredytów dla swoich pracowników, członków kadry kierowniczej i akcjonariuszy, jak również jednostek publicznych, partii politycznych i spółek mediowych ⁽⁹¹⁾.
- (133) Ponadto Grecja zobowiązała się do nałożenia dalszych ograniczeń na bank, takich jak zakaz wypłacania kuponów i dywidend, zakaz nabywania innych przedsiębiorstw i zakaz reklamy ⁽⁹²⁾.
- (134) Zobowiązania te będą monitorowane przez pełnomocnika ds. monitorowania do dnia 31 grudnia 2018 r.

⁽⁸³⁾ *Liability Management Exercise*, dostępny w internecie pod adresem: http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Press%20Release_Offer%20Results_ENGLISH.pdf i *Report of the Hellenic Financial Stability Fund for the period January - June 2013*, dostępny w internecie pod adresem: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

⁽⁸⁴⁾ Zob. skonsolidowane sprawozdania finansowe za 2011 r. i 2013 r.

⁽⁸⁵⁾ Zob. zobowiązania określone w załączniku rozdział II.

⁽⁸⁶⁾ Zob. przypis 85.

⁽⁸⁷⁾ Zob. przypis 85.

⁽⁸⁸⁾ Zob. przypis 85.

⁽⁸⁹⁾ Zob. zobowiązania określone w załączniku rozdział III sekcja A.

⁽⁹⁰⁾ Zob. przypis 89.

⁽⁹¹⁾ Zob. przypis 89.

⁽⁹²⁾ Zob. zobowiązania określone w załączniku rozdział III sekcja C.

- (135) W ramach obecnego podwyższenia kapitału banku w związku z tym, że HFSF zabezpiecza podwyższenie kapitału, Grecja podjęła oddzielne zobowiązanie do wdrożenia środków określonych w art. 6a ustawy o HFSF zmienionej dnia 30 marca 2014 r. mającym na celu przydzielenie pozostałej kwoty niedoborów kapitału instytucji kredytowej posiadaczom jej instrumentów kapitałowych i innych zobowiązań podporządkowanych w stosownych przypadkach, przed dokonaniem zastrzyku kapitałowego przez HFSF.

3. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

3.1. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO DOTYCZĄCEGO PIERWSZEGO DOKAPITALIZOWANIA POMOSTOWEGO

- (136) Dnia 27 lipca 2012 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w celu sprawdzenia, czy spełniono warunki komunikatu bankowego z 2008 r.⁽⁹³⁾ w odniesieniu do stosowności, konieczności i proporcjonalności pierwszego dokapitalizowania pomostowego udzielonego bankowi przez HFSF (środek B1).
- (137) Jeżeli chodzi o stosowność środka, biorąc pod uwagę fakt, że pomoc została przyznana po uprzednim dokapitalizowaniu i udzieleniu pomocy na utrzymanie płynności finansowej oraz uwzględniając przedłużenie okresu na ratowanie, Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii tego, czy bank podjął wszystkie możliwe działania, aby zapobiec potrzebie otrzymywania pomocy w przyszłości⁽⁹⁴⁾. Ponadto Komisja nie mogła stwierdzić wyraźnie, kto będzie kontrolował bank po zastąpieniu pierwszego dokapitalizowania pomostowego trwałym dokapitalizowaniem⁽⁹⁵⁾, ponieważ kontrolę nad bankiem mogłoby uzyskać albo państwo, albo mniejszościowi właściciele prywatni. Komisja zaznaczyła, że chciałaby zapewnić, aby jakość zarządzania bankiem, a w szczególności jakość jego procesu udzielania kredytów, nie uległa pogorszeniu w żadnym przypadku.
- (138) Jeżeli chodzi o konieczność pierwszego dokapitalizowania pomostowego, w motywie 66 decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie Eurobank Komisja rozważała, czy podjęto wszystkie możliwe środki, aby uniknąć sytuacji, w której bank ponownie będzie potrzebował pomocy w przyszłości. Ponadto, ponieważ nie było pewności w kwestii długości okresu dokapitalizowania pomostowego, Komisja nie mogła stwierdzić, czy było ono wystarczające i zgodne z zasadami wynagrodzenia i podziału obciążenia w ramach zasad pomocy państwa. Dodatkowo warunki konwersji pierwszego dokapitalizowania pomostowego na trwałe dokapitalizowanie nie były znane w czasie przyjęcia decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank, w związku z czym Komisja nie mogła ich ocenić.
- (139) Jeżeli chodzi o proporcjonalność środka Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii tego, czy zabezpieczenia (zakaz reklamy, zakaz wypłacania kuponów i dywidend, zakaz wykonywania opcji kupna oraz zakaz wykupu, zgodnie z motywem 71 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank) były wystarczające w odniesieniu do pierwszego dokapitalizowania pomostowego. Ponadto w motywie 72 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank Komisja stwierdziła, że zakłócenia konkurencji mogą być spowodowane brakiem reguł zapobiegających koordynacji wszystkich czterech największych greckich banków (tj. banku, Alpha Bank, NBG i Piraeus) przez HFSF i brakiem odpowiednich zabezpieczeń, które zapobiegłyby dzieleniu się przez te banki szczególnie chronionymi informacjami handlowymi. W związku z tym Komisja zaproponowała wyznaczenie pełnomocnika ds. monitorowania, który byłby fizycznie obecny w banku.

3.2. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO DOTYCZĄCEGO NEA PROTON BANK

- (140) Dnia 26 lipca 2012 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w celu sprawdzenia, czy interwencja w ramach programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji HDIGF (środek NP1) w wysokości 1 122 mln EUR oraz zastrzyk kapitałowy ze strony HFSF w wysokości 250 mln EUR, a także zastrzyki kapitałowe ze strony HFSF w całkowitej kwocie 300 mln EUR (środek NP2) na rzecz Nea Proton Bank były zgodne z ogólnymi kryteriami zgodności pomocy i z wymogami komunikatu bankowego z 2008 r., komunikatu w sprawie dokapitalizowania⁽⁹⁶⁾ i komunikatu w sprawie restrukturyzacji⁽⁹⁷⁾ (przywrócenie długoterminowej rentowności, podział obciążeń i ograniczenie pomocy do koniecznego minimum oraz ograniczenie zakłóceń konkurencji).

⁽⁹³⁾ Komunikat Komisji – Zastosowanie zasad pomocy państwa do środków podjętych w odniesieniu do instytucji finansowych w kontekście obecnego, globalnego kryzysu finansowego (Dz.U. C 270 z 25.10.2008, s. 8).

⁽⁹⁴⁾ Motyw 59 decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie Eurobank.

⁽⁹⁵⁾ Motyw 63 decyzji o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie Eurobank.

⁽⁹⁶⁾ Komunikat Komisji – Dokapitalizowanie instytucji finansowych w związku z obecnym kryzysem finansowym: ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz mechanizmy zabezpieczające przez nadmiernym zakłóceniem konkurencji (Dz.U. C 10 z 15.1.2009, s. 2).

⁽⁹⁷⁾ Komunikat komisji w sprawie przywrócenia rentowności i oceny środków restrukturyzacyjnych stosowanych w sektorze finansowym w dobie kryzysu zgodnie z regułami pomocy państwa (Dz.U. C 195 z 19.8.2009, s. 9).

- (141) W odniesieniu do stosowności środków Komisja stwierdziła, że środki te stanowiły stosowną pomoc na ratowanie.
- (142) W odniesieniu do konieczności środków Komisja uznała, że interwencja w ramach programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji HDIGF była konieczna zarówno pod względem kwoty jak formy, podczas gdy zastrzyki kapitałowe od HFSF były konieczne tylko pod względem formy. Jeżeli chodzi o kwotę zastrzyków kapitałowych dokonanych przez HFSF, w motywie 59 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Bank Komisja wyraziła jednak wątpliwości w kwestii tego, czy Nea Proton Bank będzie w stanie samodzielnie przywrócić swoją długoterminową rentowność i czy samodzielna restrukturyzacja stanowiła najtańszy spośród dostępnych możliwości. Ponadto w motywach 60 i 61 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Bank Komisja stwierdziła, że niezdolność Nea Proton Bank do zapewnienia wystarczającego wynagrodzenia z tytułu dokapitalizowania przez HFSF wzbudza wątpliwości w kwestii tego, czy jest on zasadniczo zdrowym bankiem, i w związku z tym wywołuje konieczność gruntownej restrukturyzacji.
- (143) Jeżeli chodzi o proporcjonalność środków, Komisja uznała, że jako pomoc na ratowanie są one proporcjonalne.
- (144) W odniesieniu do przywrócenia długoterminowej rentowności Nea Proton Bank, w motywie 65 decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii tego, czy bank będzie mógł odzyskać rentowność samodzielnie.
- (145) Komisja wyraziła wątpliwość, czy zaproponowana restrukturyzacja jest wystarczająca w stosunku do wymaganego zakresu restrukturyzacji i przy braku wystarczającego wynagrodzenia.

3.3. POWODY WSZCZĘCIA FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO DOTYCZĄCEGO NEW TT BANK

- (146) Dnia 6 maja 2013 r. Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające w celu sprawdzenia, czy finansowanie niedopasowania poziomu płynności działalności TT Bank przeniesionej do New TT Bank (środek NTT1) w wysokości 4,1 mld EUR, zastrzyk kapitałowy ze strony HFSF na rzecz New TT Bank (środek NTT2) w wysokości 500 mln EUR, zastrzyk kapitałowy w formie akcji uprzywilejowanych w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków na rzecz TT bank (środek TT) w wysokości 224,96 mln EUR i interwencja w ramach programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji HDIGF na rzecz aktywów T Bank przeniesionych do TT Bank (środek T) w wysokości 0,68 mld EUR były zgodne z ogólnymi kryteriami zgodności i wymogami komunikatu bankowego z 2008 r., komunikatu w sprawie dokapitalizowania i komunikatu w sprawie restrukturyzacji (przywrócenie długoterminowej rentowności, podział obciążeń i ograniczenie pomocy do koniecznego minimum oraz ograniczenie zakłóceń konkurencji).
- (147) Komisja uznała, że zarówno środek NTT2, jak i środek NTT1 były pod względem formy stosowne i konieczne jako pomoc na ratowanie. Jeżeli chodzi o konieczność środka NTT2 pod względem jego kwoty, Komisja, wyrażając wątpliwości w odniesieniu do samodzielnego przywrócenia długoterminowej rentowności New TT Bank, uznała, że samodzielna restrukturyzacja może nie stanowić jedynej i najtańszej spośród dostępnych możliwości⁽⁹⁸⁾. Jeżeli chodzi o wynagrodzenie w przypadku obu środków, Komisja stwierdziła, że pokrycie niedopasowania poziomu płynności stanowiło ostateczny koszt bez kompensacji przyszłymi dochodami, co spowodowało konieczność gruntownej restrukturyzacji⁽⁹⁹⁾.
- (148) Jeżeli chodzi o proporcjonalność obu środków, Komisja uznała, że środki NTT2 i NTT1 były proporcjonalne jako pomoc na ratowanie w perspektywie krótkoterminowej, jednak w motywie 79 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT zażądała, aby środki były wprowadzane szybko, aby zapobiec negatywnym efektom zewnętrznym.
- (149) W odniesieniu do zgodności środka T z rynkiem wewnętrznym dnia 16 maja 2012 r. Komisja tymczasowo zatwierdziła go jako pomoc na ratowanie w swojej decyzji dotyczącej restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji T Bank („decyzja w sprawie T Bank”)⁽¹⁰⁰⁾, jednak nie mogła ostatecznie zatwierdzić pomocy udzielonej w odniesieniu do działalności T Bank przeniesionej do TT Bank. W decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Komisja przedłużyła⁽¹⁰¹⁾ zatwierdzenie środka jako pomocy na ratowanie do czasu podjęcia ostatecznej decyzji w sprawie zaktualizowanej wersji planu restrukturyzacji dla TT Bank.

⁽⁹⁸⁾ Motyw 73 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.

⁽⁹⁹⁾ Motywy 75 i 77 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.

⁽¹⁰⁰⁾ Decyzja Komisji z dnia 16 maja 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA.34115 (12/NN) „Restrukturyzacja i uporządkowana likwidacja T Bank” (Dz.U. C 284 z 20.9.2012, s. 6).

⁽¹⁰¹⁾ Motyw 83 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.

- (150) W odniesieniu do zgodności tych środków z komunikatem w sprawie restrukturyzacji Komisja wyraziła wątpliwość w kwestii tego, czy New TT Bank przywróci swoją długoterminową rentowność samodzielnie. Sceptycyzm ten opierał się na ograniczonej liczbie zaproponowanych środków, które miał podjąć New TT Bank w celu wygenerowania zysków w przyszłości, niepewności w odniesieniu do programu dobrowolnego przechodzenia na emeryturę pod względem harmonogramu i poziomu akceptacji wśród pracowników, braku dalszych środków mających na celu zmniejszenie kosztów personelu, brak środków mających na celu racjonalizację sieci oddziałów po nabyciu T Bank oraz towarzyszące im niepowodzenie w wykorzystaniu potencjalnych synergii⁽¹⁰²⁾.
- (151) W motywach 90 i 91 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii tego, czy ambitne obniżenie marży odsetkowej na istniejących depozytach i zwiększenie marż kredytowych w odniesieniu do nowo udzielonych kredytów będzie można wdrożyć bez utraty znacznej liczby klientów przez New TT Bank i bez ryzykownego kredytowania. Ponadto Komisja wyraziła wątpliwość w kwestii tego, czy New TT Bank podwoi swój portfel kredytów korporacyjnych zgodnie z planem i czy, uwzględniając brak wiedzy eksperckiej, będzie mógł osiągnąć planowany wysoki współczynnik wzrostu wyniku odsetkowego netto.
- (152) W związku z tym w motywie 95 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Komisja przyjęła pogląd, że reintegracja TT Bank z większą rentowną spółką finansową zwiększy perspektywy rentowności New TT Bank, ponieważ umożliwi racjonalizację kosztów, ponowną wycenę depozytów i nowych kredytów oraz rozszerzenie asortymentu produktów.
- (153) Ponieważ New TT Bank przejął działalność gospodarczą poprzednio prowadzoną przez TT Bank, włącznie z działalnością T Bank, Komisja wszczęła formalne postępowanie wyjaśniające, aby zbadać, czy środki T i TT stanowiły długoterminowe rozwiązanie w odniesieniu do rentowności New TT Bank i wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag.
- (154) W odniesieniu do podziału obciążenia Komisja uznała, że samodzielna restrukturyzacja zwiększa restrukturyzacji i w związku z tym wyraziła wątpliwość w kwestii tego, czy pomoc państwa została ograniczona do minimum. Ponadto Komisja zauważyła, że, chociaż udało się osiągnąć wytaczający podział obciążenia między akcjonariuszy i właścicieli podporządkowanych papierów dłużnych, co prawdopodobnie stanowiło najlepszy wykonalny scenariusz, brak wynagrodzenia spowodował konieczność gruntownej restrukturyzacji, zarówno pod względem środków w zakresie rentowności jak pod względem środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji. Komisja zauważyła ponadto, że niższe wynagrodzenie usprawiedliwiał fakt, że znaczna część poniesionych strat wynikała z umorzenia długu z korzyścią dla państwa⁽¹⁰³⁾.
- (155) W odniesieniu do zakłócenia konkurencji Komisja zauważyła, że ogromna kwota pomocy otrzymana przez TT Bank, przeniesiona działalność T Bank i brak wynagrodzenia powodują konieczność gruntownej restrukturyzacji i zmniejszenia udziału New TT Bank w rynku. Ponadto, chociaż straty wynikały głównie z posiadania greckich obligacji skarbowych, Komisja zauważyła, że TT Bank posiadał więcej greckich obligacji skarbowych niż inne greckie banki w stosunku do swojej wielkości i uznała, że odzwierciedlało to podejmowanie nieodpowiedniego ryzyka⁽¹⁰⁴⁾. Komisja zauważyła również, że choć New TT Bank pozostał na rynku prawie tak jak wcześniej TT Bank, zakłócenia konkurencji będą ograniczone ze względu na stosunkowo niewielkie rozmiary New TT Bank i brak działalności zagranicznej. Komisja wyraziła jednak wątpliwość w kwestii tego, czy podjęto wystarczające środki, aby ograniczyć nadmierne zakłócenia konkurencji i przyjęła pogląd, że może zaistnieć konieczność zastosowania zakazu przywództwa cenowego i innych środków dotyczących zachowania na rynku⁽¹⁰⁵⁾.

4. UWAGI ZAINTERESOWANYCH STRON DOTYCZĄCE FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO W SPRAWIE PIERWSZEGO DOKAPITALIZOWANIA POMOSTOWEGO

UWAGI GRECKIEGO BANKU

- (156) Dnia 3 stycznia 2013 r. Komisja otrzymała uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania przedłożone przez grecki bank. Bank ten stwierdził, że dokapitalizowanie greckich banków przez HFSF stanowiło zasadniczo pożądaną krok w kierunku zdrowszego i rentowniejszego systemu bankowego i nie wyraził żadnego sprzeciwu wobec dokapitalizowania Eurobank.
- (157) Wyrażając pełne poparcie dla zasady dokapitalizowania greckich banków przez HFSF, wspomniany grecki bank wyjaśnił jednak, że, aby ograniczyć zakłócenia konkurencji do minimum i uniknąć dyskryminacji, oczekuje, że dokapitalizowanie przez HFSF będzie dostępne dla wszystkich banków działających w Grecji na podobnych warunkach.

⁽¹⁰²⁾ Motywy 88 i 89 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.

⁽¹⁰³⁾ Motyw 103 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.

⁽¹⁰⁴⁾ Motyw 104 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.

⁽¹⁰⁵⁾ Motyw 107 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.

5. UWAGI GRECJI DOTYCZĄCE FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

5.1. UWAGI GRECJI DOTYCZĄCE FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO W SPRAWIE PIERWSZEGO DOKAPITALIZOWANIA POMOSTOWEGO

- (158) Dnia 5 września 2012 r. Grecja przedstawiła uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania, które zostały przygotowane przez narodowy bank Grecji i HFSF.

5.1.1. Uwagi przygotowane przez narodowy bank Grecji

- (159) W odniesieniu do stosowności pierwszego dokapitalizowania pomostowego narodowy bank Grecji zauważył, że kapitał w kwocie 18 mld, którym HFSF dokapitalizował cztery największe banki greckie w maju 2012 r., był niższy niż ostateczna kwota, która była potrzebna, aby banki te stopniowo osiągnęły i utrzymały współczynnik kapitałowy kapitału Tier 1 wyznaczony na poziomie 10 % do czerwca 2012 r. i współczynnik kapitałowy kapitału Tier 1 wyznaczony na poziomie 7 % w ramach trzyletniego niekorzystnego scenariusza testu warunków skrajnych. Zauważył on również, że pierwsze dokapitalizowanie pomostowe było tymczasowe, biorąc pod uwagę, że proces dokapitalizowania miał zakończyć się podwyższeniem kapitału podstawowego w tych czterech bankach.
- (160) Narodowy bank Grecji wskazał również, że dokapitalizowanie czterech największych greckich banków stanowi część długoterminowej restrukturyzacji greckiego sektora bankowego. Zauważył on, że w przypadku gdy bank pozostaje w rękach prywatnych, kierownictwo najprawdopodobniej pozostanie to samo, zaś w przypadku gdy bank staje się własnością państwa (to znaczy, własnością HFSF), HFSF może wyznaczyć nowe kierownictwo, które w każdym przypadku będzie oceniane przez narodowy bank Grecji. Narodowy bank Grecji zwrócił uwagę, że na bieżąco ocenia ramy ładu korporacyjnego, adekwatność zarządzania i profil ryzyka każdego banku w celu zapewnienia, aby nie podejmowano nadmiernego ryzyka. Wskazał on również, że HFSF wyznaczył już swoich przedstawicieli w radzie dyrektorów dokapitalizowanych banków.
- (161) W odniesieniu do konieczności pierwszego dokapitalizowania pomostowego narodowy bank Grecji zauważył, że dokapitalizowanie banku było ograniczone, tak aby zapewnić spełnienie obowiązujących wówczas minimalnych wymogów kapitałowych (8 %). Stwierdził również, że przedłużony okres poprzedzający dokapitalizowanie wynikał z gwałtownego pogorszenia środowiska operacyjnego w Grecji i wpływu programu udziału sektora prywatnego, złożoności całego projektu i potrzeby maksymalizacji uczestnictwa inwestorów prywatnych w podwyższeniach kapitału podstawowego.
- (162) W odniesieniu do proporcjonalności pierwszego dokapitalizowania pomostowego narodowy bank Grecji wskazał, że pełna realizacja planu restrukturyzacji, który zostanie przedłożony Komisji, jest zabezpieczona przez fakt, że zawieszenie praw głosu HFSF zostanie uchylone między innymi w przypadku bezpośredniego naruszenia planu restrukturyzacji. Narodowy bank Grecji zauważył także, że trudności banku nie wynikały ani z niedoszacowania czynników ryzyka przez kierownictwo banku, ani z agresywnych działań handlowych.

5.1.2. Uwagi przygotowane przez HFSF

- (163) Jeżeli chodzi o stosowność pierwszego dokapitalizowania pomostowego, w odniesieniu do ewentualnej ingerencji państwa w przypadku, gdy państwo udziela pomocy w znacznej wysokości poprzez HFSF, a HFSF posiada pełne prawa głosu, HFSF stwierdził, że banki finansowane przez HFSF nie są uważane za podmioty publiczne ani za podmioty kontrolowane przez państwo i że nie będą kontrolowane przez państwo po trwałym dokapitalizowaniu przez HFSF. HFSF wskazał, że jest całkowicie niezależnym podmiotem prawnym prawa prywatnego posiadającym autonomię podejmowania decyzji. Nie podlega kontroli rządowej zgodnie z art. 16C ust. 2 ustawy o HFSF, który stanowi, że instytucje kredytowe, które otrzymały wsparcie kapitałowe od HFSF nie należą do szeroko rozumianego sektora publicznego. Odnosił się również do struktury zarządczej HFSF.
- (164) Jeżeli chodzi o interwencję HFSF w zarządzanie bankiem, HFSF zwrócił uwagę, że będzie przestrzegał autonomii banku i nie będzie ingerował w jego codzienne zarządzanie, biorąc pod uwagę, że jego rola jest ograniczona przepisami ustawy o HFSF. Stwierdził, że nie będzie żadnej ingerencji ani koordynacji ze strony państwa i że decyzje banku dotyczące procesu udzielania kredytów (między innymi w odniesieniu do zabezpieczenia, ustalania ceny i wypłacalności kredytobiorców) będą podejmowane na podstawie kryteriów komercyjnych.

- (165) HFSF wskazał, że ustawa o HFSF i umowa poprzedzająca subskrypcję ustalają właściwe zabezpieczenia, aby zapobiegać podejmowaniu nadmiernego ryzyka przez obecnych prywatnych akcjonariuszy. Wskazał elementy takie jak (i) wyznaczenie przedstawicieli HFSF na niezależnymi niewykonawczymi członkami rady dyrektorów banku i ich obecność podczas posiedzeń komisji, (ii) przeprowadzenie badania *due diligence* w banku przez HFSF i (iii) fakt, że po ostatecznym dokapitalizowaniu jego prawa głosu będą ograniczone tylko dopóty, dopóki bank będzie przestrzegał warunków planu restrukturyzacji.
- (166) Jeżeli chodzi o konieczność pierwszego dokapitalizowania pomostowego, w szczególności w odniesieniu do poziomu wynagrodzenia pomocy, HFSF stwierdził, że wynagrodzenie zostało uzgodnione z przedstawicielami Komisji, EBC i MFW. Uzgodniony poziom uwzględniał fakt, że pierwsze dokapitalizowanie pomostowe zostanie zamienione na trwałe dokapitalizowanie przed dniem 30 września 2012 r., przy czym termin ten został ustalony w marcu 2012 r. w protokole dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej przez Komisję, EBC i MFW oraz Grecję.
- (167) W odniesieniu do proporcjonalności pierwszego dokapitalizowania pomostowego HFSF zauważył, że środki, które przyjął, takie jak środki opisane w motywie 165 niniejszej decyzji, stanowią wystarczające zabezpieczenia w kontekście wysokich kwot otrzymanej pomocy i przedłużonego okresu ratowania. Ponadto HFSF stwierdził, że wprowadzono właściwe środki w celu zapewnienia, aby banki, w których m udziały HFSF nie dzieliły się szczególnie chronionymi informacjami halowymi. Do środków tych należy wyznaczenie różnych przedstawicieli HFSF do tych banków, mandaty dotyczące tych przedstawicieli, które stanowią specjalne zabezpieczenie przez przepływem informacji między przedstawicielami, oraz wyraźne wewnętrzne instrukcje dla tych urzędników, aby nie przekazywali chronionych informacji handlowych tych banków. HFSF stwierdził również, że nie wykonuje swoich praw w odniesieniu do tych banków w sposób, który mógłby uniemożliwić, ograniczać, zniekształcać lub istotnie zmniejszać lub utrudniać efektywną konkurencję. Ponadto HFSF wskazał, że członkowie jego rady dyrektorów i jego pracownicy podlegają surowym zasadom poufności i obowiązkom powierniczym oraz są związani przepisami dotyczącymi tajemnicy służbowej w stosunku do jego spraw.

5.2. UWAGI GRECJI DOTYCZĄCE FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO W SPRAWIE NEA PROTON BANK

- (168) Dnia 5 września 2012 r. Grecja przedstawiła uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton, które zostały przygotowane przez narodowy bank Grecji i HFSF.

5.2.1. Uwagi przygotowane przez narodowy bank Grecji

- (169) Narodowy bank Grecji zauważył, że Nea Proton Bank jako tymczasowa instytucja kredytowa należąca do HFSF nie mógł samodzielnie przedstawić długoterminowego biznesplanu. Ponadto narodowy bank Grecji zwrócił uwagę, że dokładnie monitoruje realizację biznesplanu przygotowanego przez HFSF dla Nea Proton Bank i przedłożonego Komisji w celu zapewnienia, aby Nea Proton Bank nie mógł zostać sprzedany w ciągu okresu określonego w przepisach prawa.
- (170) W odniesieniu do współczynnika wzrostu rentowności narodowy bank Grecji wskazał, że według przewidywań największa część wzrostu przypadnie na 2013 r. (kiedy wynik odsetkowy netto ma zwiększyć się do 55,3 mln EUR wobec 22,7 mln EUR w 2012 r.), będzie wynikać głównie z redukcji całkowitych wydatków z tytułu odsetek i będzie spowodowana dwoma czynnikami: refinansowaniem na lepszych warunkach lokat terminowych, które przynosiły wysokie dochody, i redukcją całkowitej pozostałej kwoty depozytów o 30 % w ciągu pierwszej połowy 2012 r. Ponadto narodowy bank Grecji podkreślił, że fakt, iż od 2013 r. wartość wyniku odsetkowego netto będzie zmieniać się dość płynnie i nie będzie żadnych wątpliwości odnośnie do zdolności Nea Proton Bank do osiągnięcia poziomu docelowego.

5.2.2. Uwagi przygotowane przez HFSF

- (171) W odniesieniu do konieczności środków na rzecz Nea Proton Bank HFSF zwrócił uwagę, że narodowy bank Grecji jest odpowiednim organem do podejmowania decyzji o wszelkich środkach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji oraz że HFSF dokonał zastrzyku kapitałowego na minimalnym poziomie kapitału wymaganym w celach regulacyjnych.
- (172) Jeżeli chodzi o przywrócenie długoterminowej rentowności Nea Proton Bank, HFSF odniósł się do ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, zgodnie z którymi HFSF miał sprzedać Nea Proton Bank w ciągu dwóch lat i uzgodnił z Komisją, że Nea Proton Bank może stać się częścią większego rentownego podmiotu. Chociaż plan restrukturyzacji w przypadku Nea Proton Bank polegał na modelu opartym na zasadzie samodzielności, HFSF

wyjaśnił, że jego celem było ułatwienie sprzedaży tego banku przez poprawę jego atrakcyjności dla inwestorów i jego wyników finansowych. HFSF wyraził uwagę, że zastrzyki kapitałowe nie tylko umożliwiły Nea Proton Bank przestrzeganie wskaźnika minimalnej adekwatności kapitałowej, lecz także poprawiły jego sytuację finansową i jego atrakcyjność w kontekście wszelkiego przyszłego połączenia z innymi małymi bankami. HFSF zwrócił również uwagę, że dodatkowy zastrzyk kapitałowy był potrzebny, aby pokryć straty z tytułu trwałej utraty wartości związane z programem udziału sektora prywatnego i zwiększonymi kosztami rezerw związanych z kredytami.

- (173) HFSF zauważył, że Nea Proton Bank poprawił swoje koszty finansowania i lojalność w segmencie depozytów. Zależność Nea Proton Bank od Eurosystemu zmniejszyła się w ciągu 2012 r., a jednocześnie bank poprawił swój poziom płynności. Dodatkowy zastrzyk kapitałowy był pomocny w obniżaniu stóp procentowych od depozytów i poprawie marż naliczanych od stóp procentowych. Nea Proton Bank dokonał już ponownej wyceny części swojego portfela kredytowego, korzystając z metody ustalania cen opartej na ryzyku przy stopach procentowych ustalonych znacznie powyżej kosztów finansowania. Ponadto planowany wskaźnik wzrostu wyniku odsetkowego netto zostałby osiągnięty przy zachowawczej ekspansji w segmencie klientów korporacyjnych i dzięki poprawie jakości portfela.
- (174) HFSF zauważył, że w 2012 r. Nea Proton Bank znacznie zmniejszył swoje koszty operacyjne, że jego dwie jedyne spółki zależne zakończą działalność, że jego udział w pośrednictwie ubezpieczeniowym został znacznie ograniczony oraz że zakończona zostanie jego własna działalność transakcyjna.
- (175) Ponadto HFSF zauważył, że zakłócenia konkurencji będą ograniczone ze względu na niewielki udział Nea Proton Bank w całkowitych aktywach bankowych w Grecji oraz na fakt, że nie rozważał on agresywnego przyjmowania depozytów.

5.3. UWAGI GRECJI DOTYCZĄCE FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO W SPRAWIE NEW TT BANK

- (176) Dnia 19 lipca 2013 r. Ministerstwo Finansów przedstawiło uwagi dotyczące decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.
- (177) W odniesieniu do konieczności środka NTT1 Ministerstwo Finansów dodało, że dokładna wartość aktywów i pasywów przeniesionych do New TT Bank została określona na podstawie sprawozdania audytorów zewnętrznych zgodnie z art. 63E ust. 6 ustawy 3601/2007.
- (178) W odniesieniu do konieczności środka NTT2 Ministerstwo Finansów wyraziło uwagę, że drugi program dostosowania dla Grecji (drugi przegląd – maj 2013 r.) wymagał sprzedaży New TT Bank osobie trzeciej do dnia 15 lipca 2013 r.
- (179) W odniesieniu do wynagrodzenia środków NTT1 i NTT2 Ministerstwo Finansów zwróciło uwagę, że HFSF, który pokrywa niedopasowanie poziomu płynności do dnia 31 grudnia 2013 r. zamiast HDIGF, otrzymuje dług z pierwszeństwem spłaty przed innymi niezabezpieczonymi wierzycielami w przypadku likwidacji aktywów, które pozostały w posiadaniu TT Bank i że tylko roszczenia pracowników dotyczące otrzymania 50 % ich rekompensaty mają rangę wyższą niż roszczenie HFSF. W związku z tym ministerstwo zauważyło, że wynik likwidacji tych aktywów przyniesie korzyść przede wszystkim HFSF, zmniejszając w ten sposób koszt ponoszony przez państwo.
- (180) W odniesieniu do przywrócenia długoterminowej rentowności New TT Bank Ministerstwo Finansów zauważyło, że New TT Bank jako tymczasowa instytucja kredytowa musi być sprzedany w ciągu dwóch lat od jego powstania zgodnie z art. 63E ustawy 3601/2007. Zgodnie z protokołem dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej z maja 2013 r. sprzedaż New TT Bank zostanie zakończona do dnia 15 lipca 2013 r., co zapewni długoterminową rentowność jego działalności.

6. OCENA POMOCY DOTYCZĄCEJ NABYTYCH PRZEDSIĘBIORSTW

6.1. OCENA POMOCY DOTYCZĄCEJ NEA PROTON BANK

6.1.1. Istnienie i kwota pomocy

- (181) Komisja musi ustalić istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Zgodnie z tym postanowieniem pomoc państwa jest to wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów w zakresie, w jakim wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

6.1.1.1. *Istnienie pomocy w przypadku środków przyznanych w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków (środki Pr1, Pr2 i Pr3)*

- (182) Zastrzyk kapitałowy w wysokości 80 mln EUR dokonany na rzecz Proton Bank przez państwo greckie w maju 2009 r. (środek Pr1), greckie państwowe instrumenty dłużne o wartości 78 mln EUR otrzymane przez Proton Bank w kwietniu 2009 r. (środek Pr2) i gwarancja państwowa udzielona Proton Bank na emisję obligacji o wartości nominalnej 149,4 mln EUR w lipcu 2010 r. (środek Pr3) zostały przyznane w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków⁽¹⁰⁶⁾. W decyzji zatwierdzającej ten program Komisja stwierdziła, że środki przyznane w ramach tego programu będą stanowiły pomoc państwa.
- (183) Jak ustalono w motywie 38 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton, Nea Proton Bank przejmuje działalność gospodarczą Proton Bank. Środki Pr1, Pr2 i Pr3 przyniosły korzyść Nea Proton Bank, przyczyniając się do stabilizacji i kontynuacji działalności gospodarczej, która została przeniesiona do tego banku i która nie byłaby kontynuowana w innym przypadku. W związku z tym Komisja uznaje, że stanowiły one korzyść dla działalności gospodarczej przeniesionej do Nea Proton Bank.

6.1.1.2. *Istnienie pomocy państwa w przypadku pokrycia niedostosowania poziomu płynności Nea Proton Bank (środek NP1)*

- (184) W motywach 31–37 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Komisja stwierdziła już, że środek NP1 oraz interwencja w ramach programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji HDIGF i HFSF w celu pokrycia niedopasowania poziomu płynności stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. W motywie 38 tej decyzji Komisja stwierdziła, że Nea Proton Bank jest gospodarczym beneficjentem tego środka, ponieważ przejmuje on działalność gospodarczą Proton Bank, która istnieje nadal dzięki otrzymanej pomocy.

6.1.1.3. *Istnienie pomocy państwa w przypadku zastrzyku kapitałowego w formie kapitału zakładowego ze strony HFSF i zastrzyku kapitałowego w formie dodatkowego kapitału podstawowego ze strony HFSF w 2012 r. (środek NP2)*

- (185) W motywach 41–43 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Komisja stwierdziła już, że zastrzyk kapitałowy udzielony przez HFSF w wysokości 250 mln EUR i zastrzyki dodatkowego kapitału oczekiwane w czasie wydania niniejszej decyzji, o całkowitej wartości 300 mln EUR, stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Jak wspomniano w motywie 93 niniejszej decyzji, z możliwej kwoty 300 mln EUR dodatkowego kapitału HFSF ostatecznie wniósł 265 mln EUR dodatkowego kapitału w 2012 r., w wyniku czego całkowite dokapitalizowanie w latach 2011 i 2012 wyniosło 515 mln EUR (środek NP2).

6.1.1.4. *Istnienie pomocy państwa w przypadku zastrzyku kapitałowego udzielonego przez HFSF na rzecz Nea Proton Bank przed jego sprzedażą bankowi (NP3)*

- (186) Komisja uznaje zastrzyk kapitałowy w wysokości 395 mln EUR dokonany przez HFSF na rzecz Nea Proton Bank przed jego sprzedażą bankowi za pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.
- (187) Zastrzyk kapitałowy został dokonany przez HFSF, który jest podmiotem ustanowionym i finansowanym przez Grecję w celu wspierania banków, w związku z czym zastrzyk kapitałowy został dokonany z wykorzystaniem zasobów państwowych. Ponadto środek ten ma charakter selektywny, ponieważ zastrzyk kapitałowy stanowi korzyść wyłącznie dla Nea Proton Bank.
- (188) Ponadto interwencja ta daje wyraźną przewagę Nea Proton Bank, ponieważ umożliwia dalsze istnienie jego działalności bankowej. Bez zastrzyku kapitałowego Nea Proton Bank, który miał głęboko ujemny kapitał, zostałby postawiony w stan upadłości. W takich okolicznościach nie byłoby możliwości sprzedaży Nea Proton Bank ani jego włączenia do większego podmiotu. Ponadto dokapitalizowanie to nie jest zgodne z testem prywatnego inwestora. Dokapitalizowanie kwotą 395 mln EUR umożliwiło natomiast sprzedaż Nea Proton Bank za cenę jednego euro. Inwestor prywatny zdecydowałby się na nieprzeprowadzenie dokapitalizowania i dopuszczenie do upadłości Nea Proton Bank, oszczędzając dzięki temu 395 mln EUR.
- (189) Nea Proton Bank konkuruje z innymi bankami, w tym ze spółkami zależnymi banków zagranicznych, które prowadzą działalność w Grecji lub są potencjalnie zainteresowane wejściem na rynek grecki. W związku z tym zastrzyk kapitałowy wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi i może zakłócać konkurencję.
- (190) Komisja uważa więc, że zastrzyk kapitałowy w wysokości 395 mln EUR dokonany na rzecz Nea Proton Bank stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

⁽¹⁰⁶⁾ Zob. przypisy 4 i 6.

Beneficjent środka NP3

- (191) Jak wyjaśniono już w motywie 188, Komisja uznaje Nea Proton Bank za beneficjenta zastrzyku kapitałowego w wysokości 395 mln EUR dokonanego na rzecz Nea Proton Bank, ponieważ pomoc ta umożliwiła kontynuację jego działalności gospodarczej w ramach banku.
- (192) Aby ocenić, czy sprzedaż Nea Proton Bank wiąże się z przyznaniem pomocy państwa bankowi zgodnie z pkt 49 komunikatu bankowego z 2008 r., Komisja musi ocenić, czy zostały spełnione określone wymogi. W szczególności musi zbadać, czy: (i) proces sprzedaży miał charakter otwarty i niedyskryminujący; (ii) sprzedaż odbyła się na warunkach rynkowych i (iii) instytucja finansowa lub rząd dążyły do uzyskania jak najwyższej ceny sprzedaży za odnośne aktywa i pasywa.
- (193) Bank nabył akcje Nea Proton Bank, ponieważ przedłożył jedyną ważną ofertę w ramach niedyskryminującej procedury przetargowej, która była otwarta dla innych banków i instytucji finansowych. Doradca finansowy HFSF skontaktował się z szeroką grupą instytucji finansowych i inwestorów, jednak tylko czterech z nich wyraził zainteresowanie nabyciem Nea Proton Bank, a tylko dwóch z nich, bank i fundusz hedgingowy⁽¹⁰⁷⁾, złożyły ostateczne oferty. Oferta banku była jedyną ofertą zgodną z pismem przewodnim HFSF.
- (194) Ponieważ doradca finansowy skontaktował się ze znaczną liczbą banków i z góry określił wyznaczył wymagania i ramy czasowe, których przestrzeganie było warunkiem ważności ofert, Komisja uznaje, że przetarg miał charakter otwarty i niedyskryminujący. W związku z tym Komisja stwierdza, że procedura przetargowa pozwala jej na wykluczenie obecności pomocy na rzecz nabywcy.
- (195) Bank dokonał zapłaty w wysokości jednego euro, a HFSF zobowiązał się do dokapitalizowania Nea Proton Bank przed jego sprzedażą. Ujemna cena (tzn. uwzględniająca dokapitalizowanie Nea Proton Bank tuż przed sprzedażą) nie wyklucza tego, że cena sprzedaży odzwierciedla cenę rynkową przedsiębiorstwa⁽¹⁰⁸⁾, ponieważ kapitał własny netto Nea Proton Bank był wyraźnie ujemny i spodziewano się, że bank będzie nadal odnotowywał straty. Komisja nie ma powodów, aby uznać, że złożona oferta i zapłacona cena nie odzwierciedlały ceny rynkowej przedsiębiorstwa. W związku z tym, zgodnie z pkt 49 komunikatu bankowego z 2008 r., pkt 20 komunikatu w sprawie restrukturyzacji i swoją własną praktyką decyzyjną⁽¹⁰⁹⁾, Komisja stwierdza, że cena sprzedaży stanowiła cenę rynkową i że można wykluczyć pomoc na rzecz banku.

6.1.1.5. Wniosek dotyczący istnienia pomocy i łącznej kwoty otrzymanej pomocy

- (196) Na podstawie motywów 182–190 Komisja uznaje, że środki Pr1, Pr2 i Pr3, NP1, NP2 i NP3 spełniają warunki określone w art. 107 ust. 1 Traktatu i stanowią pomoc państwa. W odniesieniu do środków Pr1, Pr2 i Pr3 Komisja stwierdza, że, ponieważ przyczyniły się one do dalszego istnienia Proton Bank i jego dalszej działalności, którą następnie przeniesiono do Nea Proton Bank, można je uznać również za korzyść dla Nea Proton Bank, który przejmuje tę działalność. Jak już stwierdzono w motywie 184, beneficjentem środka NP1 jest Nea Proton Bank, który przejmuje przeniesioną działalność Proton Bank. Ponadto Nea Proton Bank jest również beneficjentem środków NP2 i NP3.
- (197) W związku z tym Komisja stwierdza, że oprócz gwarancji państwa w wysokości 149,4 mln EUR (środek Pr3) i greckich rządowych papierów wartościowych w wysokości 78 mln EUR (środek Pr2) na działalność Nea Proton Bank udzielono pomocy państwa w formie wsparcia kapitałowego w wysokości 2 111,6 mln EUR (środki Pr1, NP1, NP2 i NP3), jak podsumowano w tabeli 9.

⁽¹⁰⁷⁾ Oferta funduszu hedgingowego nie była zgodna z pismem przewodnim HFSF. Oferta funduszu hedgingowego została złożona warunkowo z zastrzeżeniem przeprowadzenia badania *due diligence*, w związku z którym wnioskowano o dodatkowy czas, jednakże wniosek ten nie był zgodny z terminem określonym w protokole dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej. Ponadto fundusz ten domagał się istotnych oświadczeń i gwarancje oraz określił ograniczenie w wysokości 25 mln EUR w odniesieniu do dodatkowego kapitału, który był gotowy przekazać w formie zastrzyku kapitałowego w razie potrzeby, ograniczając jego okres do jednego roku.

⁽¹⁰⁸⁾ Zob. również motyw 82 decyzji Komisji z dnia 28 listopada 2012 r. w sprawie pomocy państwa SA 34053 (12/N) – Dokapitalizowanie i restrukturyzacja Banco de Valencia SA – Hiszpania (Dz.U. C 75 z 14.3.2013, s. 1).

⁽¹⁰⁹⁾ Zob. decyzja Komisji z dnia 25 stycznia 2010 r. w sprawie pomocy państwa sprawa NN 19/2009 – Pomoc restrukturyzacyjna dla Dunfermline Building Society (Dz.U. C 101 z 20.4.2010, s. 7), motyw 47; decyzja Komisji z dnia 25 października 2010 r. w sprawie pomocy państwa N 560/2009 – Pomoc na likwidację Fionia Bank (Dz.U. C 76 z 26.3.2011, s. 3), motyw 55; decyzja Komisji z dnia 8 listopada 2010 r. w sprawie pomocy państwa N392/2010 – Restrukturyzacja CajaSur (Dz.U. C 357 z 30.12.2010, s. 12) motyw 52.

Tabela 9

Przegląd całkowitej pomocy otrzymanej przez Proton Bank i Nea Proton Bank

Beneficjent pomocy	Środek	Charakter pomocy	Kwota pomocy (w mln EUR)
Działalność Proton Bank	Pr1	Dokapitalizowanie	80
Działalność Nea Proton Bank	NP1	Finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z PB do NPB	1 121,6
	NP2	Dokapitalizowanie	515
	NP3	Dokapitalizowanie	395
Łączna udzielona pomoc kapitałowa			2 111,6
Beneficjent pomocy	Środek	Charakter pomocy	
Działalność Proton Bank	Pr2	Pożyczka obligacyjna	78
	Pr3	Gwarancja	149,4
Całkowita udzielona pomoc na utrzymanie płynności finansowej			227,4

6.1.2. Podstawa prawna oceny zgodności

- (198) W art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu upoważnia się Komisję do stwierdzenia zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, jeżeli ma ona na celu „zarządzenie poważnym zaburzeniem w gospodarce państwa członkowskiego”.
- (199) Komisja uznała, że globalny kryzys finansowy może powodować poważne zaburzenie w gospodarce państwa członkowskiego i że środki wsparcia dla banków mogą zaradzić temu zaburzeniu. Potwierdzono to w komunikacie bankowym z 2008 r., komunikacie w sprawie dokapitalizowania i komunikacie w sprawie restrukturyzacji. Komisja nadal uważa, że wymogi w zakresie pomocy państwa, która ma zostać zatwierdzona na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, są spełnione w świetle wystąpienia warunków skrajnych na rynkach finansowych. Komisja potwierdziła ten pogląd, przyjmując komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r.⁽¹¹⁰⁾ i komunikat bankowy z 2013 r.⁽¹¹¹⁾.
- (200) W odniesieniu do gospodarki Grecji w decyzji zatwierdzającej i przedłużającej program wsparcia na rzecz greckich banków oraz w swoich decyzjach zatwierdzających środki pomocy państwa przyznane przez Grecję poszczególnym bankom⁽¹¹²⁾ Komisja uznała, że istnieje zagrożenie poważnym zaburzeniem w gospodarce Grecji i że wsparcie państwa dla banków stanowi właściwy środek zaradczy wobec tego zaburzenia. W związku z tym podstawę prawną oceny środków pomocy powinien stanowić art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu.
- (201) Aby pomoc była zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, musi ona spełniać ogólne kryteria zgodności:
- a) *stosowności*: pomoc musi być właściwie ukierunkowana, aby umożliwiła skuteczne osiągnięcie celu, jakim jest zarządzenie poważnemu zaburzeniu gospodarki; nie zostałyby to osiągnięte, gdyby środek nie był stosowny do zaburzenia, któremu ma zaradzić;

⁽¹¹⁰⁾ Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 stycznia 2012 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego (Dz.U. C 356 z 6.12.2011, s. 7).

⁽¹¹¹⁾ Komunikat Komisji w sprawie stosowania od dnia 1 sierpnia 2013 r. reguł pomocy państwa w odniesieniu do środków wsparcia na rzecz banków w kontekście kryzysu finansowego („komunikat bankowy”) (Dz.U. C 216 z 30.7.2013, s. 1).

⁽¹¹²⁾ Zob. przypisy 9 oraz 11.

- b) *konieczności*: środek pomocy musi, zarówno pod względem kwoty, jak i formy, być konieczny do osiągnięcia celu; dlatego kwota środka pomocy musi stanowić minimalną kwotę niezbędną do osiągnięcia tego celu, a jego forma musi być najbardziej odpowiednia do zaradzenia zakłóceniu;
- c) *proporcjonalności*: konieczne jest zachowanie właściwej równowagi między pozytywnymi skutkami środka a zakłóceniami konkurencji, tak aby zakłócenia te ograniczały się do minimum niezbędnego do osiągnięcia celów środka.

- (202) W okresie kryzysu finansowego Komisja opracowała kryteria zgodności w odniesieniu do różnych rodzajów środków pomocy. Zasady oceny środków pomocy zostały po raz pierwszy określone w komunikacie bankowym z 2008 r.
- (203) Komunikat w sprawie dokapitalizowania ⁽¹¹³⁾ określa dalsze wytyczne dotyczące wynagrodzenia wymagane w przypadku zastrzyków kapitałowych dokonywanych przez państwo.
- (204) Ponadto w komunikacie w sprawie restrukturyzacji ⁽¹¹⁴⁾ Komisja wyjaśniła sposób przeprowadzania przez nią oceny planów restrukturyzacji. W swojej ocenie planu restrukturyzacji banku na podstawie komunikatu w sprawie restrukturyzacji Komisja weźmie pod uwagę wszystkie środki wymienione w tabeli 7.

6.1.3. Ocena zgodności środków pomocy z komunikatem bankowym z 2008 r. i komunikatem w sprawie dokapitalizowania

6.1.3.1. Zgodność środków Pr1, Pr2 i Pr3 z komunikatem bankowym z 2008 r.

- (205) Środki Pr1, Pr2 i Pr3 przyznano w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków. Środki zawarte w tym programie oceniono już jako zgodne z rynkiem wewnętrznym w decyzji Komisji z dnia 19 listopada 2008 r.

6.1.3.2. Zgodność środków NP1 and NP2 z komunikatem bankowym z 2008 r. i komunikatem w sprawie dokapitalizowania

- (206) Komisja zatwierdziła środki NP1 i NP2 jako pomoc na ratowanie w decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton. Jak wspomniano w motywie 142, Komisja wyraziła jednak wątpliwości dotyczące konieczności kwoty środka NP2 w kwestii tego, czy Nea Proton Bank będzie w stanie samodzielnie przywrócić swoją długoterminową rentowność, i w związku z tym zastanawiała się, czy samodzielne działanie będzie najtańszą spośród dostępnych możliwości. Obawom tym zaradzono poprzez sprzedaż Nea Proton Bank bankowi w dniu 15 lipca 2013 r. Biorąc pod uwagę, że Nea Proton Bank sprzedano bankowi w ramach otwartego, przejrzystego i niedyskryminującego procesu, zapłatę dokonaną przez bank uznaje się za zgodną z ceną rynkową. W z tym kwota zastrzyku kapitałowego dokonanego przez państwo przed sprzedażą była konieczna dla powodzenia sprzedaży. Integracja Nea Proton Bank z działalnością banku rozwiąże długoterminowe problemy w zakresie rentowności Nea Proton Bank, co można stwierdzić w świetle planu restrukturyzacji przedłożonego Komisji przez bank.

6.1.3.3. Zgodność środka NP3 z komunikatem bankowym z 2008 r. i komunikatem w sprawie dokapitalizowania

6.1.3.3.1. Stosowność

- (207) Jeżeli chodzi o stosowność środka NP3, tj. zastrzyku kapitałowego w wysokości 395 mln EUR dokonanego na rzecz Nea Proton Bank przez HFSF przed sprzedażą bankowi, Komisja uznaje, że środek ten jest stosowny, ponieważ pomógł w podtrzymaniu działalności Nea Proton Bank. Działalność ta nie mogłaby być kontynuowana bez pomocy ze strony HFSF, ponieważ w momencie sprzedaży na rzecz banku Nea Proton Bank miał ujemny kapitał własny i nadal odnotowywał straty. Żaden bank nie kupiłby Nea Proton Bank bez uprzedniego dokapitalizowania. Środek ten zapewnia więc utrzymanie stabilności finansowej w Grecji. Na tej podstawie Komisja stwierdza, że środek ten jest stosowny jako pomoc na ratowanie.

6.1.3.3.2. Konieczność

- (208) Zgodnie z komunikatem bankowym z 2008 r. środek pomocy musi być konieczny pod względem kwoty i formy do osiągnięcia jego celu. Oznacza to, że zastrzyk kapitałowy musi być dokonany w minimalnej kwocie niezbędnej do osiągnięcia tego celu.

⁽¹¹³⁾ Zob. przypis 96.

⁽¹¹⁴⁾ Zob. przypis 97.

- (209) Zgodnie z oświadczeniem narodowego banku Grecji w piśmie z dnia 19 lipca 2013 r. likwidacja Nea Proton Bank mogłaby spowodować efekt domina, wywołując nowy kryzys systemowy i osłabiając zaufanie wobec systemu bankowego przywrócone niedawno po zakończeniu procesu dokapitalizowania. Komisja uznaje, że te elementy stabilności finansowej potwierdzają konieczność środka NP3.
- (210) Jeżeli chodzi o skalę interwencji, kwota 395 mln EUR została ustalona w ramach otwartej i niedyskryminującej procedury przetargowej. Bank przeprowadził badanie *due diligence* w Nea Proton Bank. Oferta banku, która wymagała dokapitalizowania Nea Proton Bank kwotą 395 mln EUR przed jego zakupem, została obliczona tak, aby osiągnięty został minimalny wskaźnik adekwatności kapitałowej na poziomie 9 % i możliwe było utworzenie rezerwy w dodatkowej kwocie 119 mln EUR w związku z przewidywanymi dodatkowymi stratami kredytowymi i przewidywanymi stratami przed opodatkowaniem do 2016 r. Komisja stwierdza, że pomoc w wysokości 395 mln EUR była konieczna.
- (211) Jeżeli chodzi o wynagrodzenie pomocy, przy cenie sprzedaży ustalonej na poziomie jednego euro, HFSF nie odzyska żadnych środków pieniężnych. Jego wkład jest podobny do dotacji. Jak wskazano w punkcie 44 komunikatu w sprawie dokapitalizowania, dokapitalizowanie bez wystarczającego wynagrodzenia można zaakceptować tylko w przypadku banków znajdujących się w trudnej sytuacji, które nie mogą wypłacić żadnego wynagrodzenia. Komisja uznaje, że warunek ten jest spełniony w przypadku Nea Proton Bank. Brak wynagrodzenia powoduje potrzebę gruntownej restrukturyzacji, zgodnie z komunikatem w sprawie dokapitalizowania.
- (212) Podsumowując, środek ten zarówno pod względem kwoty, jak i pod względem formy stanowi konieczną pomoc na ratowanie, mającą na celu ograniczenie zaburzeń w greckim systemie bankowym i w całej gospodarce.

6.1.3.3.3. Proporcjonalność

- (213) Komisja zauważa, że po połączeniu dokonany w drodze wchłonięcia Nea Proton Bank przez bank, działalność gospodarcza Nea Proton Bank została przeniesiona do banku. Fakt, że pomoc ta stanowi ratunek dla tej działalności gospodarczej, mógłby teoretycznie powodować zakłócenia konkurencji. Komisja zwraca jednak uwagę na niewielkie rozmiary Nea Proton Bank i proces sprzedaży, w którym konkurenci mieli możliwość składania ofert kupna Nea Proton Bank. Ponadto niezwłocznie po przeniesieniu działalności gospodarcza Nea Proton Bank zostanie całkowicie zintegrowana z działalnością banku i przestanie istnieć jako oddzielna działalność gospodarcza lub konkurent. Komisja stwierdza zatem, że pomoc nie powoduje nadmiernego zakłócenia konkurencji.

6.1.3.3.4. Wniosek dotyczący zgodności środka NP3 z komunikatem bankowym z 2008 r. i komunikatem w sprawie dokapitalizowania

- (214) Komisja stwierdza zatem, że środek NP3 jest stosowny i konieczny oraz że, w świetle przewidywanej gruntownej restrukturyzacji banku, który obecnie obejmuje działalność Nea Proton Bank, jest proporcjonalny do zamierzonego celu.

6.1.4. Zgodność środków pomocy z komunikatem w sprawie restrukturyzacji

- (215) W motywach 60, 61, 78 i 79 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Bank w odniesieniu do środków NP1 i NP2 Komisja zwróciła uwagę, że Nea Proton Bank prawdopodobnie nie będzie w stanie wypłacić wynagrodzenia za otrzymaną pomoc państwa i podkreśliła, że brak wynagrodzenia powoduje konieczność gruntownej restrukturyzacji. W motywie 211 Komisja zwróciła uwagę, że jeżeli chodzi o wynagrodzenie środka NP3, przy cenie sprzedaży Nea Proton Bank ustalonej na poziomie jednego euro, HFSF nie odzyska nic z zastrzyku kapitałowego w kwocie 395 mln EUR dokonanego tuż przed sprzedażą (środek NP3). Ponadto Grecja nie odzyska nic z akcji uprzywilejowanych wyemitowanych dla niej w maju 2009 r., ponieważ powiązane z nimi należności kapitałowe zostały w zlikwidowanym Proton Bank. Komisja stwierdza zatem, że brak wynagrodzenia powoduje konieczność gruntownej restrukturyzacji zarówno pod względem środków na rzecz przywrócenia rentowności, jak i pod względem środków mających na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji.

6.1.4.1. Długoterminowa rentowność działalności Nea Proton Bank poprzez sprzedaż

- (216) Punkt 21 komunikatu w sprawie restrukturyzacji stanowi, że gdy nie ma możliwości wiarygodnego powrotu instytucji kredytowej znajdującej się w trudnej sytuacji do długoterminowej rentowności, należy zawsze rozważyć jego kontrolowaną likwidację lub sprzedaż na aukcji. Państwa członkowskie mogą zatem zachęcać do wyjścia z rynku nierentownych podmiotów, umożliwiając jednocześnie przeprowadzenie procesu wyjścia w odpowiednich ramach czasowych pozwalających na zachowanie stabilności finansowej.

- (217) W decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Komisja wyraziła poważne wątpliwości w kwestii tego, czy Nea Proton Bank będzie mógł samodzielnie przywrócić swoją długoterminową rentowność i wskazała synergije, które można byłoby osiągnąć przez jego integrację z większą instytucją finansową.
- (218) W tym względzie w pkt 17 komunikatu w sprawie restrukturyzacji wyjaśnia się, że sprzedaż znajdującego się w trudnej sytuacji banku innej instytucji finansowej może pomóc przywrócić długoterminową rentowność, jeśli nabywca jest przedsiębiorstwem rentownym i zdolnym do przejęcia banku w trudnej sytuacji oraz może pomóc w przywróceniu zaufania rynku. Ponadto zgodnie z protokołem dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej dalsza konsolidacja sektora bankowego musiała zostać osiągnięta, a HFSF musiał sprzedać Nea Proton Bank do dnia 15 lipca 2013 r.
- (219) Jak stwierdzono w sekcji 7.5.2, w oparciu o plan restrukturyzacji bank można uznać za podmiot rentowny. W związku z tym fakt, że działalność Nea Proton Bank została przeniesiona do banku umożliwia przywrócenie jej długoterminowej rentowności. Ponadto fakt, że Nea Proton Bank jest całkowicie zintegrowany z bankiem i przestaje istnieć jako samodzielny konkurent, stanowi gruntowną restrukturyzację wymaganą w związku z niewystarczającym wynagrodzeniem pomocy państwa.

6.1.4.2. Wkład własny i podział obciążenia

- (220) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii tego, czy koszty restrukturyzacji zostały ograniczone do minimum. Wątpliwości te opierały się na spostrzeżeniu, że Nea Proton Bank nie mógł samodzielnie odzyskać długoterminowej rentowności bez ponoszenia wysokich kosztów. Integracja Nea Proton Bank z bankiem, który stanowi większą podmiot, posiadający infrastrukturę IT i strukturę zarządzania ryzykiem, stanowi odpowiedź na te obawy. Sprzedaż banku przyczynia się do ograniczenia kosztów restrukturyzacji do minimum.
- (221) Jeżeli chodzi o wkład udziałowców i właścicieli podporządkowanych papierów dłużnych w koszty restrukturyzacji, Komisja stwierdziła już w motywie 77 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton, że akcjonariusze i właściciele podporządkowanych papierów dłużnych nie zostają przeniesieni do Nea Proton Bank, lecz pozostają w Proton Bank, czyli podmiocie w stanie likwidacji. Komisja uznała zatem, że osiągnięto wystarczający podział obciążeń w odniesieniu do akcjonariuszy i posiadaczy podporządkowanych papierów dłużnych.

6.1.4.3. Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji

- (222) W odniesieniu do środków mających na celu ograniczenie konkurencji pkt 30 komunikatu w sprawie restrukturyzacji stanowi, że „punktem wyjścia dla oceny Komisji dotyczącej konieczności podjęcia takich środków są wielkość, skala i zakres działań, jakie prowadził będzie bank po zrealizowaniu wiarygodnego planu restrukturyzacji. [...] Charakter i forma takich środków zależeć będą od dwóch kryteriów: po pierwsze od kwoty pomocy oraz warunków i okoliczności, w jakich ją przyznano, a po drugie od cech rynku lub rynków, na których bank będący beneficjentem pomocy będzie działał.”.
- (223) W odniesieniu do kwoty otrzymanej pomocy Komisja odnotowuje całkowitą kwotę pomocy otrzymaną w formie kapitału w wysokości 2 111,6 mln EUR (Pr1, NP1, NP2, NP3) oprócz pomocy na utrzymanie płynności finansowej udzielonej przez państwo w wysokości 149,4 mln EUR (Pr3) i greckich rządowych papierów wartościowych o wartości 78 mln EUR (Pr2). Środek Pr1 odpowiadał 4,6 % aktywów ważonych ryzykiem Proton Bank w tamtym czasie. Środek NP1, tj. finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z Proton Bank do Nea Proton Bank, odpowiadał około 36 % aktywów ważonych ryzykiem Proton Bank na koniec 2010 r. i 84 % aktywów ważonych ryzykiem Nea Proton Bank w momencie jego założenia. Zastrzyk kapitałowy w formie kapitału zakładowego na rzecz Nea Proton Bank ze strony HFSF, który stanowił część środka NP2, odpowiadał około 18,8 % jego aktywów ważonych ryzykiem w momencie jego założenia. Zastrzyki kapitałowe w formie dodatkowego kapitału podstawowego, które stanowiły część środka NP2, odpowiadały około 34,2 % aktywów ważonych ryzykiem Nea Proton Bank (na podstawie danych na dzień 31 grudnia 2012 r.⁽¹¹⁵⁾). Jak stwierdza się w motywie 80 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New Proton, środki NP1 i NP2 stanowiły ponad 50 % aktywów ważonych ryzykiem Proton Bank i ponad 130 % aktywów ważonych ryzykiem Nea Proton Bank. Zastrzyk kapitałowy w formie kapitału podstawowego poprzedzający sprzedaż na rzecz banku, tj. środek NP3, odpowiadał około 48,7 % aktywów ważonych ryzykiem Nea Proton Bank (na podstawie danych na dzień 31 maja 2013 r.). Takie kwoty pomocy w połączeniu z brakiem wynagrodzenia powodują, że konieczne jest znaczne ograniczenie udziału beneficjenta w rynku.

⁽¹¹⁵⁾ Roczne sprawozdanie finansowe za przedłużony okres od dnia 9 października 2011 r. do dnia 31 grudnia 2012 r., według którego dnia 31 grudnia 2012 r. aktywa ważne ryzykiem wynosiły 775,62 mln EUR.

- (224) Jeżeli chodzi o rynek, na którym Nea Proton Bank prowadził działalność, w motywie 82 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Nea Proton Komisja wskazała, że Proton Bank był bardzo małym bankiem (około 1 % udziału w rynku pod względem całkowitych aktywów greckich banków) i w związku z tym aktywa i pasywa Proton Bank, które zostały przeniesione do Nea Proton Bank były stosunkowo niewielkie w porównaniu z wielkością greckiego systemu bankowego. W związku z tym Komisja stwierdziła, że mimo wyjątkowo wysokiej kwoty pomocy zakłócenia konkurencji spowodowane pomocą dla Nea Proton Bank można uznać za ograniczone.
- (225) Ponadto działalność Nea Proton Bank była przedmiotem oferty skierowanej do konkurentów w ramach otwartej aukcji. Po sprzedaży Nea Proton Bank przestał istnieć jako samodzielny konkurent, ponieważ został całkowicie zintegrowany z bankiem.
- (226) Komisja stwierdza, że z uwagi na małe rozmiary Nea Proton Bank, otwarty proces sprzedaży i fakt, że Nea Proton Bank przestanie istnieć jako samodzielny konkurent, nie zachodzi żadne nadmierne zakłócenie konkurencji, mimo bardzo wysokiej kwoty pomocy i braku wynagrodzenia.

6.1.4.4. Wniosek dotyczący zgodności z komunikatem w sprawie restrukturyzacji

- (227) W oparciu o analizę zawartą w motywach 216–226 powyżej Komisja stwierdza, że sprzedaż Nea Proton Bank i jego integracja z bankiem gwarantuje długoterminową rentowność Nea Proton Bank, ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz brak nadmiernego zakłócenia konkurencji.
- (228) Wszystkie środki pomocy wymienione w tabeli 7 należy zatem uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym.

6.2. OCENA POMOCY DOTYCZĄCEJ NEW TT BANK

6.2.1. Istnienie i kwota pomocy

- (229) Komisja musi ocenić, czy środki stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

6.2.1.1. Istnienie pomocy państwa w przypadku pokrycia niedopasowania poziomu płynności w zakresie aktywów i pasywów przenoszonych do T Bank (środek T)

- (230) W motywach 26–32 decyzji w sprawie T Bank Komisja stwierdziła już, że środek T, tj. interwencja w ramach programu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji Greckiego Funduszu Depozytów i Gwarancji Inwestycyjnych (HDIGF) oraz HFSF w celu pokrycia niedopasowania poziomu płynności w zakresie aktywów i pasywów przenoszonych do TT Bank, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. W motywie 33 tej decyzji Komisja uznała, że działalność gospodarcza T Bank, która została przeniesiona do TT Bank, jest przedmiotem pomocy państwa, ponieważ istnieje ona nadal dzięki otrzymanej pomocy.

6.2.1.2. Istnienie pomocy państwa w przypadku dokapitalizowania przyznanego w ramach środka dokapitalizowania dla TT Bank (środek TT)

- (231) Zastrzyk kapitałowy w wysokości 224,96 mln EUR dokonany przez państwo greckie na rzecz TT Bank (środek TT) został dokonany w ramach środka dokapitalizowania stanowiącego część programu wsparcia na rzecz greckich banków⁽¹¹⁶⁾. W decyzji zatwierdzającej ten program Komisja stwierdziła, że środki przyznane w ramach tego programu będą stanowiły pomoc państwa. W związku z tym środek TT stanowi pomoc dla TT Bank.
- (232) Jak zauważyła Komisja w motywie 98 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Bank, prowadzi on obecnie działalność prowadzoną wcześniej w ramach TT Bank, w tym T Bank.

6.2.1.3. Istnienie pomocy państwa w przypadku pokrycia niedopasowania poziomu płynności New TT Bank (środek NTT1)

- (233) W motywach 53–57 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Bank Komisja stwierdziła już, że środek NTT1, tj. interwencja ze strony HFSF w celu pokrycia niedopasowania poziomu płynności New TT Bank, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. W motywie 54 tej decyzji Komisja uznała, że New TT Bank jest beneficjentem gospodarczym, ponieważ przejął on działalność gospodarczą TT Bank, która nadal istnieje dzięki otrzymanej pomocy.

⁽¹¹⁶⁾ Zob. przypis 4.

6.2.1.4. Istnienie pomocy państwa w przypadku zastrzyku w formie kapitału zakładowego (środek NTT2)

- (234) W motywach 49–52 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Bank Komisja stwierdziła już, że środek NTT2, tj. zastrzyk kapitałowy w formie kapitału zakładowego w wysokości 500 mln EUR na rzecz New TT Bank ze strony HFSF, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE.

6.2.1.5. Istnienie pomocy na rzecz banku jako nabywcy New TT Bank

- (235) Bank nabył akcje New TT Bank w ramach otwartej, niedyskryminacyjnej procedury przetargowej. Zgodnie z informacją otrzymaną od władz greckich w dniu 15 lipca 2013 r., doradca finansowy skontaktował się z dużą liczbą zagranicznych i greckich banków oraz inwestorów i tylko cztery największe greckie banki przedłożyły ostateczne oferty. Fakt, że doradca finansowy skontaktował się z dużą liczbą banków pozwala Komisji stwierdzić, że procedura przetargowa była otwarta i niedyskryminacyjna. Oferta banku uznana została za najlepszą, biorąc pod uwagę kwotę i rodzaj oferowanej zapłaty.
- (236) Ścisłej rzecz ujmując, bank zgodził się zapłacić HFSF łączną kwotę 681 mln EUR w formie akcji zwykłych w ramach nowej emisji. Drugą co do wysokości ofertą była oferta gotówkowa w wysokości 500 mln EUR. W związku z tym była ona niższa o 26,58 % niż oferta banku. Zgodnie z pismem od narodowego banku Grecji z dnia 8 lipca 2013 r. jakakolwiek oferta gotówkowa złożona przez bank krajowy nie mogła być uwzględniona w zakresie, w jakim opiera się on nadal na finansowaniu w ramach Eurosystemu, w szczególności jeżeli otrzymywał awaryjne wsparcie płynnościowe. Druga co do wysokości oferta nie była w związku z tym zgodna z wymogami narodowego banku Grecji.
- (237) Należy również zauważyć, że w ramach umowy sprzedaży HFSF otrzymał 1 418,75 mln nowych akcji zwykłych banku po cenie ofertowej 0,48 EUR każda⁽¹¹⁷⁾. Udział HFSF w banku wzrósł z 93,55 % do 95,23 %.
- (238) W związku z tym Komisja stwierdza, że nabycie nie stanowi pomocy na rzecz nabywcy.

6.2.1.6. Wniosek dotyczący istnienia pomocy

- (239) Na podstawie powyższych ustaleń Komisja stwierdza, że środki T, TT, NTT1 i NTT2 stanowią pomoc państwa. W odniesieniu do środka T Komisja stwierdza, że pomoc przyniosła korzyść działalności T Bank, która została przeniesiona do TT Bank, a następnie do New TT Bank. W odniesieniu do środka TT Komisja stwierdza, że przyniósł on korzyść działalności TT Bank, która została przeniesiona do New TT Bank. Beneficjentem środków NTT1 i NTT2 jest New TT Bank.
- (240) W związku z tym Komisja stwierdza, że działalność gospodarcza T Bank, która została przejęta przez TT Bank, a następnie New TT Bank, jest skorzystała z pomocy w formie dokapitalizowania w wysokości 677 mln EUR, podczas gdy działalność prowadzona przez TT Bank, która została przejęta przez New TT Bank, skorzystała z pomocy państwa w formie wsparcia kapitałowego w wysokości 4 457,96 mln EUR (środki TT, NTT1 i NTT2).

Tabela 10

Przegląd całkowitej pomocy otrzymanej przez T Bank, TT Bank i New TT Bank

Beneficjent pomocy	Środek	Opis	Kwota pomocy (w mln EUR)
Działalność T-Bank	T	Finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z T do TT	677
Działalność TT Bank	TT	Dokapitalizowanie	224,96
Działalność New TT Bank	NTT1	Finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z TT Bank do New TT Bank	3 732,6
	NTT2	Kapitał zakładowy	500

⁽¹¹⁷⁾ Liczba akcji została określona w oparciu o średnią cenę ważoną wolumenem akcji banku na ateńskiej giełdzie papierów wartościowych w okresie dziesięciu dni roboczych przed dniem nadzwyczajnego walnego zgromadzenia akcjonariuszy (przy minimalnej liczbie 1 418,75 mln akcji). Zob. przypis 36 oraz s. 14 i 56. Ponieważ średnia cena rynkowa ważona wolumenem była w tym okresie wyższa niż 0,48 EUR, HFSF otrzymał minimalną ilość akcji, tj. 1 418,75 mln, po cenie ofertowej 0,48 EUR każda. 0,48 EUR x 1 418,75 mln = 681 mln EUR, tzn. zapłata wniesiona przez bank na rzecz HFSF.

6.2.2. Podstawa prawna oceny zgodności

- (241) W art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu upoważnia się Komisję do stwierdzenia zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym, jeżeli ma ona na celu „zaradzenie poważnym zaburzeniom w gospodarce państwa członkowskiego”.
- (242) Jak wyjaśniono w motywach 199 i 200, podstawę prawną oceny środków pomocy powinien obecnie stanowić art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu.
- (243) Jak wyjaśniono w motywie 201, aby pomoc była zgodna z art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu musi ona spełniać ogólne kryteria zgodności: stosowności, konieczności i proporcjonalności.
- (244) Zasady oceny środków pomocy zostały po raz pierwszy określone w komunikacie bankowym z 2008 r.
- (245) Komunikat w sprawie dokapitalizowania ⁽¹¹⁸⁾ określa dalsze wytyczne dotyczące wynagrodzenia wymagane w przypadku zastrzyków kapitałowych dokonywanych przez państwo.
- (246) Ponadto w komunikacie w sprawie restrukturyzacji ⁽¹¹⁹⁾ Komisja wyjaśniła sposób przeprowadzania przez nią oceny planów restrukturyzacji. W swojej ocenie planu restrukturyzacji banku na podstawie komunikatu w sprawie restrukturyzacji Komisja weźmie pod uwagę wszystkie środki wymienione w tabeli 8.

6.2.3. Zgodność środków pomocy z komunikatem bankowym z 2008 r. i komunikatem w sprawie dokapitalizowania

6.2.3.1. Zgodność środka T z komunikatem bankowym z 2008 r. i komunikatem w sprawie dokapitalizowania

- (247) W odniesieniu do środka T w decyzji w sprawie T Bank Komisja uznała, że interwencja spełnia wymogi art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu i zdecydowała, że jest zgodna z rynkiem wewnętrznym ze względów związanych ze stabilnością finansową przez okres sześciu miesięcy od daty przyjęcia tej decyzji. Władze greckie nie przedłożyły zaktualizowanego planu restrukturyzacji w odniesieniu do TT Bank uwzględniającego integrację działalności T Bank z TT Bank przed końcem tego sześciomiesięcznego okresu. W motywie 83 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Komisja uznała jednak, że to jest to zrozumiałe, ponieważ decyzja podjęta została w czasie, gdy TT Bank miał zostać poddany restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji. Ponieważ władze greckie przedłożyły plan restrukturyzacji w odniesieniu do New TT Bank w styczniu 2013 r. oraz jego zaktualizowaną wersję w marcu 2013 r., przy czym obydwie dokumenty dotyczą działalności przeniesionej z T Bank do TT Bank, Komisja w swojej decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT zatwierdziła tymczasowo środek T jako pomoc na ratowanie do czasu podjęcia ostatecznej decyzji w sprawie środków T, TT, NTT1 i NTT2.

6.2.3.2. Zgodność środka TT z komunikatem bankowym z 2008 r.

- (248) W decyzji z dnia 19 listopada 2008 r. ⁽¹²⁰⁾ Komisja stwierdziła już, że środek TT, który został przyznany w maju 2009 r. w ramach środka dokapitalizowania stanowiącego część programu wsparcia na rzecz greckich banków, stanowi pomoc na ratowanie zgodną z rynkiem wewnętrznym zgodnie z komunikatem bankowym z 2008 r. Decyzja z dnia 19 listopada 2008 r. nie odnosiła się do komunikatu w sprawie dokapitalizowania, który nie był jeszcze wtedy przyjęty.

6.2.3.3. Zgodność środków NTT1 and NTT2 z komunikatem bankowym z 2008 r. i komunikatem w sprawie dokapitalizowania

- (249) Komisja zatwierdziła już tymczasowo środki NTT1 i NTT2 jako pomoc na ratowanie w decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT.

6.2.4. Zgodność środków pomocy T, TT, NTT1 i NTT2 z komunikatem w sprawie restrukturyzacji

6.2.4.1. Brak właściwego wynagrodzenia z tytułu pomocy, które należy uwzględnić w ocenie na podstawie komunikatu w sprawie restrukturyzacji

- (250) W motywie 45 decyzji w sprawie T Bank Komisja zauważyła, że HDIGF i HFSF nie odzyskają prawdopodobnie żadnych środków pieniężnych i że finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z T Bank do TT Bank jest zatem podobne do dotacji. Ponadto, jak stwierdzono w motywie 101 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT, HFSF mógł oczekiwać, że odzyska jedynie część zastrzyku

⁽¹¹⁸⁾ Zob. przypis 96.

⁽¹¹⁹⁾ Zob. przypis 97.

⁽¹²⁰⁾ Zob. przypis 2.

kapitałowego w formie kapitału zakładowego w wysokości 500 mln EUR (środek NTT2). Ponadto Komisja zauważyła, że HFSF nie uzyska wynagrodzenia za finansowanie niedopasowania poziomu płynności związanego z przeniesieniem działalności z TT Bank do New TT Bank (środek NTT1) oraz istnieje bardzo małe prawdopodobieństwo, że HFSF odzyska znaczną część kwoty 3,7 mld EUR. Komisja zauważa również, że państwo najprawdopodobniej nie odzyska żadnej kwoty w odniesieniu do środka TT, ponieważ jego należności kapitałowe związane z akcjami uprzywilejowanymi wyemitowanymi w maju 2009 r. pozostały w TT Bank, który został postawiony w stan likwidacji.

- (251) Jak wskazano w motywach 77 i 102 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT, brak wynagrodzenia powoduje konieczność gruntownej restrukturyzacji zarówno pod względem środków na rzecz przywrócenia rentowności, jak i pod względem środków dotyczących ograniczenia zakłóceń konkurencji.

6.2.4.2. Długoterminowa rentowność działalności New TT Bank poprzez sprzedaż

- (252) Punkt 21 komunikatu w sprawie restrukturyzacji stanowi, że gdy nie ma możliwości wiarygodnego powrotu instytucji kredytowej znajdującej się w trudnej sytuacji do długoterminowej rentowności, należy zawsze rozważyć jego kontrolowaną likwidację lub sprzedaż na aukcji.
- (253) W sekcji 3.2.4.1 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Komisja wyraziła poważne wątpliwości w kwestii tego, czy New TT Bank będzie mógł samodzielnie przywrócić swoją długoterminową rentowność i osiągnąć planowany wzrost dochodów. Komisja wskazała ponadto, że New TT Bank podjął jedynie ograniczoną liczbę środków w celu generowania zysków oraz że ze strony New TT Bank nie podjęto środków mających na celu zmniejszenie kosztów personelu i racjonalizację sieci oddziałów. Odniosła się ona również do synergii, które można uzyskać dzięki integracji New TT Bank z dużym podmiotem finansowym.
- (254) W tym względzie w pkt 17 komunikatu w sprawie restrukturyzacji wyjaśnia się, że sprzedaż znajdującego się w trudnej sytuacji banku innej instytucji finansowej może pomóc przywrócić długoterminową rentowność, jeśli nabywca jest przedsiębiorstwem rentownym i zdolnym do przejęcia banku w trudnej sytuacji oraz może pomóc w przywróceniu zaufania rynku. Ponadto zgodnie z protokołem dotyczącym polityki gospodarczej i finansowej sprzedaż New TT Bank była działaniem priorytetowym, biorąc pod uwagę interes publiczny i stabilność finansową, jak również ochronę aktywów HFSF.
- (255) Jak stwierdzono w sekcji 7.5.2, w oparciu o plan restrukturyzacji bank można uznać za podmiot rentowny. W związku z tym fakt, że działalność New TT Bank prowadzona jest obecnie w ramach banku umożliwia przywrócenie jego długoterminowej rentowności. New TT Bank przestaje być niezależnym konkurentem. Połączenie operacyjne między New TT Bank i bankiem zostało zakończone w dniu 14 kwietnia 2014 r. Sieć oddziałów znaku towarowego „Hellenic Postbank” zostanie ograniczona (bank zamierza zatrzymać znak towarowy „Hellenic Postbank” dla niektórych oddziałów, podczas gdy znak towarowy „T-bank” nie zostanie utrzymany, a sieć oddziałów „T-bank” zostanie prawie całkowicie zamknięta) w połączeniu z pełną integracją operacyjną działów niemających bezpośredniego kontaktu z klientem i innych funkcji centralnych w ramach banku. Komisja stwierdza, że plan restrukturyzacji zapewnia osiągnięcie gruntownej restrukturyzacji wymaganej w związku z niewystarczającym wynagrodzeniem.

6.2.4.3. Wkład własny i podział obciążenia

- (256) Do obaw Komisji wyrażonych w motywie 99 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT w kwestii tego, czy koszty restrukturyzacji są podwyższone ze względu na samodzielną restrukturyzację New TT Bank, odniesiono się poprzez program dobrowolnego odejścia⁽¹²¹⁾, który został samodzielnie wdrożony przez New TT Bank w lipcu 2013 r., oraz poprzez sprzedaż New TT Bank na rzecz banku. Ścisłej rzecz ujmując, racjonalizacja sieci oddziałów i pełna integracja T Bank oraz pełna operacyjna integracja New TT Bank z bankiem ogranicza koszty restrukturyzacji do minimum.
- (257) W odniesieniu do podziału obciążenia pomiędzy akcjonariuszy i właścicieli podporządkowanych papierów dłużnych Komisja stwierdziła już w motywie 100 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT, że akcjonariusze i właściciele podporządkowanych papierów dłużnych nie zostali przeniesieni do New TT Bank, lecz pozostali w TT Bank, czyli podmiocie w stanie likwidacji. Komisja uznała zatem, że osiągnięto wystarczający podział obciążeń w odniesieniu do akcjonariuszy i posiadaczy podporządkowanych papierów dłużnych.
- (258) W związku z tym Komisja uznaje, że koszty restrukturyzacji są ograniczone do minimum i że osiągnięty został wystarczający podział obciążenia. Jak już stwierdzono w motywie 251, brak wynagrodzenia spowodował konieczność gruntownej restrukturyzacji zarówno pod względem środków na rzecz przywrócenia rentowności, jak i pod względem środków dotyczących ograniczenia zakłóceń konkurencji.

⁽¹²¹⁾ HFSF, sprawozdanie Greckiego Funduszu Stabilności Finansowej za okres styczeń–czerwiec 2013 r.: „Jednym z wymogów wstępnych dotyczących docelowego obniżenia kosztów operacyjnych w NHPB po jego założeniu była redukcja zatrudnienia w ramach programu dobrowolnego przechodzenia na emeryturę. [...] 605 pracowników przyjęło pakiety związane z odejściem, i całkowite koszty programu wyniosły około 35,7 mln EUR”; dokument dostępny w internecie na stronie: http://www.hfsf.gr/files/HFSF_activities_Jan_2013_Jun_2013_en.pdf

6.2.4.4. Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji

- (259) W odniesieniu do środków mających na celu ograniczenie konkurencji pkt 30 komunikatu w sprawie restrukturyzacji stanowi, że „punktem wyjścia dla oceny Komisji dotyczącej konieczności podjęcia takich środków są wielkość, skala i zakres działań, jakie prowadził będzie bank po zrealizowaniu wiarygodnego planu restrukturyzacji. Charakter i forma takich środków zależą od dwóch kryteriów: po pierwsze od kwoty pomocy oraz warunków i okoliczności, w jakich ją przyznano, a po drugie od cech rynku lub rynków, na których bank będący beneficjentem pomocy będzie działał.”.
- (260) W odniesieniu do kwoty otrzymanej pomocy Komisja przypomina, że w motywie 104 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT zauważyła, że New TT Bank otrzymał pomoc w wysokości 4,6 mld EUR (środek NTT1 i NTT2), co stanowi więcej niż 70 % aktywów ważonych ryzykiem TT Bank i więcej niż 90 % aktywów ważonych ryzykiem New TT Bank. Następnie Komisja zauważyła, że TT Bank (który jest podmiotem prawnym wcześniej prowadzącym działalność przeniesioną do New TT Bank) otrzymał wcześniej pomoc w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków⁽¹²²⁾. TT Bank otrzymał pierwszy zastrzyk kapitałowy w wysokości 224,96 mln EUR w formie akcji uprzywilejowanych (środek TT), co odpowiadało wówczas 2,9 % aktywów ważonych ryzykiem. Ponadto podczas restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji T Bank w odniesieniu do działalności T Bank, która została przeniesiona do TT Bank, udzielono pomocy na likwidację wynoszącą około 678 mln EUR (środek T), która odpowiadała 37,7 % aktywów ważonych ryzykiem T Bank na dzień połączenia (31 marca 2011 r.). Takie kwoty pomocy w połączeniu z brakiem wynagrodzenia powodują, że konieczna jest gruntowna restrukturyzacja.
- (261) Z drugiej strony w motywie 104 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Komisja wskazała na okoliczności przyznania pomocy. Ścisłej rzecz ujmując, wydaje się, że znaczna część kosztów poniesionych przez TT Bank w ostatnich latach nie wynika z działalności związanej z ryzykiem, lecz z posiadania greckich obligacji skarbowych. Komisja zauważyła również, że wysokie straty z tytułu kredytów udzielanych gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom wynikają głównie z głębokiej i długiej recesji, a nie z ryzykownego udzielania kredytów. Wydaje się, że pomoc powoduje zatem nieliczne zakłócenia konkurencji. Komisja zauważyła jednak, że w stosunku do swojej wielkości TT Bank posiadał znacznie więcej greckich obligacji skarbowych niż inne banki w Grecji, co stanowi czynnik odzwierciedlający w pewnym stopniu niewłaściwe podejmowanie ryzyka.
- (262) Jak już wspomniano, New TT Bank przestaje być niezależnym konkurentem, który samodzielnie określa swoją politykę. Plan restrukturyzacji banku jest oparty na założeniu pełnej integracji New TT Bank, nawet jeżeli bank będzie nadal używał znaku towarowego „Hellenic Postbank” w odniesieniu do niektórych oddziałów i produktów.
- (263) Jeżeli chodzi o rynek, na którym New TT Bank prowadził działalność, w motywie 106 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie New TT Komisja wskazała, że TT Bank był średniej wielkości bankiem w Grecji (około 6 % pod względem depozytów) oraz że aktywa i pasywa TT Bank, które zostały przeniesione do New TT Bank były stosunkowo niewielkie w porównaniu z wielkością greckiego systemu bankowego. W związku z tym Komisja stwierdziła, że mimo wyjątkowo wysokiej kwoty pomocy zakłócenia konkurencji spowodowane pomocą dla New TT Bank mogą zostać uznane za raczej ograniczone.
- (264) Planowane ograniczenie rozmiarów sieci oddziałów znaku towarowego „Hellenic Postbank”, przy likwidacji około 50 oddziałów⁽¹²³⁾ spośród 196, potwierdza ocenę w zawartą w motywie 263, że zakłócenia konkurencji spowodowane pomocą dla New TT Bank można uznać za raczej ograniczone.
- (265) Ponadto działalność New TT Bank była przedmiotem oferty skierowanej do konkurentów w ramach otwartej i niedyskryminacyjnej aukcji.
- (266) Znaczna część środków pomocy NTT1 i NTT2 była konieczna ze względu na umorzenie długu z korzyścią dla państwa (w ramach programu udziału sektora prywatnego) oraz ze względu na wyjątkowo długą recesję, a nie z powodu niewłaściwych praktyk w zakresie udzielania kredytów. Ponadto rozmiar działalności New TT Bank był niewielki, proces sprzedaży był otwarty, przejrzysty i niedyskryminacyjny, a New TT Bank przestanie stanowić niezależną konkurencję. W związku z tym Komisja stwierdza, że pomimo wysokiej kwoty pomocy i braku odpowiednich wynagrodzeń za przyznaną pomoc państwa nie wystąpiło nadmierne zakłócenie konkurencji.

⁽¹²²⁾ Zob. przypis 4.

⁽¹²³⁾ Eurobank, „Proposed combination of the New Hellenic Postbank with Eurobank” (Proponowane połączenie New Hellenic Postbank z Eurobankiem), 16 maja 2013 r.

6.2.4.5. Wniosek dotyczący zgodności środków pomocy T, TT, NTT1 i NTT2 z komunikatem w sprawie restrukturyzacji

- (267) Komisja stwierdza, że sprzedaż New TT Bank na rzecz banku i związana z nią restrukturyzacja zapewniają New TT Bank długoterminową rentowność, ograniczenie pomocy do niezbędnego minimum oraz brak nadmiernego zakłócenia konkurencji.
- (268) Wszystkie środki pomocy wymienione w tabeli 8 należy zatem uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym.

7. OCENA POMOCY PRYZNANEJ BANKOWI

7.1. ISTNIENIE I KWOTA POMOCY

- (269) Komisja musi ustalić istnienie pomocy państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

7.1.1. Istnienie pomocy w przypadku środków przyznanych w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków

7.1.1.1. Pomoc państwa na utrzymanie płynności finansowej przyznana w ramach środka dotyczącego gwarancji i środka dotyczącego rządowej pożyczki obligacyjnej (środek L1)

- (270) Komisja stwierdziła już w decyzjach zatwierdzających i przedłużających program wsparcia na rzecz greckich banków⁽¹²⁴⁾, że pomoc na utrzymanie płynności finansowej przyznana w ramach programu stanowi pomoc. Pozostająca kwota gwarancji wynosiła 13 600 mln EUR na dzień 15 kwietnia 2011 r. i osiągnęła 13 932 mln EUR na dzień 30 listopada 2013 r. Przyszła pomoc na utrzymanie płynności finansowej udzielona w ramach tego programu również będzie stanowiła pomoc.

7.1.1.2. Dokapitalizowanie przez państwo przyznane w ramach programu dokapitalizowania (środek A)

- (271) Komisja stwierdziła już w decyzji z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie programu wsparcia na rzecz greckich banków, że dokapitalizowanie przewidziane w ramach środka dokapitalizowania stanowiącego część tego programu będzie stanowiło pomoc. Bank otrzymał 950 mln EUR w formie akcji uprzywilejowanych stanowiących 2 % aktywów ważonych ryzykiem banku⁽¹²⁵⁾.
- (272) W 2010 r. Grecja wprowadziła kilka zmian w technicznych parametrach tych akcji uprzywilejowanych. Biorąc pod uwagę, że zmiany powodują zwiększenie wynagrodzenia państwa, przy automatycznym zwiększeniu kuponu o 2 % każdego roku, jeżeli wykup akcji uprzywilejowanych nie nastąpi w ciągu pięciu lat, Komisja stwierdza, że zmiany technicznych parametrów nie przynoszą żadnych korzyści bankowi i w związku z tym nie wiążą się z dodatkową pomocą państwa.

7.1.2. Istnienie pomocy państwa w przypadku gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego (środek L2)

- (273) Komisja wyjaśniała w punkcie 51 komunikatu bankowego z 2008 r., że zasilanie instytucji finansowych funduszami przez banki centralne nie stanowi pomocy, jeżeli spełnione są cztery łączne warunki dotyczące wypłacalności instytucji finansowej, zabezpieczenia instrumentu, stopy procentowej nakładanej na instytucję finansową i braku kontrgwarancji państwowej. Gwarantowane przez państwo awaryjne wsparcie płynnościowe na rzecz banku stanowi pomoc, ponieważ nie spełnia ono tych czterech łącznych warunków, szczególnie dlatego, że jest gwarantowane przez państwo i jest przyznane w połączeniu z innymi środkami wsparcia.
- (274) Gwarantowane przez państwo awaryjne wsparcie płynnościowe spełnia kryteria określone w art. 107 ust. 1 Traktatu. Po pierwsze, ponieważ środek obejmuje gwarancję państwową na rzecz narodowego banku Grecji, wszelkie straty zostaną poniesione przez państwo. W związku z tym środek wiąże się z zasobami państwowymi. Awaryjne wsparcie płynnościowe umożliwia bankom uzyskanie finansowania wtedy, gdy nie mają dostępu do rynków finansowania międzybankowego i do zwykłych operacji refinansujących Eurosystemu. W związku z tym gwarantowane przez państwo awaryjne wsparcie płynnościowe na rzecz banku stanowi dla niego korzyść. Ponieważ awaryjne wsparcie płynnościowe jest ograniczone do sektora bankowego środek ma charakter selektywny. Ponieważ gwarantowane przez państwo awaryjne wsparcie płynnościowe pozwala bankowi na prowadzenie działalności na rynku i uniknięcie niewykonania zobowiązań oraz konieczności wycofania się z rynku, zakłóca ono konkurencję. Jako że bank prowadzi działalność w innych państwach członkowskich, a instytucje finansowe z innych państw członkowskich prowadzą działalność lub mogłyby być zainteresowane prowadzeniem działalności w Grecji, korzyść przyznana bankowi wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

⁽¹²⁴⁾ Zob. przypisy 4 i 6.

⁽¹²⁵⁾ Zob. motyw 36 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank.

- (275) Gwarantowane przez państwo awaryjne wsparcie płynnościowe (środek L2) stanowi pomoc państwa. Kwota gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego zmieniała się w czasie. Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła ona 12 mld EUR.

7.1.3. Istnienie pomocy w przypadku środków przyznanych przez HFSF

7.1.3.1. Pierwsze dokapitalizowanie pomostowe (środek B1)

- (276) W sekcji 5.1 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank Komisja stwierdziła już, że pierwsze dokapitalizowanie pomostowe stanowi pomoc państwa. Otrzymany kapitał wynosił 3 970 mln EUR.

7.1.3.2. Drugie dokapitalizowanie pomostowe (środek B2)

- (277) Środek B2 został wdrożony przy użyciu zasobów HFSF, które, jak wyjaśniono w motywie 47 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank, wiążą się z zasobami państwowymi.
- (278) Jeśli chodzi o istnienie korzyści, środek B2 spowodował zwiększenie współczynnika kapitałowego do poziomu pozwalającego na kontynuację działalności na rynku i dostęp do finansowania w ramach Eurosystemu. Ponadto wynagrodzenie za środek B2 składa się z odsetek naliczonych od obligacji EFSF i dodatkowej opłaty w wysokości 1 %. Ponieważ wynagrodzenie jest znacznie niższe niż wynagrodzenie za podobne instrumenty kapitałowe na rynku, bank z pewnością nie byłby w stanie zebrać takiego kapitału na takich warunkach na rynku. W związku z tym w ramach środka B2 przyznano bankowi korzyść z zasobów państwowych. Ponieważ środek udostępniono tylko bankowi, ma on charakter selektywny.
- (279) W wyniku zastosowania środka B2 poprawiła się sytuacja banku, ponieważ uzyskał on środki finansowe pozwalające na dalsze spełnianie wymogów kapitałowych w sposób prowadzący do zakłóceń konkurencji. Jako że bank prowadzi działalność na innych europejskich rynkach finansowych, a instytucje finansowe z innych państw członkowskich prowadzą działalność w Grecji, w szczególności na rynku ubezpieczeń, środek B2 może również wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (280) Komisja uważa, że środek B2 stanowi pomoc państwa. Został on zgłoszony jako pomoc przez organy krajowe. Otrzymany kapitał wynosił 1 341 mln EUR.

7.1.3.3. Pisemne zobowiązanie (środek B3)

- (281) W ramach środka B3 HFSF zobowiązał się do zapewnienia dodatkowego kapitału koniecznego, aby dokończyć dokapitalizowanie banku do kwoty wymaganej przez narodowy bank Grecji w ramach testu warunków skrajnych z 2012 r. HFSF otrzymuje swoje zasoby od państwa. Komisja stwierdza zatem, że pisemne zobowiązanie dotyczy zasobów państwowych. Okoliczności, w jakich HFSF może udzielać wsparcia instytucjom finansowym, są dokładnie określone i ograniczone przez prawo. W związku z tym korzystanie z tych zasobów państwowych można przypisać państwu. HFSF zobowiązał się zapewnić dodatkowy kapitał w kwocie 528 mln EUR.
- (282) Pisemne zobowiązanie stanowiło korzyść dla banku, ponieważ upewniło deponentów, że bank będzie w stanie zgromadzić całą konieczną kwotę kapitału, tzn. HFSF zapewni kapitał, w przypadku gdyby bankowi nie udało się zgromadzić go na rynku. Zobowiązanie to ułatwia także gromadzenie prywatnego kapitału z rynku, ponieważ inwestorzy mają pewność, że gdyby bankowi nie udało się pozyskać części kapitału z rynku, kapitał ten zostanie zapewniony przez HFSF. Żaden prywatny inwestor nie zgodziłby się na podjęcie zobowiązania przed poznaniem warunków dokapitalizowania, a w tamtym czasie bank nie miał dostępu do rynku kapitałowego.
- (283) Jako że bank prowadzi działalność na innych europejskich rynkach finansowych, a instytucje finansowe z innych państw członkowskich działają w Grecji, w szczególności na rynku ubezpieczeń, środek B3 może również wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi i zakłócić konkurencję.
- (284) Środek B3 stanowi zatem pomoc i został zgłoszony jako pomoc państwa przez władze greckie w dniu 27 grudnia 2012 r.

7.1.3.4. Dokapitalizowanie z wiosny 2013 r. (środek B4)

- (285) Dokapitalizowanie z wiosny 2013 r. (środek B4) stanowi konwersję pierwszego i drugiego dokapitalizowania pomostowego (środki B1 i B2) oraz pisemnego zobowiązania (środek B3) na trwałe dokapitalizowanie w wysokości 5 839 mln EUR w akcjach zwykłych. Ponieważ środek B4 stanowi konwersję przyznanej już pomocy, nadal wiąże się on z zasobami państwowymi, jednak nie zwiększa nominalnej kwoty pomocy. Zwiększa on jednak korzyść banku (i w związku z tym zakłócenie konkurencji), ponieważ stanowi trwałe dokapitalizowanie, a nie tymczasowe, jak ma to miejsce w przypadku środków B1 i B2. W porównaniu ze środkiem B3, który stanowi tylko zobowiązanie, a nie faktyczne dokapitalizowanie, środek B4 spowodował zwiększenie adekwatności kapitałowej banku i w związku z tym przynosi większe korzyści.
- (286) Komisja zauważa, że takie wsparcie nie zostało przyznane wszystkim bankom prowadzącym działalność w Grecji. W odniesieniu do zakłócenia konkurencji i wpływu na handel Komisja zauważa na przykład, że pomoc umożliwiła bankowi wykonywanie jego operacji w innych państwach członkowskich, takich jak Rumunia i Bułgaria. Likwidacja banku wiązałaby się z zaprzestaniem jego działalności za granicą, w wyniku likwidacji tej działalności lub jej sprzedaży. Ponadto działalność ubezpieczeniowa banku w Grecji konkuruje z działalnością spółek zależnych zakładów ubezpieczeń z innych państw członkowskich. W związku z tym środek zakłóca konkurencję i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Środek B4 stanowi zatem pomoc państwa.

7.1.3.5. Wniosek dotyczący środków B1, B2, B3 i B4

- (287) Środki B1, B2, B3 i B4 stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Kwota pomocy państwa w ramach środków B1, B2, B3 i B4 wynosi 5 839 mln EUR, co stanowi również kwotę pomocy państwa faktycznie wypłaconą przez HFSF na rzecz banku.
- (288) Punkt 31 komunikatu w sprawie restrukturyzacji stanowi, że poza bezwzględną kwotą pomocy, Komisja musi wziąć pod uwagę pomoc „w stosunku do aktywów banku ważonych ryzykiem”. Środki B1, B2, B3 i B4 zostały przyznane w okresie jednego roku, od kwietnia 2012 r. do maja 2013 r. Podczas tego okresu aktywa ważne ryzykiem banku uległy zmianie. Nasuwa się zatem pytanie, który poziom aktywów ważonych ryzykiem należy zastosować, tzn. ten, który istniał na początku okresu, czy też ten, który istniał na końcu tego okresu. Środki B1, B2, B3 i B4 mają na celu pokrycie potrzeb kapitałowych określonych przez narodowy bank Grecji w marcu 2012 r. (test warunków skrajnych z 2012 r.). Innymi słowy, potrzeby kapitałowe pokryte przez te środki istniały już w marcu 2012 r. Komisja uważa zatem, że kwotę pomocy w ramach środków B1, B2, B3 i B4 należy porównywać z aktywami ważonymi ryzykiem banku na dzień 31 marca 2012 r. Przypomniła ona również, że narodowy bank Grecji, po dokapitalizowaniu z marca 2012 r. i do czasu dokapitalizowania z wiosny 2013 r., nie brał pod uwagę transakcji nabycia dokonanych przez banki greckie w celu dostosowania, w górę lub w dół, ich potrzeb kapitałowych. Czynniki ten wykazuje również, że środki B1, B2, B3 i B4 były środkami pomocy związanymi z sytuacją banku istniejącą na dzień 31 marca 2012 r.
- (289) Pierwsze i drugie dokapitalizowanie pomostowe oraz pisemne zobowiązanie wyniosły łącznie 5 839 mln EUR. Kwota ta stanowi 13,8 % aktywów ważonych ryzykiem banku na dzień 31 marca 2012 r.

7.1.3.6. Zobowiązanie dotyczące dokapitalizowania z 2014 r. (środek C)

- (290) W dniu 31 marca 2014 r. bank otrzymał pisemne zobowiązanie HFSF, w którym HFSF zobowiązał się do udziału w podwyższeniu kapitału podstawowego banku w kwocie do 2 864 mln EUR (środek C). Z przyczyn wyjaśnionych w motywie 277 środek ten wiąże się z wykorzystaniem zasobów państwowych. Środek ten stanowi korzyść dla banku, ponieważ zapewnia mu uzyskanie koniecznego kapitału, co upewnia deponentów i ułatwia gromadzenie kapitału od prywatnych inwestorów.
- (291) Jeżeli prywatni inwestorzy nie dokonają subskrypcji całkowitej kwoty podwyższenia kapitału, HFSF będzie faktycznie musiał dokonać zastrzyku kapitałowego na rzecz banku zgodnie z pisemnym zobowiązaniem. Taki zastrzyk kapitałowy stanowiłby większą korzyść na rzecz banku w porównaniu z pisemnym zobowiązaniem. Inaczej niż samo pisemne zobowiązanie faktyczne zasilenie kapitałem zwiększa adekwatność kapitałową banku.
- (292) Ani pisemne zobowiązanie, ani możliwość jego wdrożenia w formie faktycznego zastrzyku kapitałowego nie są zgodne z testem prywatnego inwestora. Nawet jeżeli HFSF miałby kupić nowe akcje po tej samej cenie co prywatni inwestorzy, okoliczności udziału HFSF różnią się znacznie od okoliczności udziału prywatnych inwestorów, którzy będą subskrybować nowe akcje. HFSF zobowiązał się do subskrypcji podwyższonego kapitału podstawowego w razie potrzeby w całości zanim jeszcze jakkolwiek prywatny inwestor formalnie zobowiązał się do kupna akcji. Prywatni inwestorzy kupujący nowe akcje będą mieli pewność, że w każdym przypadku bank zgromadzi całkowitą kwotę potrzebnego kapitału, ponieważ HFSF będzie działał na zasadzie mechanizmu ochronnego i zakupi wszystkie akcje niesubskrybowane przez prywatnych inwestorów. Ponadto HFSF włączy się, jedynie jeżeli

nie będzie wystarczającego popytu ze strony prywatnych inwestorów w dolnej części ogłoszonego przedziału cenowego. W związku z tym HFSF zapewni kapitał, którego bank nie może pozyskać na rynku po tej samej cenie za akcje. W rezultacie HFSF zapewni kapitał za kwotę lub po cenie, których rynek nie jest gotów zapewnić.

- (293) Ponieważ środek C został przyznany tylko bankowi, ma on charakter selektywny. Pozycja banku została wzmocniona, ponieważ uzyskał on środki finansowe pozwalające na dalsze spełnianie ustawowych wymogów kapitałowych określonych przez narodowy bank Grecji. W związku z tym środek ten stanowi korzyść prowadzącą do zakłóceń konkurencji. Jako że bank prowadzi działalność na innych europejskich rynkach finansowych, a instytucje finansowe z innych państw członkowskich działają w Grecji, w szczególności na rynku ubezpieczeń, środek C może również wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi.
- (294) Zobowiązanie dotyczące dokapitalizowania z 2014 r. stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu. Kwota pomocy zawarta w tym środku wynosi 2 864 mln EUR, co odpowiada 7,5 % aktywów ważonych ryzykiem banku na dzień 31 marca 2013 r. ⁽¹²⁶⁾.
- (295) Jeżeli HFSF faktycznie będzie dokonywał dalszych zastrzyków kapitałowych na rzecz banku w ramach wdrażania tego zobowiązania, zwiększy się korzyść banku oraz zakłócenie konkurencji, jednak nie zwiększy się nominalna kwota pomocy ⁽¹²⁷⁾.

7.1.4. Wniosek dotyczący istnienia pomocy i łącznej kwoty otrzymanej pomocy

- (296) Środki A, B1, B2, B3, B4 i C stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu.

Tabela 11

Przebieg całkowitej pomocy otrzymanej przez T Bank, TT Bank i New TT Bank

Oznaczenie środka	Środek	Rodzaj środka	Kwota pomocy	Pomoc/aktywa ważone ryzykiem
A	Akcje uprzywilejowane	Wsparcie kapitałowe	950 mln EUR	2 %
B1 B2 B3 B4	Pierwsze dokapitalizowanie pomostowe Drugie dokapitalizowanie pomostowe Pismne zobowiązanie Dokapitalizowanie z wiosny 2013 r.	Wsparcie kapitałowe	5 839 mln EUR	13,8 %
C	Zobowiązanie dotyczące dokapitalizowania z 2014 r.	Zobowiązanie dotyczące zapewnienia wsparcia kapitałowego	2 864 mln EUR	7,5 %
Łączna pomoc kapitałowa udzielona bankowi			9 653 mln EUR	15,8 %
Łączny kapitał wypłacony na rzecz banku			6 789 mln EUR [może wzrosnąć do 9 653 mln EUR, jeżeli HFSF będzie musiał zapewnić całą kwotę podwyższenia kapitału z kwietnia 2014 r.]	23,7 %
Oznaczenie środka	Środek	Rodzaj środka	Nominalna kwota pomocy	
L1	Pomoc na utrzymanie płynności finansowej	Gwarancja	13 932 mln EUR	Na dzień 30 listopada 2013 r.
L2	Awaryjne wsparcie płynnościowe gwarantowane przez państwo	Finansowanie i gwarancja	12 000 mln EUR	Na dzień 31 grudnia 2012 r.
Całkowita pomoc na utrzymanie płynności finansowej udzielona bankowi			25 932 mln EUR	

⁽¹²⁶⁾ http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Pillar_3_2013_Final%20Values_2_310313.pdf

⁽¹²⁷⁾ Zob. motyw 285 niniejszej decyzji w odniesieniu do środka B3.

7.2. PODSTAWA PRAWNA OCENY ZGODNOŚCI

- (297) Jak stwierdzono w motywie 200 podstawę prawną oceny środków pomocy powinien stanowić art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu⁽¹²⁸⁾.
- (298) W okresie kryzysu finansowego Komisja opracowała kryteria zgodności w odniesieniu do różnych rodzajów środków pomocy. Zasady oceny środków pomocy zostały po raz pierwszy określone w komunikacie bankowym z 2008 r.
- (299) Wytyczne dotyczące środków dokapitalizowania można znaleźć w komunikacie w sprawie dokapitalizowania i komunikacie w sprawie przedłużenia z 2011 r.
- (300) Komunikat w sprawie restrukturyzacji określa podejście przyjęte przez Komisję w odniesieniu do oceny planów restrukturyzacji, w szczególności konieczność przywrócenia rentowności, zapewnienie odpowiedniego wkładu beneficjenta oraz ograniczenie zakłócenia konkurencji.
- (301) Te ramy zostały uzupełniona komunikatem bankowym z 2013 r., który ma zastosowanie do środków pomocy zgłoszonych po dniu 1 sierpnia 2013 r.

7.2.1. Podstawa prawna oceny zgodności pomocy na utrzymanie płynności finansowej banku (środek L1)

- (302) Pomoc na utrzymanie płynności finansowej otrzymana już przez bank została ostatecznie zatwierdzona na podstawie kolejnych decyzji zatwierdzających środki w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków oraz jego zmiany i przedłużenia⁽¹²⁹⁾. Jakkolwiek przyszła pomoc na utrzymanie płynności finansowej banku będzie musiała zostać przyznana w ramach programu należycie zatwierdzonego przez Komisję. Warunki takiej pomocy będą musiały zostać zatwierdzone przez Komisję zanim zostanie ona przyznana i w związku z tym nie ma potrzeby ich dalszej oceny w niniejszej decyzji.

7.2.2. Podstawa prawna oceny zgodności akcji uprzywilejowanych (środek A)

- (303) Dokapitalizowanie przyznane w 2009 r. w formie akcji uprzywilejowanych (środek A), zostało przyznane w ramach środka dokapitalizowania zatwierdzonego w 2008 r. jako część programu wsparcia na rzecz greckich banków zgodnie z komunikatem bankowym z 2008 r. W związku z tym nie musi ono być ponownie oceniane na podstawie komunikatu bankowego z 2008 r., musi natomiast zostać ocenione na podstawie komunikatu w sprawie restrukturyzacji.

7.2.3. Podstawa prawna oceny zgodności gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego (środek L2)

- (304) Zgodność gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego (środek L2) należy w pierwszej kolejności ocenić w oparciu o komunikat bankowy z 2008 r. i komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r. Wszelkie gwarantowane przez państwo awaryjne wsparcie płynnościowe przyznane po dniu 1 sierpnia 2013 r. jest objęte komunikatem bankowym z 2013 r.

7.2.4. Podstawa prawna oceny zgodności dokapitalizowania przez HFSF (środki B1, B2, B3 i B4)

- (305) Zgodność środków dokapitalizowania udzielonych przez HFSF (środków B1, B2, B3 i B4), w szczególności w odniesieniu do wynagrodzenia, należy w pierwszej kolejności ocenić w oparciu o komunikat bankowy z 2008 r., komunikat w sprawie dokapitalizowania i komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r. W decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii zgodności środka B1 z tymi komunikatami. Ponieważ środki te zostały wdrożone przed dniem 1 sierpnia 2013 r., nie są one objęte komunikatem bankowym z 2013 r. Zgodność środków dokapitalizowania udzielonych przez HFSF (środki B1, B2, B3 i B4) należy również ocenić na podstawie komunikatu w sprawie restrukturyzacji.

7.2.5. Podstawa prawna oceny zgodności zobowiązania dotyczącego dokapitalizowania z 2014 r. (środek C)

- (306) Zgodność zobowiązania dotyczącego dokapitalizowania z 2014 r. (środek C) należy ocenić w oparciu o komunikat bankowy z 2013 r. określający nowe wymagania w odniesieniu do wkładu wierzycieli nieuprzywilejowanych i wynagrodzeń osób zarządzających oraz komunikat w sprawie dokapitalizowania i komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r. Zgodność środka C należy również ocenić na podstawie komunikatu w sprawie restrukturyzacji.

⁽¹²⁸⁾ Należy również zauważyć, że Grecja udzieliła pomocy bankowi w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków, który został zatwierdzony przez Komisję na podstawie art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, jak również poprzez HFSF, którego stworzenie również zostało zatwierdzone decyzją Komisji.

⁽¹²⁹⁾ Zob. przypis 4 i 3.

7.3. ZGODNOŚĆ ŚRODKA L2 Z KOMUNIKATEM BANKOWYM Z 2008 R. Z KOMUNIKATEM W SPRAWIE PRZEDŁUŻENIA Z 2011 R. I KOMUNIKATEM BANKOWYM Z 2013 R.

- (307) Aby pomoc była zgodna z art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, musi ona spełniać ogólne kryteria zgodności: stosowności, konieczności i proporcjonalności.
- (308) Ponieważ banki greckie zostały pozbawione dostępu do rynków hurtowych i stały się całkowicie zależne od finansowania z banku centralnego, jak wskazano w motywie 32, i ponieważ bank nie mógł pożyczyć wystarczającej kwoty funduszy w ramach zwykłych operacji refinansujących, potrzebował on gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego w celu uzyskania wystarczającej płynności, a tym samym uniknięcia niewykonania zobowiązań. Komisja stwierdza, że środek L2 jest odpowiednim mechanizmem w celu zaradzenia poważnym zaburzeniom, które powstałyby jeżeli bank nie wykonywałby zobowiązań.
- (309) Ponieważ gwarantowane przez państwo awaryjne wsparcie płynnościowe wiąże się ze stosunkowo wysokimi kosztami finansowania dla banku, bank uzyskuje wystarczającą zachętę, aby unikać opierania się na tym źródle finansowania w celu rozwijania jego działalności. Bank musiałby zapłacić odsetki według stopy oprocentowania wynoszącej [...] punktów bazowych więcej niż ma to miejsce w przypadku zwykłych operacji refinansujących w ramach Eurosystemu. Ponadto musiałby zapłacić na rzecz państwa opłatę gwarancyjną wynoszącą [...] punktów bazowych. W rezultacie całkowity koszt gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego jest dużo wyższy niż zwykłe koszty refinansowania przez EBC. W szczególności różnica między nimi jest większa niż poziom opłaty gwarancyjnej wynikającej z komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r. W związku z tym całkowite wynagrodzenie pobierane przez państwo może zostać uznane za wystarczające. Jeżeli chodzi o kwotę gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego, jest ona regularnie weryfikowana przez narodowy bank Grecji i EBC na podstawie faktycznych potrzeb banku. Ściśle monitorują one jego wykorzystanie i zapewniają jego ograniczenie do niezbędnego minimum. W związku z tym środek L2 nie zapewnia bankowi nadmiernej płynności, która mogłaby zostać wykorzystana w celu finansowania działalności zakłócającej konkurencję. Pomoc ograniczona jest do niezbędnej kwoty minimalnej.
- (310) Taka dokładna kontrola wykorzystania gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego i regularna weryfikacja mająca na celu ograniczenie jego wykorzystania do minimum zapewnia również proporcjonalność płynności i nie doprowadza do nadmiernego zakłócenia konkurencji. Komisja zauważa również, że Grecja zobowiązała się do wdrożenia szeregu środków mających na celu ograniczenie negatywnych efektów zewnętrznych, jak wynika z analizy zawartej w sekcji 7.6, co zapewnia z kolei jak najszybsze zakończenie opierania się na pomocy na utrzymanie płynności finansowej oraz proporcjonalność takiej pomocy.
- (311) Środek L2 jest w związku z tym zgodny z komunikatem bankowym z 2008 r. i z komunikatem w sprawie przedłużenia z 2011 r. Ponieważ komunikat bankowy z 2013 r. nie wprowadził żadnych dodatkowych wymogów w odniesieniu do gwarancji, środek L2 jest również zgodny z komunikatem bankowym z 2013 r.

7.4. ZGODNOŚĆ ŚRODKÓW B1, B2, B3 I B4 Z KOMUNIKATEM BANKOWYM Z 2008 R., KOMUNIKATEM W SPRAWIE DOKAPITALIZOWANIA I KOMUNIKATEM W SPRAWIE PRZEDŁUŻENIA Z 2011 R.

- (312) Jak wyjaśniono w motywie 201, aby pomoc była zgodna z art. 107 ust. 3 lit. b) Traktatu, musi ona spełniać ogólne kryteria zgodności⁽¹³⁰⁾: stosowności, konieczności i proporcjonalności.
- (313) Komunikat w sprawie dokapitalizowania i komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r. określają dalsze wytyczne na poziomie wynagrodzenia wymagane w przypadku zastrzyku kapitałowego dokonywanego przez państwo.

7.4.1. **Stosowność środków**

- (314) Komisja uznaje dokapitalizowania przez HFSF (środki B1, B2, B3 i B4) za stosowne, ponieważ zapobiegają one upadłości banku. Bez tych dokapitalizowań niemożliwe byłoby kontynuowanie działalności, ponieważ bank na koniec 2012 r. miał ujemny kapitał własny⁽¹³¹⁾.
- (315) W tym względzie Komisja zauważyła w decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank, że bank jest jedną z największych instytucji bankowych w Grecji, zarówno pod względem udzielania kredytów, jak i gromadzenia depozytów. W związku z tym bank jest bankiem o znaczeniu systemowym dla Grecji. W rezultacie niewykonanie zobowiązań przez bank mogłoby spowodować poważne zakłócenia w gospodarce Grecji. W istniejących wówczas

⁽¹³⁰⁾ Zob. motyw 41 decyzji Komisji z dnia 10 października 2008 r. w sprawie NN 51/2008 Program gwarancji dla banków w Danii (Dz.U. C 273 z 28.10.2008, s. 1).

⁽¹³¹⁾ <http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Eurobank%20FY2012%20Results%20Press%20Release.pdf>

okolicznościach instytucje finansowe w Grecji miały trudności z pozyskaniem finansowania. Ten brak możliwości pozyskania finansowania ograniczał ich zdolność do udzielania kredytów greckiej gospodarce. W tym kontekście zaburzenia w gospodarce zostałyby spotęgowane przez niewykonanie zobowiązań przez bank. Ponadto środki B1, B2, B3 i B4 wynikają głównie z uczestnictwa w programie udziału sektora prywatnego, tj. wydarzenia nadzwyczajnego i bardzo nieprzewidywalnego, a nie z niewłaściwego zarządzania lub podejmowania nadmiernego ryzyka przez bank. Tym samym środki miały na celu głównie poradzenie sobie ze skutkami uczestnictwa w programie udziału sektora prywatnego i przyczynienie się do utrzymania stabilności finansowej w Grecji.

- (316) W decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank Komisja wyraziła wątpliwości w kwestii tego, czy wszystkie możliwe środki zapobiegawcze zostały natychmiast podjęte w celu uniknięcia potrzeby ponownej pomocy na rzecz banku w przyszłości. Jak wskazano w motywach 130–132 niniejszej decyzji, Grecja zobowiązała się do wdrożenia szeregu działań związanych z ładem korporacyjnym i działalnością komercyjną banku. Jak opisano w motywach 102–104 oraz w motywie 111, bank przeprowadził również kompleksową restrukturyzację swojej działalności, przy czym wdrożono już liczne obniżki kosztów i transakcje zbycia aktywów. W związku z tym wątpliwości Komisji zostały rozwiązane.
- (317) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja wyraziła również wątpliwości w kwestii tego, czy istniały odpowiednie środki bezpieczeństwa na wypadek, gdyby państwo przejęło kontrolę nad bankiem lub gdyby prywatni akcjonariusze zachowali kontrolę, podczas gdy państwo posiadałoby udziały większościowe. Komisja zauważa, że zobowiązania opisane w motywach 131 i 132 zapewniają prowadzenie działalności kredytowej banku na zasadach komercyjnych oraz ochronę codziennej działalności przed ingerencją ze strony państwa. Ramy stosunków uzgodnione między HFSF i bankiem zapewniają także ochronę interesów państwa jako głównego akcjonariusza przed podejmowaniem nadmiernego ryzyka przez kierownictwo banku.
- (318) Środki B1, B2, B3 i B4 zapewniają więc utrzymanie stabilności finansowej w Grecji. Podjęto znaczące działania w celu zminimalizowania przyszłych strat i zapewnienie, aby działalność banku nie była zagrożona przez niewłaściwe zarządzanie. Na tej podstawie Komisja stwierdza, że środki B1, B2, B3 i B4 są stosowne.

7.4.2. Konieczność – ograniczenie pomocy do minimum

- (319) Zgodnie z komunikatem bankowym z 2008 r. środek pomocy musi być konieczny pod względem kwoty i formy do osiągnięcia celu. Oznacza to, że zastrzyk kapitałowy musi być dokonany w minimalnej kwocie niezbędnej do osiągnięcia tego celu.
- (320) Kwota wsparcia kapitałowego została obliczona przez narodowy bank Grecji w ramach testu warunków skrajnych, tak aby zapewnić, że kapitał podstawowy Tier 1 utrzyma się powyżej pewnego poziomu w okresie 2012–2014, co odzwierciedlono w tabeli 3. W związku z tym nie zapewnia on bankowi nadwyżki kapitału. Jak wyjaśniono w motywie 316, podjęto działania mające na celu zmniejszenie ryzyka konieczności dodatkowej pomocy na rzecz banku w przyszłości.
- (321) Jeżeli chodzi o wynagrodzenie z tytułu pierwszego i drugiego dokapitalizowania pomostowego (środki B1 i B2) Komisja przypomina, że zostały one przyznane w maju 2012 r. i grudniu 2012 r. oraz wniesione jako wkład niepieniężny w formie obligacji EFSF. HFSF otrzymał jako wynagrodzenie odsetki naliczone od obligacji EFSF i powiększone o opłatę w wysokości 1 % opłaty od dnia wypłaty tych obligacji EFSF do dnia dokapitalizowania z wiosny 2013 r.⁽¹³²⁾ Jak podkreślono w decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank, wynagrodzenie to mieści się poniżej przedziału 7–9 % określonego w komunikacie w sprawie dokapitalizowania. Okres niskiego wynagrodzenia był jednak ograniczony do jednego roku w przypadku do środka B1 i pięciu miesięcy w przypadku środka B2 (tzn. do czasu konwersji dokapitalizowania pomostowego na dokapitalizowanie standardowe w akcjach zwykłych, tj. do czasu zastosowania środka B4). Podczas gdy pierwsze i drugie dokapitalizowanie pomostowe nie spowodowało rozmycia istniejącego akcjonariatu, dokapitalizowanie z wiosny 2013 r., które stanowiło konwersję pierwszego i drugiego dokapitalizowania pomostowego spowodowało znaczne rozmycie tego akcjonariatu, ponieważ jego udział w kapitale własnym banku spadł do 1,4 %. Niezwykła sytuacja, która trwała od dnia pierwszego dokapitalizowania pomostowego została wtedy zakończona. W związku z powyższym wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank zostały rozwiązane.

⁽¹³²⁾ Zob. motyw 72: naliczone odsetki liczą się jako dodatkowy wkład HFSF i w związku z tym zmniejszyły płatność, której HFSF musiał dokonać na rzecz banku, aby wypłacić dokapitalizowanie z wiosny 2013 r.

- (322) Ponadto, biorąc pod uwagę nietypową przyczynę trudności banku, a mianowicie fakt, że straty wynikają głównie z umorzenia długu z korzyścią dla państwa (program udziału sektora prywatnego i wykup długu, które zapewniają istotną korzyść państwu, czyli zmniejszenie zadłużenia) i ze skutków przedłużającej się recesji na rynku krajowym, Komisja może zaakceptować takie tymczasowe odejście od zwykłych wymogów dotyczących wynagrodzenia określonych w komunikacie w sprawie dokapitalizowania⁽¹³³⁾.
- (323) Środek B3 stanowił zobowiązanie zapewnienia kapitału. Zobowiązanie podjęte w grudniu 2012 r. zostało wdrożone jako faktyczny zastrzyk kapitałowy w maju–czerwcu 2013 r., jedynie pięć miesięcy później. Z tego względu i z powodów określonych w motywie 322 brak wynagrodzenia z tytułu tego zobowiązania jest dopuszczalny.
- (324) W odniesieniu do środka B4, zgodnie z pkt 8 komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r., zastrzyki kapitałowe powinny być subskrybowane z uwzględnieniem wystarczającego dyskonta cen akcji po dostosowaniu do efektu rozmycia, aby udzielić państwu wystarczającego zapewnienia w zakresie odpowiedniego wynagrodzenia. Podczas gdy dokapitalizowanie to nie zapewniło znacznego dyskonta cen akcji, z uwzględnieniem dostosowania do efektu rozmycia, faktycznie niemożliwe było osiągnięcie znacznego dyskonta teoretycznej ceny bez prawa poboru⁽¹³⁴⁾. Przed dokapitalizowaniem z wiosny 2013 r. kapitał banku był ujemny, a jego kapitalizacja rynkowa wynosiła jedynie kilkaset milionów euro. W związku z tym pojawia się pytanie, czy należało całkowicie wyłączyć istniejących akcjonariuszy. Komisja zauważa, że cena emisyjna została określona przy dyskoncie na poziomie 50 % w stosunku do średniej ceny rynkowej w ciągu pięćdziesięciu dni poprzedzających ustalenie ceny emisyjnej. Komisja zauważa również, że rozmycie istniejącego wcześniej akcjonariatu jest znaczne, ponieważ po tym dokapitalizowaniu akcjonariusze ci posiadali jedynie 1,4 % akcji banku. W związku z tym zastosowanie kolejnego dyskonta ceny rynkowej miałyby znikomy wpływ na wynagrodzenie HFSF. Ze względu na szczególną sytuację greckich banków wyjaśnioną w motywie 322 oraz biorąc pod uwagę fakt, że potrzeba pomocy wynika z umorzenia długu z korzyścią dla państwa, Komisja uważa, że cena emisyjna jest wystarczająco niska.
- (325) Podsumowując, środki B1, B2, B3 i B4 są konieczne jako pomoc na ratowanie zarówno pod względem kwoty, jak i formy.

7.4.3. Proporcjonalność – środki ograniczające negatywne efekty zewnętrzne

- (326) Bank otrzymał bardzo wysoka kwotę pomocy państwa. Sytuacja ta może zatem prowadzić do poważnego zakłócenia konkurencji. Grecja zobowiązała się jednak do wdrożenia szeregu środków mających na celu ograniczenie negatywnych efektów zewnętrznych. W szczególności zobowiązania przewidują, że działalność banku będzie nadal prowadzona na zasadach komercyjnych, jak wyjaśniono w motywach 131 i 132. Grecja zobowiązała się także do wprowadzenia zakazu przeprowadzania transakcji nabycia, jak również do przeprowadzenia szeregu transakcji zbycia za granicą oraz w zakresie działalności niebankowej w Grecji, jak określono w motywie 133. Ograniczenia zakłócenia konkurencji omawia się w sekcji 7.6.
- (327) W banku został również minowany pełnomocnik ds. monitorowania w celu monitorowania prawidłowego wdrażania zobowiązań dotyczących ładu korporacyjnego i działalności komercyjnej. Pozwoli to zapobiec szkodliwym zmianom w praktykach handlowych banku i tym samym ograniczyć negatywne efekty zewnętrzne.
- (328) Ponadto dnia 16 kwietnia 2014 r. przedłożono Komisji nowy kompleksowy plan restrukturyzacji. Ten plan restrukturyzacji omawia się w sekcji 7.6.
- (329) Podsumowując, wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank zostały rozwiane. Środki B1, B2, B3 i B4 są proporcjonalne w świetle pkt 15 komunikatu bankowego z 2008 r.

7.4.4. Wniosek dotyczący zgodności dokapitalizowania HFSF z komunikatem bankowym z 2008 r., z komunikatem w sprawie dokapitalizowania i z komunikatem w sprawie przedłużenia z 2011 r.

- (330) Komisja stwierdza zatem, że dokapitalizowanie HFSF (środki B1, B2, B3 i 4B) jest stosowne, konieczne i proporcjonalne w świetle pkt 15 komunikatu bankowego z 2008 r., komunikatu w sprawie dokapitalizowania i komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r.

⁽¹³³⁾ Zob. również sekcja 7.6.1.

⁽¹³⁴⁾ Teoretyczna cena bez prawa poboru (TERP) jest powszechnie przyjętą metodą rynkową stosowaną w celu ilościowego określenia efektu rozmycia przy podwyższeniu kapitału podstawowego.

7.5. ZGODNOŚĆ NABYCIA PRZEZ BANK NEW TT BANK I NEA PROTON BANK Z KOMUNIKATEM W SPRAWIE RESTRUKTURYZACJI

- (331) W pkt 23 i 40 komunikatu w sprawie restrukturyzacji wyjaśnia się, że transakcje nabycia przedsiębiorstw przez banki otrzymujące pomoc są zwykle niezgodne ze zobowiązaniami mającymi na celu organicznie kosztów restrukturyzacji i zakłócenia konkurencji. Ponadto mogą one zagrażać przywróceniu rentowności lub utrudniać ten proces. Komisja musi zatem ocenić, czy można pogodzić transakcje nabycia dokonane przez bank z komunikatem w sprawie restrukturyzacji.

7.5.1. Zgodność nabycia New TT Bank z komunikatem w sprawie restrukturyzacji

7.5.1.1. Wpływ nabycia New TT Bank na długoterminową rentowność banku

- (332) Jeżeli chodzi o możliwość generowania zysku operacyjnego, transakcje nabycia dokonane przez bank przyspieszą jego powrót do stanu długoterminowej rentowności, ponieważ połączenie dwóch banków na tym samym rynku geograficznym umożliwia znaczną synergę, np. w formie zmniejszenia liczby pracowników, zamknięcia oddziałów i zmniejszenia kosztów ogólnych. Bank przejmie klientów i deponentów, jednocześnie znacznie obniżając koszty dystrybucji. Poza racjonalizacją funkcjonowania centrali zamknie on większość oddziałów znaku towarowego „T-Bank” i część oddziałów znaku towarowego „Hellenic Postbank”.
- (333) W odniesieniu do poziomu płynności transakcja ma również korzystny wpływ na wskaźnik kredytów do depozytów banku, obniży go bowiem ze zbyt wysokiego poziomu, ponieważ New TT Bank posiada znacznie więcej depozytów niż kredytów. W szczególności narodowy bank Grecji zauważył w swoim piśmie do HFSF z dnia 8 lipca 2013 r., że przez dwa lata poprzedzające transakcję bank znajdował się pod dużą presją. Narodowy bank Grecji zauważył, że bank stracił udział w rynku w Grecji i że jest w dużym stopniu zależny do finansowania w ramach Eurosystemu i awaryjnego wsparcia płynnościowego. W piśmie tym narodowy bank Grecji odniósł się do znacznego niedopasowania poziomu płynności, do skonsolidowanego wskaźnika kredytów do depozytów wynoszącego 132 % oraz do pogarszającego się postrzegania banku wśród klientów. W piśmie tym narodowy bank Grecji wskazał, że nabycie New TT Bank przez bank doprowadziłoby do: „znacznego wzrostu depozytów banku, a tym samym do poprawy jego ogólnego profilu finansowego, postrzegania banku przez deponentów oraz do zwiększenia jego zdolności do przyciągania nowych deponentów na bardziej atrakcyjnych warunkach niż ma to miejsce obecnie”.
- (334) Nabycie to przyczyni się zatem do poprawy poziomu płynności banku, co ma zasadnicze znaczenie dla przywrócenia długoterminowej rentowności. Komisja uznała pozytywny wpływ nabycia w piśmie służb Komisji do HFSF z dnia 8 lipca 2013 r. W piśmie tym Komisja wskazała, że projekt planu restrukturyzacji banku, który został przedłożony przez Grecję przed nabyciem New TT Bank, nie spełnia wymogu przywrócenia długoterminowej rentowności, ze względu na niestabilność bilansu banku na koniec okresu restrukturyzacji. W tym samym piśmie Komisja wskazała, że „nabycie posiadającego dużą ilość depozytów New TT Bank byłoby głównym czynnikiem, który przyczyniłby się do poprawy bilansu banku i tym samym do przywrócenia jego długoterminowej rentowności”. Ocena taka była uzasadniona ze względu na wpływ takiego nabycia na poziom płynności banku: „w oparciu o dane z końca 2012 r. stwierdzono, że przejęcie mogłoby spowodować natychmiastowy spadek wskaźnika kredytów do depozytów z 155 % do 123 %, przez co możliwe byłoby spełnienie wymogów Komisji na koniec 2017 r.”.
- (335) Komisja uważa zatem, że nabycie ma pozytywny wpływ na przywrócenie długoterminowej rentowności banku.

7.5.1.2. Wpływ nabycia na kwotę pomocy potrzebną bankowi

- (336) Zgodnie z pkt 23 komunikatu w sprawie restrukturyzacji pomoc nie powinna być wykorzystywana w celu nabycia innych przedsiębiorstw, a jedynie w celu pokrycia kosztów restrukturyzacji, które są konieczne do przywrócenia rentowności banku.
- (337) Bank zapłacił cenę nabycia w nowych akcjach, tak aby nabycie nie było finansowane ze środków pomocy państwa. W związku z tym potrzeby kapitałowe stworzone poprzez zapłatę ceny nabycia zostały natychmiast pokryte przez emisję nowych akcji, a więc zapłata ceny nabycia nie była przyczyną wzrostu netto potrzeb kapitałowych banku. Ponadto HFSF był jedynym właścicielem New TT Bank, co oznacza, że wszystkie nowe akcje wyemitowane przez bank zostały przekazane HFSF, czyli państwu.

- (338) Nabycie jako takie nie spowoduje konieczności dodatkowej pomocy państwa, ponieważ New TT Bank spełnia ustawowe wymogi kapitałowe. Ponadto ta tymczasowa instytucja kredytowa została stworzona jedynie kilka miesięcy przed jej nabyciem. Ponieważ aktywa banku wykazujące poważne trudności finansowe są oceniane i wyceniane na podstawie wartości godziwej przed ich przeniesieniem do tymczasowej instytucji kredytowej, można założyć, że portfel kredytowy nie zawierał strat ukrytych lub nieodpowiednio zabezpieczonych rezerwami.
- (339) Podsumowując, w szczególnych okolicznościach tej sprawy nabycie New TT Bank wyjątkowo nie jest sprzeczne z zasadą ograniczenia pomocy do niezbędnego minimum.

7.5.1.3. *Efekt zakłócenia konkurencji spowodowany nabyciem*

- (340) Zgodnie z pkt 39 i 40 komunikatu w sprawie restrukturyzacji pomoc nie powinna być wykorzystywana w celu nabycia konkurencyjnych przedsiębiorstw ze szkodą dla przedsiębiorstw nieotrzymujących pomocy. Punkt 41 komunikatu w sprawie restrukturyzacji stanowi również, że transakcje kupna mogą zostać zatwierdzone, jeśli stanowią one część procesu konsolidacyjnego koniecznego do przywrócenia stabilności finansowej lub do zapewnienia skutecznej konkurencji, że transakcja kupna powinna być uczciwa oraz że powinna gwarantować warunki skutecznej konkurencji na właściwych rynkach.
- (341) New TT Bank nie był samodzielnie rentownym bankiem. Wniosek dotyczący konsolidacji tego banku został złożony w ramach protokołu dotyczącego polityki gospodarczej i finansowej z dnia 15 maja 2013 r. Transakcję można zatem uznać za część procesu konsolidacyjnego koniecznego do przywrócenia stabilności finansowej, o którym mowa w pkt 41 komunikatu w sprawie restrukturyzacji.
- (342) Żaden oferent nieotrzymujący pomocy nie przedstawił ważnej oferty nabycia New TT Bank, a proces sprzedaży był otwarty, przejrzysty i niedyskryminacyjny. W związku z tym nie doszło do wyparcia oferentów nieotrzymujących pomocy. Ponieważ ta transakcja nabycia została zatwierdzona przez grecki urząd ds. konkurencji⁽¹³⁵⁾, Komisja uznaje, że wynik procesu sprzedaży zapewnia warunki efektywnej konkurencji w Grecji.
- (343) W tym kontekście można uznać, że nabycie New TT Bank jest zgodnie z sekcją 4 komunikatu w sprawie restrukturyzacji.

7.5.1.4. *Wnioski dotyczące nabycia New TT Bank*

- (344) Komisja stwierdza, że w świetle wyjątkowej sytuacji greckich banków⁽¹³⁶⁾ oraz szczególnych warunków nabycia New TT Bank, nabycie to jest zgodne z wymogami określonymi w komunikacie w sprawie restrukturyzacji.

7.5.2. **Zgodność nabycia Nea Proton Bank z komunikatem w sprawie restrukturyzacji**

7.5.2.1. *Wpływ nabycia Nea Proton Bank na długoterminową rentowność banku*

- (345) Jeżeli chodzi o możliwość generowania zysku operacyjnego, nabycie Nea Proton Bank powinno przyspieszyć powrót banku do stanu długoterminowej rentowności, ponieważ połączenie dwóch przedsiębiorstw na tym samym rynku geograficznym umożliwia znaczną synergję, np. w formie zmniejszenia liczby pracowników, zamknięcia oddziałów i zmniejszenia kosztów ogólnych.
- (346) Nabycie Nea Proton Bank umożliwia bankowi czerpanie korzyści z synergii. Bank przejmie klientów i deponentów, jednocześnie zamykając większość oddziałów i racjonalizując system informacji i funkcjonowanie centrali. Transakcja zmniejszyła również wskaźnik kredytów do depozytów, ponieważ Nea Proton Bank posiada niższy wskaźnik kredytów do depozytów. Na koniec czerwca 2013 r. wskaźnik netto kredytów do depozytów banku wynosił około 135,79 %, podczas gdy wskaźnik netto kredytów do depozytów Nea Proton Bank wynosił około 52,68 %.
- (347) Podsumowując, nabycie miało pozytywny wpływ na rentowność banku.

7.5.2.2. *Wpływ nabycia Nea Proton Bank na kwotę pomocy potrzebną bankowi*

- (348) Zgodnie z pkt 23 komunikatu w sprawie restrukturyzacji pomoc nie powinna być wykorzystywana w celu nabycia innych przedsiębiorstw, a jedynie w celu pokrycia kosztów restrukturyzacji, które są konieczne do przywrócenia rentowności.

⁽¹³⁵⁾ Decyzja 584/VII/2013 greckiego urzędu ds. konkurencji nie została jeszcze opublikowana.

⁽¹³⁶⁾ Zob. również sekcja 7.6.1.

(349) Bank zapłacił symboliczną cenę za nabycie Nea Proton Bank (jeden euro), podczas gdy nabyty podmiot został odpowiednio dokapitalizowany przed sprzedażą. Dokapitalizowanie to obejmowało rezerwy na przyszłe straty kredytowe i straty z działalności operacyjnej⁽¹³⁷⁾. W rezultacie nabycie za jedno euro odpowiednio dokapitalizowanego banku nie zwiększyło potrzeb kapitałowych banku.

(350) Podsumowując, nabycie Nea Proton Bank nie jest sprzeczne z zasadą ograniczenia pomocy do niezbędnego minimum.

7.5.2.3. Efekt zakłócenia konkurencji spowodowany nabyciem Nea Proton Bank

(351) Zgodnie z pkt 39 i 40 komunikatu w sprawie restrukturyzacji pomoc nie powinna być wykorzystywana w celu nabycia konkurencyjnych przedsiębiorstw ze szkodą dla przedsiębiorstw nieotrzymujących pomocy.

(352) Nea Proton Bank nie był samodzielnie rentownym bankiem. Wniosek dotyczący konsolidacji tego banku został złożony w ramach protokołu dotyczącego polityki gospodarczej i finansowej z dnia 15 maja 2013 r. Nabycie można zatem uznać za część procesu konsolidacyjnego koniecznego do przywrócenia stabilności finansowej, o którym mowa w pkt 41 komunikatu w sprawie restrukturyzacji.

(353) Komisja zauważa także, że żaden oferent, który nie otrzymał pomocy nie przedstawił ważnej oferty nabycia Nea Proton Bank, a proces sprzedaży był otwarty, przejrzysty i niedyskryminacyjny. W związku z tym nie doszło do wyparcia oferentów nieotrzymujących pomocy. Ponieważ ta transakcja nabycia została zatwierdzona przez grecki urząd ds. konkurencji⁽¹³⁸⁾, Komisja uznaje, że wynik procesu sprzedaży zapewnia warunki efektywnej konkurencji w Grecji.

(354) W tym kontekście można stwierdzić, że nabycie New Proton Bank jest zgodnie z pkt 4 komunikatu w sprawie restrukturyzacji.

7.5.2.4. Wnioski dotyczące nabycia Nea Proton Bank

(355) Komisja stwierdza, że w świetle szczególnych warunków nabycia Nea Proton Bank, nabycie to jest zgodne z wymogami określonymi w komunikacie w sprawie restrukturyzacji.

7.6. ZGODNOŚĆ ŚRODKÓW A, B1, B2, B3, B4 I C Z KOMUNIKATEM W SPRAWIE RESTRUKTURYZACJI ORAZ ZGODNOŚĆ ŚRODKA C Z KOMUNIKATEM BANKOWYM Z 2013 R.

7.6.1. Źródła trudności i ich wpływ na ocenę na podstawie komunikatu w sprawie restrukturyzacji

(356) Jak wskazano w sekcjach 2.1.1 i 2.1.2, trudności, z jakimi zmagają się banki wynikają głównie z greckiego kryzysu zadłużeniowego i głębokiej recesji w Grecji i w południowej Europie. Jeżeli chodzi o pierwszy czynnik, grecki rząd stracił dostęp do rynków finansowych i ostatecznie musiał negocjować porozumienie z krajowymi i międzynarodowymi wierzycielami, program udziału sektora prywatnego, którego rezultatem było zmniejszenie wierzytelności państwa o 53,3 %. Dodatkowo 31,5 % wierzytelności wymieniono na nowe greckie obligacje skarbowe z niższą stopą procentową i z dłuższymi okresami zapadalności. Te nowe greckie obligacje skarbowe zostały odkupione przez państwo od greckich banków w grudniu 2012 r. po cenie na poziomie 30,2 % – 40,1 % ich wartości nominalnej, co doprowadziło do realizacji dalszych strat greckich banków. Poza wpływem programu udziału sektora prywatnego i wykupu długu na sytuację kapitałową banku odnotował on również znaczny odpływ depozytów od 2010 r. do połowy 2012 r., ze względu na ryzyko wyjścia Grecji ze strefy euro spowodowane wysokim długiem publicznym i recesją gospodarczą.

(357) Środki B1, B2, B3 i B4 odpowiadają kwocie 5 839 mln EUR, co stanowi w przybliżeniu kwotę straty odnotowanej w następstwie programu udziału sektora prywatnego (5 781 mln EUR). W przypadku gdy trudności nie są spowodowane podejmowaniem nadmiernego ryzyka, pkt 14 komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r. przewiduje, że Komisja złagodzi te wymogi.

⁽¹³⁷⁾ Zob. motyw 53.

⁽¹³⁸⁾ Decyzja 578/VII/2013 greckiego urzędu ds. konkurencji dostępna w internecie pod adresem: http://www.epant.gr/img/x2/apofaseis/apofaseis715_1_1391497451.pdf

- (358) Komisja przyznaje, że część potrzeb kapitałowych wynika ze zwykłej ekspozycji instytucji finansowej na ryzyko długu państwowego jej państwa. Fakt ten został również wskazany w motywach 58 i 69 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank. W związku z tym konieczność uwzględnienia przez bank w jego planie restrukturyzacji kwestii pokusy nadużyć występuje w mniejszym stopniu niż w przypadku innych instytucji finansowych, które nadmiernie skumulowały ryzyko. Jako że środki pomocy w mniejszym stopniu zakłócają konkurencję, należy proporcjonalnie złagodzić środki podjęte w celu ograniczenia zakłóceń konkurencji. Ponieważ program udziału sektora prywatnego i wykup długu stanowią umorzenie zadłużenia z korzyścią dla państwa, wynagrodzenie dla państwa z tytułu dokapitalizowania banku może być niższe.
- (359) Ponieważ jednak recesja greckiej gospodarki wyniosła około 25 % od 2008 r., w celu przywrócenia rentowności, bank musiał dostosować swoją organizację, strukturę kosztów i sieć handlową do tego nowego otoczenia. W związku z tym, niezależnie od braku kwestii pokusy nadużyć, bank musi zrestrukturyzować swoją działalność w Grecji w celu zapewnienia długoterminowej rentowności.
- (360) Komisja zauważa również, że ekspozycja banku na ryzyko długu państwowego była większa niż w przypadku niektórych innych banków w Grecji. W związku z tym nie wszystkie straty na greckich obligacjach skarbowych (straty związane z programem udziału sektora prywatnego) można przypisać zwykłej ekspozycji instytucji finansowej na ryzyko długu państwowego jej państwa.
- (361) Drugą przyczyną strat banku są straty z tytułu kredytów udzielanych gospodarstwom domowym i przedsiębiorstwom. Komisja uważa, że straty te są głównie spowodowane wyjątkowo głębokim i przedłużającym się spadkiem PKB, o około 25 % w ciągu 5 lat, a nie ryzykownymi praktykami w zakresie udzielania kredytów przez bank. W związku z tym pomoc przyznana w celu pokrycia tych strat nie stwarza pokusy nadużyć, co ma miejsce w przypadku gdy celem pomocy jest ochrona banku przed konsekwencjami ryzykownych zachowań z przeszłości. W związku z tym pomoc w mniejszym stopniu zakłóca konkurencję⁽¹³⁹⁾.
- (362) Część potrzeb kapitałowych i strat kredytowych banku pochodzi z międzynarodowych spółek zależnych banku (Rumunia, Bułgaria, Polska i Ukraina) Na przykład w 2012 r. bank odnotował straty w Rumunii, Bułgarii i na Ukrainie, podczas gdy tamtejsze spółki zależne skorzystały z finansowania wewnątrz grupy kapitałowej wynoszącego 1,8 mld EUR.
- (363) Test warunków skrajnych przeprowadzony w 2012 r. w celu określenia potrzeb kapitałowych banku wykazał również, że część potrzeb kapitałowych wynikała ze strat z tytułu kredytów zagranicznych. Prognozy straty kredytowej w odniesieniu do tych kredytów wskazywały na kwotę 1 228 mln EUR w przypadku scenariusza podstawowego i 1 622 mln EUR w przypadku scenariusza niekorzystnego.
- (364) Podsumowując, pkt 14 komunikatu w sprawie przedłużenia z 2011 r. obejmuje znaczną część strat i wynikającej z nich potrzeby pomocy, co pozwala Komisji na złagodzenie wymogów. Częściowo potrzeba pomocy, której przyczyną są straty kredytowe w Grecji, wynika z głębokiej i długiej recesji, a nie z ryzykownego udzielania kredytów. Pomoc przyznana w takich okolicznościach nie stwarza pokusy nadużycia i w związku z tym w mniejszym stopniu zakłóca konkurencję.
- (365) Ponadto potrzeba pomocy częściowo wynika z podejmowania ryzyka przez bank, szczególnie w odniesieniu do zagranicznych spółek zależnych i posiadania dużej ilości greckich obligacji skarbowych.

7.6.2. Rentowność

- (366) Plan restrukturyzacji musi zapewnić zdolność instytucji finansowej do przywrócenia jej długoterminowej rentowności pod koniec okresu restrukturyzacji (sekcja 2 komunikatu w sprawie restrukturyzacji). W przedmiotowym przypadku okres restrukturyzacji jest określony jako okres od daty przyjęcia niniejszej decyzji do dnia 31 grudnia 2018 r.
- (367) Grecja przedstawiła kompleksowy i szczegółowy plan restrukturyzacji zawierający pełne informacje na temat modelu biznesowego banku zgodnie z pkt 9-11 komunikatu w sprawie restrukturyzacji. Plan restrukturyzacji określa przyczyny trudności banku oraz środki podjęte w celu zaradzenia wszystkim problemom związanym z rentownością. Plan restrukturyzacji opisuje w szczególności strategię wybraną w celu zachowania efektywności operacyjnej banku oraz poradzenia sobie z wysokim poziomem zagrożonych kredytów, niską efektywnością operacyjną, niskim poziomem płynności i słabą pozycją kapitałową oraz przedsiębiorstwami zagranicznymi, które są uzależnione od spółki dominującej, jeżeli chodzi o ich finansowanie i kapitał.

⁽¹³⁹⁾ Zob. pkt 28 komunikatu w sprawie restrukturyzacji i motyw 320 decyzji Komisji 2011/823/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie środków pomocy C 11/09 (ex NN 53b/08, NN 2/10 i N 19/10) wdrożonych przez państwo niderlandzkie na rzecz ABN AMRO Group NV (utworzonej w wyniku połączenia Fortis Bank Nederland i ABN AMRO N) (Dz.U. L 333 z 15.12.2011, s. 1).

7.6.2.1. Grecka działalność bankowa

- (368) W odniesieniu do płynności i zależności banku od finansowania w ramach Eurosystemu plan restrukturyzacji przewiduje ograniczony wzrost bilansu w Grecji, podczas gdy baza depozytowa powinna ponownie wzrosnąć. Zależność do awaryjnego wsparcia płynnościowego, która już się zmniejszyła, będzie się nadal obniżać, co pomoże bankowi zmniejszyć koszty jego finansowania.
- (369) Zobowiązanie dotyczące wskaźnika kredytów do depozytów opisane w motywie 127 zapewnia stabilność struktury bilansu banku pod koniec okresu restrukturyzacji. Sprzedaż papierów wartościowych i działalności niezwiązanej z działalnością podstawową wzmocni również poziom płynności banku i zapewni uniezależnienie od rynków hurtowych. Ze względu na wciąż zagrożony poziom płynności banku, Komisja może zgodzić się na wniosek władz greckich o zezwolenie na zapewnienie bankowi płynności poprzez gwarancję i rządową pożyczkę obligacyjną w ramach programu wsparcia na rzecz greckich banków.
- (370) Aby zmniejszyć koszty finansowania, bank zobowiązał się również do dalszego zmniejszania stóp procentowych, które płaci od depozytów, jak opisano w motywie 127. Komisja zauważa, że takie zmniejszenie kosztów depozytów znacząco przyczyni się do poprawy rentowności banku przed tworzeniem rezerw.
- (371) Od początku kryzysu Bank znacząco zracjonalizował sieć handlową w Grecji poprzez redukcje liczby oddziałów i pracowników. Do 2018 r. całkowite koszty banku zmniejszą się o kolejne [...] % w porównaniu do 2013 r.⁽¹⁴⁰⁾. Aby osiągnąć ten cel, bank zobowiązał się do zmniejszenia liczby swoich oddziałów i pracowników w Grecji do maksymalnego poziomu odpowiednio [...] i [...] od dnia 31 grudnia 2017 r., przy maksymalnych kosztach całkowitych wynoszących 800 mln EUR. Oczekiwany wskaźnik kosztów do dochodów spadnie poniżej [...] % na koniec okresu restrukturyzacji. Komisja uważa, że plan restrukturyzacji umożliwi utrzymanie efektywności banku w nowym otoczeniu rynkowym.
- (372) Inny kluczowy obszar stanowi zarządzanie zagrożonymi kredytami, ponieważ stanowiły one 29,4 % portfela na dzień 31 grudnia 2013 r.⁽¹⁴¹⁾. Bank zamierza utworzyć specjalny departament w celu zajmowania się zarządzaniem zagrożonymi kredytami. Zobowiązał się on również do przestrzegania wysokich standardów w odniesieniu do polityki kredytowej w celu maksymalizacji wartości banku na każdym etapie procesu kredytowego zgodnie z opisem zawartym w motywach 131 i 132.

7.6.2.2. Ład korporacyjny

- (373) Kolejną istotną kwestią jest ład korporacyjny banku, biorąc pod uwagę, że na dzień 31 grudnia 2013 r. HFSF był właścicielem 95,23 % akcji Banku. W świetle danych dotyczących greckich banków, których właścicielem jest państwo, w 2013 r. uzgodniono szczególne ramy stosunków między bankiem a HFSF. Porozumienie to zapewnia ochronę codziennej działalności banku przed nadmierną ingerencją ze strony głównego akcjonariusza, zapewniając jednocześnie możliwość monitorowania przez HFSF wdrażania planu restrukturyzacji oraz zapobiegając podejmowaniu nadmiernego ryzyka przez kierownictwo banku dzięki odpowiednim procedurom konsultacji. Bank zobowiązał się również do ścisłego monitorowania ekspozycji związanej z kredytobiorcami powiązanymi.
- (374) Zmieniona w 2014 r. ustawa o HFSF stanowi, że akcje subskrybowane przez HFSF w skutek dokapitalizowania z wiosny 2013 r. staną się akcjami bez prawa głosu, jeżeli podwyższenie kapitału z 2014 r. jest subskrybowane co najmniej w 50 % przez inwestorów prywatnych. Jeżeli chodzi o przywrócenie długoterminowej rentowności banku, Komisja nie będzie negatywnie oceniać kontroli przyznanej prywatnym akcjonariuszom, jeżeli zainwestują w bank znaczną kwotę własnych środków pieniężnych. Komisja zauważyła, że ograniczenie prawa głosu HFSF nie będzie miało zastosowania do kwestii związanych ze statutem banku, zdarzeń korporacyjnych lub innych decyzji strategicznych. Komisja z zadowoleniem odnotowuje fakt, że HFSF automatycznie odzyska pełne prawa głosu, jeżeli bank nie wdroży planu restrukturyzacji. Przepisy te zapewniają HFSF ochronę jego interesów jako akcjonariusza i jako organu odpowiedzialnego za zapewnienie prawidłowego wdrażania planu restrukturyzacji, chociaż HFSF nie będzie ingerował w codzienną działalność banku.

⁽¹⁴⁰⁾ Zob. motyw 106.

⁽¹⁴¹⁾ 2013, wyniki całoroczne, s. 3: http://www.eurobank.gr/Uploads/pdf/Eurobank_4Q2013_Financial_Results.pdf

7.6.2.3. Działalność międzynarodowa

- (375) Niektóre części międzynarodowej działalności banku zmniejszały w przeszłości jego kapitał, płynność i rentowność, jak wyjaśniono w motywach 362 i 363.
- (376) Plan restrukturyzacji przewiduje zmianę modelu biznesowego banku na działalność w większym stopniu ukierunkowaną na [...]. Bank sprzedał już swoją nierentowną spółkę zależną w Polsce, EFG Poland. Rozpoczął on także proces racjonalizacji innych spółek zależnych w celu wzmocnienia procesu zabezpieczenia kredytów i redukcji niedopasowania kapitałowego między spółkami zależnymi. Planowane jest zbycie [...] spółki zależnej [...] ⁽¹⁴²⁾. Bank będzie również w dalszym ciągu restrukturyzował działalność spółek zależnych [...] i [...], przed ich ewentualną sprzedażą na późniejszym etapie, jak wspomniano w motywie 116.
- (377) Ogólna rentowność działalności zagranicznej zostanie przywrócona, począwszy od [...]. W tym samym czasie finansowanie przyznane zagranicznym spółkom zależnym zostanie zmniejszone o [...] w porównaniu z poziomem na dzień 31 grudnia 2012 r.
- (378) W związku z tym Komisja uważa, że bank przeprowadzi w wystarczającym stopniu restrukturyzację i zmniejszenie wielkości tych zagranicznych spółek zależnych w celu uniknięcia narażenia na dodatkowe potrzeby kapitałowe i niedobory płynności w przyszłości. Zobowiązanie opisane w motywie 128 dotyczące zaprzestania zastrzyków kapitałowych dużych kwot kapitału do międzynarodowych spółek zależnych banku zapewni także brak zagrożenia dla płynności lub kapitału ze strony zagranicznych spółek zależnych.

7.6.2.4. Wniosek dotyczący rentowności

- (379) Scenariusz podstawowy opisany w sekcji 2.4 pokazuje, że na koniec okresu restrukturyzacji bank będzie w stanie pokryć wszystkie swoje koszty oraz wypracować odpowiedni zwrot z zaangażowanego kapitału z uwzględnieniem profilu ryzyka banku. Zgodnie ze scenariuszem podstawowym zwrot z kapitału banku wyniesie [...] % w 2018 r. Jednocześnie przewiduje się, że sytuacja kapitałowa banku pozostanie na zadowalającym poziomie, ponieważ współczynnik adekwatności kapitałowej nie spadnie poniżej [...] %, począwszy od 2014 r.
- (380) Ponadto Komisja zwróciła również uwagę na niekorzystny scenariusz opisany w planie restrukturyzacji banku przedłożonym przez władze greckie. Ten niekorzystny scenariusz opiera się na szeregu założeń uzgodnionych z HFSF. Uwzględni on dłuższą i głębszą recesję, jak również poważniejszą deflację cen nieruchomości ⁽¹⁴³⁾. Plan restrukturyzacji pokazuje, że bank jest w stanie wytrzymać w rozsądnym zakresie funkcjonowanie w warunkach skrajnych, ponieważ w niekorzystnym scenariuszu bank pozostaje rentowny na koniec okresu restrukturyzacji, przy zwrocie z kapitału wynoszącym [...] % i współczynniku kapitału podstawowego Tier 1 wynoszącym [...] % w 2018 r.
- (381) Przeprowadzony w 2013 r. przez narodowy bank Grecji test warunków skrajnych potwierdza, że kwota dodatkowego kapitału, która zostanie pozyskana w 2014 r., mianowicie 2 864 mln EUR, wystarczy, aby bank poradził sobie ze scenariuszem podstawowym w okresie restrukturyzacji. Bank przedłoży również narodowemu bankowi Grecji plan dotyczący kapitału warunkowego wraz ze środkami, które należy wdrożyć, jeżeli sytuacja gospodarcza będzie się dalej pogarszać. Komisja przypomina, że w ocenie potrzeb kapitałowych w oparciu o scenariusz podstawowy narodowy bank Grecji wprowadził już kilka dostosowań, których rezultatem był wzrost szacowanych potrzeb kapitałowych w porównaniu z potrzebami kapitałowymi oszacowanymi przez bank w jego własnym scenariuszu podstawowym. Podstawowe potrzeby kapitałowe oszacowane przez narodowy bank Grecji mogą zatem zostać uznane za rodzaj testu warunków skrajnych. W celu stwierdzenia rentowności banku Komisja nie wymaga, aby bank posiadał z góry kapitał wystarczający do pokrycia potrzeb kapitałowych oszacowanych w ramach scenariusza warunków skrajnych przez narodowy bank Grecji, ponieważ ten oszacowany poziom odzwierciedla wyższy poziom warunków skrajnych.
- (382) Ponadto czynnikiem pozytywnym jest niedokonywanie przez bank dodatkowych inwestycji w papiery wartościowe niskim ratingu inwestycyjnym, co pomoże utrzymać jego pozycję kapitałową i poziom płynności.
- (383) Komisja może zatem stwierdzić, że bank podjął wystarczające środki w celu uwzględnienia kwestii rentowności działalności bankowej w Grecji i działalności zagranicznej.

⁽¹⁴²⁾ Spółka zależna [...] przynosiła straty od 2009 r., posiadając mały udział w rynku (mniej niż [...] % w przypadku kredytów i depozytów), wysoki wskaźnik kosztów do przychodów oraz znaczne niedopasowanie kapitałowe.

⁽¹⁴³⁾ Prognozy finansowe ujęte w planie restrukturyzacji różnią się od wyniku testu warunków skrajnych przeprowadzonego przez narodowy bank Grecji, ponieważ test nie był oparty na tym samym zestawie założeń, a narodowy bank Grecji wprowadził dodatkowe dostosowania.

7.6.3. Wkład własny i podział obciążenia

7.6.3.1. Ocena zgodności środków A, B1, B2, B3 i B4 z komunikatem w sprawie restrukturyzacji.

- (384) Jak stwierdzono w komunikacie w sprawie restrukturyzacji, banki i ich udziałowcy muszą w jak największym stopniu uczestniczyć w restrukturyzacji w celu ograniczenia pomocy do niezbędnego minimum. Banki powinny więc wykorzystywać własne środki do finansowania restrukturyzacji, np. poprzez sprzedaż aktywów, podczas gdy udziałowcy powinni w miarę możliwości absorbować straty banku. Zobowiązania podjęte przez bank powinny zapewniać wykorzystanie zasobów własnych oraz wnoszenie wkładu do restrukturyzacji przez pierwotnych akcjonariuszy i inwestorów prywatnych posiadających kapitał hybrydowy banku.

7.6.3.1.1. Wkład własny banku: zbycie aktywów i cięcie kosztów

- (385) W celu zwiększenia adekwatności kapitałowej bank zbył znaczące przedsiębiorstwa. Sprzedaż dużych polskich i tureckich spółek zależnych poprawiła pozycję kapitałową o około 750 mln EUR. Transakcje te poprawiły również poziom płynności banku. Podwyższenie kapitału podstawowego Eurobank Properties umożliwiło bankowi zwiększenie jego kapitału do 200 mln EUR.
- (386) Plan restrukturyzacji przewiduje sprzedaż dalszych aktywów w [...] i [...]. W szczególności bank zobowiązał się do zmniejszenia wielkości swoich aktywów zagranicznych do 8,77 mld EUR. Biorąc pod uwagę już wdrożone procesy eliminacji dźwigi finansowej i zbywania aktywów oraz w następstwie realizacji tego dodatkowego zmniejszenia aktywów, bank w sposób znaczący zmniejszy swój zasięg geograficzny w [...].
- (387) Ponadto bank zobowiązał się do dalszego zmniejszenia rozmiarów swojej działalności zagranicznej, jeżeli będzie potrzebował zastrzyku kapitałowego od HFSF w kwocie przekraczającej 1 mld EUR. W takim przypadku bank zmniejszy portfel aktywów międzynarodowych do kwoty nieprzekraczającej 3,5 mld EUR. Jeżeli zastrzyk kapitałowy w ramach środka C wyniesie mniej niż 1 mld EUR, prywatni inwestorzy wniosą kapitał w wysokości 1,5 mld EUR, czyli więcej niż HFSF. Większy udział prywatnych inwestorów znacząco zmniejszyłby kwotę potrzebnej pomocy, zwiększając tym samym podział obciążenia.
- (388) Bank zobowiązał się również do sprzedaży swojej dużej i rentownej ubezpieczeniowej spółki zależnej.
- (389) W celu ograniczenia swoich potrzeb kapitałowych bank zobowiązał się, że nie będzie wykorzystywał kapitału, aby wspierać lub powiększyć swoje zagraniczne spółki zależne, jak opisano w motywie 128. Ponadto zobowiązania przewidują, że bank nie będzie dokonywał kolejnych transakcji nabycia.
- (390) Bank zaangażował się również w zakrojony na szeroką skalę program redukcji kosztów, jak wskazano w sekcji 2.4.2. Jego koszty będą się w dalszym ciągu zmniejszały do 2018 r. [...]
- (391) Grecja zobowiązała się w szczególności, że [...] bank nie wypłaci żadnemu pracownikowi ani członkowi kadry kierowniczej całkowitego wynagrodzenia rocznego (płaca, składka emerytalna, premia uznaniowa) przekraczającego [...]. Ponadto, jeżeli HFSF będzie musiał subskrybować jakiegokolwiek akcje banku, Grecja wprowadzi pułap wynagrodzeń zgodnie z komunikatem bankowym z 2013 r. ⁽¹⁴⁴⁾.

7.6.3.1.2. Podział obciążenia między dotychczasowych akcjonariuszy i nowy kapitał pozyskany na rynku

- (392) Dokapitalizowanie z wiosny 2013 r. (środek B4) spowodowało znaczne rozmycie dotychczasowego akcjonariatu banku. Liczba akcji znajdujących się w posiadaniu dotychczasowych akcjonariuszy zmniejszyła się bowiem ze 100 % przed dokapitalizowaniem z wiosny 2013 r. do jedynie 1,44 %. Komisja zauważa również, że bank nie wypłacił żadnej dywidendy w gotówce od 2008 r. Ponadto Komisja przychylnie ocenia fakt, że HFSF dokona dodatkowego zastrzyku kapitałowego, tylko jeżeli bank nie pozyska kapitału na rynku po cenie uznanej za rozsądną i określonej przez dwóch niezależnych taksatorów.

⁽¹⁴⁴⁾ Zob. przypis 85.

7.6.3.1.3. Podział obciążenia między właścicieli podporządkowanych papierów dłużnych

- (393) Właściciele podporządkowanych papierów dłużnych banku przyczynili się do opłacenia kosztów restrukturyzacji banku. Bank przeprowadził kilka procesów zarządzania zobowiązaniami w celu wygenerowania kapitału. Całkowita kwota wymiany zobowiązań wynosiła 748 mln EUR z zyskiem kapitałowym wynoszącym 565 mln EUR, jak opisano w motywach 122 i 123.
- (394) Nadal niespłacone instrumenty podlegają zakazowi wypłacania kuponów, który opisano w motywie 133. W związku z tym Komisja uważa, że zapewniono adekwatny podział obciążeń w odniesieniu do prywatnych inwestorów hybrydowych banku, tym samym spełniając wymogi określone w komunikacie w sprawie restrukturyzacji.
- (395) Podsumowując, zważywszy na elementy określone w sekcji 7.6.1, Komisja uważa, że Grecja wdrożyła wystarczające środki dotyczące wkładu własnego i podziału obciążenia, aby ograniczyć kwotę środków pomocy A, B1, B2, B3 i B4 do niezbędnego minimum.

7.6.3.2. Ocena zgodności środka C z komunikatem bankowym z 2013 r.

- (396) Komunikat bankowy z 2013 r. uzupełnia komunikat w sprawie restrukturyzacji i wzywa do zwiększonego podziału obciążenia, a w przypadku banków otrzymujących wsparcie kapitałowe wzywa do podjęcia dodatkowych środków w celu ograniczenia pomocy do minimum. Punkt 29 komunikatu bankowego z 2013 r. zawiera wymóg wykazania przez zainteresowane państwo członkowskie, że maksymalnie wykorzystano wszystkie środki ograniczające taką pomoc do niezbędnego minimum. W tym celu państwo członkowskie musi przedstawić plan pozyskania kapitału, zapewnić odpowiedni podział obciążenia przez udziałowców i wierzycieli podporządkowanych oraz zapobiec odpływowi środków przed decyzją o restrukturyzacji. Zgodnie z komunikatem bankowym z 2013 r. plan pozyskania kapitału powinien obejmować emisję akcji z prawem poboru, dobrowolne procesy zarządzania zobowiązaniami, transakcje zbycia aktywów powodujące przyrost kapitału, środki dotyczące eliminacji dźwigni finansowej, zatrzymanie zysków i inne środki, takie jak surowa polityka dotycząca kosztów i wynagrodzeń.
- (397) Punkt 47 komunikatu bankowego z 2013 r. przewiduje, że w momencie stwierdzenia niedoboru kapitału bank musi zapobiec odpływowi środków za pomocą szeregu środków, które mają na celu zapewnienie takiego samego wyniku jak zakazy regularnych wypłat dywidendy i kuponów, zakazy nabywania, zakazy przywództwa cenowego lub zakazy publikowania materiałów reklamowych. Komisja zauważa, że bank wprowadził już w życie takie zakazy, ponieważ są one zawarte w wykazie zobowiązań przedłożonym przez Grecję, jak opisano w motywie 133, oraz że bank nie wypłacił żadnej dywidendy w gotówce od 2008 r.
- (398) Zobowiązanie dotyczące dokapitalizowania z 2014 r. (środek C) stanowi bufor pozwalający na pokrycie przyszłych strat, jak określono w teście warunków skrajnych przeprowadzonym przez narodowy bank Grecji w 2013 r. i ujawnionym dnia 6 marca 2014 r. Wyniki testu warunków skrajnych pokazują, że bank potrzebuje dodatkowego kapitału w kwocie 2 945 mln EUR na pokrycie przyszłych strat zgodnie ze scenariuszem warunków skrajnych. Środek C pokrywa tylko pozostałą potrzebę kapitałową w tej mierze, w jakiej: (i) nie może zostać pokryta przez dalsze transakcje zbycia lub środki zwiększające kapitał (Komisja uznaje, że bank przeanalizował wszystkie możliwe transakcje zbycia i zobowiązał się do tych wszystkich spośród nich, które mogą zmniejszyć potrzeby kapitałowe w ramach planu kapitałowego przedłożonego narodowemu bankowi Grecji) oraz (ii) nie zostanie pokryta przez prywatnych inwestorów w ramach podwyższenia kapitału podstawowego, które odbędzie się w kwietniu 2014 r. W związku z tym nie zapewnia on bankowi dodatkowego kapitału.
- (399) Jak wyjaśniono w motywach 385–395, bank już przed testem warunków skaranych podjął działania mające na celu ograniczenie kwoty potrzeb kapitałowych do minimum. Jeżeli w ramach obecnego procesu pozyskiwania kapitału bankowi uda się pozyskać większość potrzebnego kapitału od prywatnych inwestorów, a dodatkowa pomoc wypłacona przez HFSF pozostanie poniżej 1 mld EUR, dalszy wkład własny banku nie będzie konieczny. Jeżeli jednak pomoc wypłacona w ramach środka C przekroczy ten poziom, bank powinien sprzedać dodatkową część swojej działalności.
- (400) Jeżeli chodzi o podział obciążenia, komunikat bankowy z 2013 r. stanowi, że odpowiedni podział obciążenia obejmuje wkład udziałowców, posiadaczy kapitału hybrydowego i właścicieli długów podporządkowanych przed przyznaniem pomocy w formie wsparcia kapitałowego. Komisja zauważa, że Grecja zmieniała swoje krajowe ramy prawne w celu zapewnienia, aby wierzyciele podporządkowani wnieśli swój wkład do kosztów restrukturyzacji banku zanim bank otrzyma jakikolwiek dodatkowy zastrzyk kapitałowy. Komisja zauważa również, że Grecja podjęła zobowiązanie do wdrożenia środków określonych w art. 6a ustawy o HFSF zmienionej w 2014 r., który przewiduje przydzielenie pozostałej kwoty niedoborów kapitału posiadaczom instrumentów kapitałowych i innych

zobowiązań podporządkowanych w stosownych przypadkach. Ponieważ taki podział obciążenia będzie miał miejsce dopiero po wykonaniu zobowiązania dotyczącego dokapitalizowania z 2014 r. (środek C), na podstawie pkt 45 komunikatu bankowego z 2013 r., Komisja uważa, że jeżeli obowiązkowa konwersja podporządkowanych instrumentów dłużnych i hybrydowych instrumentów kapitałowych musiałaby nastąpić już w momencie zobowiązania, rezultaty byłyby niewspółmierne. Jeżeli bank pozyska wystarczający kapitał prywatny, aby pokryć wszystkie potrzeby kapitałowe określone w ramach testu warunków skrajnych przeprowadzonego przez narodowy bank Grecji, konwersja podporządkowanych papierów dłużnych będzie niewspółmierna. Zobowiązanie Grecji do konwersji długu podporządkowanego na kapitał zanim jakiegokolwiek wsparcie kapitałowe zostanie faktycznie wypłacone bankowi, wystarczy zatem, aby zapewnić odpowiedni podział obciążenia.

- (401) Ponadto w celu zapewnienia maksymalnego udziału właścicieli banku w odtworzeniu odpowiedniego kapitału regulacyjnego podczas okresu restrukturyzacji Grecja zobowiązała się, że do końca okresu restrukturyzacji bank zatrzyma dywidendy i nie wypłaci żadnych kuponów, do wypłaty których nie jest zobowiązana przepisami prawa. Tym samym, zgodnie z pkt 26 komunikatu w sprawie restrukturyzacji oraz pkt 47 komunikatu bankowego z 2013 r., bank nie będzie wykorzystywał pomocy państwa na dokonywanie płatności z tytułu funduszy własnych, jeżeli brakuje wystarczających zysków do realizacji takich płatności.
- (402) Grecja zobowiązała się również, że do dnia 31 grudnia 2017 r. bank nie wypłaci żadnemu pracownikowi ani członkowi kadry kierowniczej wypłaty wynagrodzenia rocznego (płaca, składka emerytalna, premia uznaniowa) przekraczającego całkowite wynagrodzenie roczne prezesa narodowego banku Grecji (nie uwzględniając jakiegokolwiek dobrowolnej częściowej rezygnacji z wynagrodzenia przez prezesa). Ponadto, jeżeli HFSF musiałby subskrybować jakiegokolwiek akcje banku, Grecja zobowiązała się do zastosowania pułapu wynagrodzeń zgodnie z komunikatem bankowym z 2013 r.⁽¹⁴⁵⁾.
- (403) Komisja musi ocenić, czy zobowiązanie obejmujące dwa scenariusze spełnia wymogi określone w komunikacie bankowym z 2013 r.
- (404) W pierwszym scenariuszu bank faktycznie nie otrzymuje nowego zastrzyku kapitałowego od HFSF, a pomoc określona w ramach środka C będzie ograniczona jedynie do zobowiązania do gwarantowania podwyższenia kapitału i HFSF nie wypłaci ani jednego euro ponieważ wszystkie nowe akcje będą subskrybowane przez inwestorów prywatnych. Komunikat bankowy z 2013 r. stanowi, że pułap wynagrodzeń może zostać zniesiony po spłaceniu pomocy. Pomoc zawarta w takim zobowiązaniu gwarancji w odniesieniu do przewidywanego podwyższenia kapitału, nie może zastać spłacona, jeżeli dane zobowiązanie nie stało się skuteczne (ponieważ żadne środki pieniężne nie zostały wypłacone bankowi przez państwo). W takich okolicznościach Komisja może dopuścić stosowanie pułapu wynagrodzeń przez określony czas. Komisja uważa, że zobowiązanie podjęte przez Grecję, które obowiązuje do dnia 31 grudnia 2017 r. (tj. przez trzy lata i osiem miesięcy, z zakończeniem jeden rok przed końcem planu restrukturyzacji) stanowi właściwe zastosowanie ostatniego akapitu pkt 38 komunikatu bankowego z 2013 r. Ponieważ roczne wynagrodzenie prezesa narodowego banku Grecji jest niższe niż pułap określony w pkt 38 akapit drugi komunikatu bankowego z 2013 r. i ponieważ zobowiązanie to odnosić się będzie do całej grupy, Komisja uznaje, że zobowiązanie zaproponowane przez Grecję w przypadku gdy żadne akcje nie są subskrybowane przez HFSF w ramach planowanego podwyższenia kapitału jest zgodne z pkt 38 komunikatu bankowego z 2013 r.
- (405) W drugim scenariuszu, jeżeli HFSF będzie musiał subskrybować jakiegokolwiek akcje banku, Grecja zobowiązała się do zmiany zobowiązania zgodnie z komunikatem bankowym z 2013 r. Komisja zauważa, że jeżeli HFSF będzie subskrybował akcje, w celu pozostania w zgodności z komunikatem bankowym z 2013 r. należało będzie zmienić okres stosowania pułapu wynagrodzeń, wyznaczając jego zakończenie na koniec realizacji planu restrukturyzacji, tj. dzień 31 grudnia 2018 r., lub na dzień transakcji równoważnej ze spłatą pomocy, w zależności od tego, co nastąpi wcześniej. Ponieważ akcje zwykle nie mogą zostać spłacone przez bank, Komisja dopuszcza, aby sprzedaż akcji z zyskiem na rynku wtórnym była uznana za transakcję równoważną ze spłatą pomocy.
- (406) Podsumowując, w obydwu scenariuszach zobowiązanie dotyczące pułapu wynagrodzeń podjęte przez Grecję jest zgodne z wymogami komunikatu bankowego z 2013 r.
- (407) Jeżeli chodzi o wynagrodzenie państwa, komunikat w sprawie przedłużenia z 2011 r. wymaga, aby nowe akcje były emitowane z uwzględnieniem dyskonta wobec do ceny rynkowej, po dostosowaniu do efektu rozmycia. Komisja zauważa, że celem tego wymogu jest zapewnienie otrzymania przez państwo odpowiedniego wynagrodzenia z tytułu jego udziałów w banku oraz odpowiednie rozmycie dotychczasowego akcjonariatu. W przypadku środka C państwo jest już głównym akcjonariuszem banku, posiadającym więcej niż 90 % akcji. W związku z tym

⁽¹⁴⁵⁾ Zob. przypis 85.

nadmierne dyskonto w stosunku do ceny rynkowej zmniejszyłoby wynagrodzenie państwa w ramach środka B4 oraz mogłoby wiązać się z pomocą na rzecz inwestorów, jeżeli dyskonto powodowałoby niedoszacowanie wartości banku. W celu uniknięcia takich sytuacji cena subskrypcji nie może być niższa niż cena minimalna określona na podstawie dwóch wycen przeprowadzonych przez niezależnych taksatorów. W związku z tym szczegółowe ustalenia dotyczące określenia ceny chronią HFSF przed nadmiernym rozmyciem przez nowych inwestorów, zapewniając jednocześnie subskrypcję nowych akcji przez HFSF po cenie, która odzwierciedla wartość banku. W tych okolicznościach Komisja może przyjąć emisję nowych akcji przy niższym dyskoncie w stosunku do bieżącej ceny rynkowej niż przewidziane w komunikacie w sprawie przedłużenia z 2011 r. i uznać cenę minimalną za dopuszczalną.

- (408) Jeżeli akcje zostałyby wyemitowane po wyższej cenie, istniałoby ryzyko zniechęcenia prywatnych inwestorów od udziału w podwyższeniu kapitału podstawowego, co w konsekwencji ograniczyłoby pozyskiwanie prywatnego kapitału.
- (409) W związku z tym Komisja uważa, że poziom wkładu własnego i podziału obciążenia jest odpowiedni w odniesieniu do środka C.

7.6.3.3. Wniosek dotyczący wkładu własnego i podziału obciążenia

- (410) Komisja zauważa, że w porównaniu z całkowitym dokapitalizowaniem otrzymanym od państwa wkład własny i podział obciążenia w formie sprzedaży aktywów jest dużo niższy niż poziom zwykle uznawany przez Komisję za wystarczający. Biorąc jednak pod uwagę elementy określone w sekcji 7.6.1, na podstawie których Komisja może zaakceptować niższy wkład własny i podział obciążenia, można uznać, że plan restrukturyzacji przewiduje wystarczające środki dotyczące wkładu własnego i podziału obciążenia.
- (411) Plan restrukturyzacji jest również zgodny z wymogami komunikatu bankowego z 2013 r. w odniesieniu do środka C.

7.6.4. Środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji

- (412) W komunikacie w sprawie restrukturyzacji wymaga się, aby plan restrukturyzacji zawierał propozycje środków służących ograniczeniu zakłóceń konkurencji i zapewnieniu konkurencyjnego sektora bankowego. Co więcej, środki te powinny uwzględniać również kwestię pokusy nadużyć oraz zapewniać, aby pomoc państwa nie została wykorzystana do finansowania zachowań antykonkurencyjnych.
- (413) Zgodnie z pkt 31 komunikatu w sprawie restrukturyzacji przy ocenie kwoty pomocy i związanych z nią zakłóceń konkurencji Komisja musi uwzględnić zarówno bezwzględną i względną kwotę pomocy otrzymaną od państwa, jak i stopień podziału obciążeń i pozycję instytucji finansowej na rynku po restrukturyzacji. W tym względzie Komisja przypomina, że bank otrzymał od państwa kapitał o wartości równej 16 % aktywów ważonych ryzykiem (wyłączając środek C). Wraz ze środkiem C bank otrzymuje zobowiązanie dodatkowego zastrzyku kapitałowego w wysokości 2 864 mld EUR, co stanowi łączną pomoc kapitałową w wysokości 23,7 % aktywów ważonych ryzykiem banku. Poza wsparciem kapitałowym bank otrzymał również pomoc na utrzymanie płynności finansowej. Bank otrzymał gwarancje zachowania płynności w wysokości 13 600 mln EUR na dzień 15 kwietnia 2011 r. oraz w wysokości 13 932 mln EUR na dzień 30 listopada 2013 r., co stanowi 17 % bilansu banku na ten dzień. Bank skorzystał również z gwarantowanego przez państwo awaryjnego wsparcia płynnościowego w wysokości 12 mld EUR na dzień 31 grudnia 2012 r., co stanowi 18 % bilansu banku na ten dzień. Konieczność wdrożenia środków mających na celu ograniczenie ewentualnych zakłóceń konkurencji jest uzasadniona, w szczególności ze względu na stosunkowo dużą kwotę pomocy. Ponadto udział banku w rynku greckim jest znaczny i wynosi 17 % w rynku w zakresie kredytów i 12 % w zakresie depozytów na dzień 31 grudnia 2012 r. Transakcje nabycia New TT Bank i Nea Proton Bank zwiększyły udział banku w rynku do 20,7 % w zakresie kredytów i do 18,8 % w zakresie depozytów według stanu na wrzesień 2013 r. ⁽¹⁴⁶⁾.
- (414) Komisja przypomina, że trudności banku wynikają głównie z zewnętrznych wstrząsów, takich jak grecki kryzys zadłużeniowy i przedłużająca się recesja, które zaburzały funkcjonowanie greckiej gospodarki od 2008 r., jak zauważono w motywie 69 decyzji o wszczęciu postępowania w sprawie Eurobank. Konieczność uwzględnienia kwestii pokusy nadużyć jest ograniczona, ponieważ wydaje się, że bank nie podejmował nadmiernego ryzyka. Jak opisano w sekcji 7.6.1, skutki środków pomocy zakłócające konkurencję są mniejsze w świetle tych czynników, tym samym środki mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji są konieczne w mniejszym stopniu. Z tych względów Komisja może wyjątkowo przyjąć, że pomimo wysokiej kwoty pomocy, plan restrukturyzacji nie przewiduje żadnego ograniczenia rozmiarów bilansu i kredytów w Grecji.
- (415) Komisja zauważa jednak, że dokapitalizowanie przez państwo umożliwiło bankowi kontynuację działalności bankowej na rynkach zagranicznych i działalności ubezpieczeniowej w Grecji.

⁽¹⁴⁶⁾ Plan restrukturyzacji, s. 14.

- (416) W tym kontekście Komisja zauważa, że oprócz wdrożonych już procesów eliminacji dźwigni finansowej i restrukturyzacji bank zobowiązał się również do sprzedaży działalności ubezpieczeniowej do dnia [...] oraz do zmniejszenia rozmiaru swoich aktywów międzynarodowych do dnia 31 grudnia 2018 r., co prawdopodobnie pociągnie za sobą dalsze transakcje zbycia w [...] i [...], a także do niewykorzystywania pomocy w celu finansowania rozwoju tych przedsiębiorstw. Komisja uważa, że właściwe jest większe ograniczenie zagranicznych aktywów, jeżeli w ramach środka C HFSF wypłaci bankowi dodatkową pomoc kapitałową przekraczającą 1 mld EUR. Jak wskazano w motywie 295, taka płatność sprawiałaby zakłócenie konkurencji w większym stopniu niż samo zobowiązanie udziału w podwyższeniu kapitału. Jeżeli jednak dodatkowy zastrzyk kapitałowy wynosiłby mniej niż 1 mld EUR, powodowałby on większy udział prywatnych inwestorów, co najmniej na poziomie 1,5 mld EUR. Ponadto większy udział prywatnych inwestorów stanowiłby dodatkowy podział obciążenia, jak wyjaśniono w motywie 388. Punkt 31 komunikatu w sprawie restrukturyzacji stanowi, że zarówno cena zapłacona za pomoc otrzymaną od państwa, jak i stopień podziału obciążenia będą brane pod uwagę przy ocenie środków podziału obciążenia. W związku z tym dodatkowe zakłócenia konkurencji zostaną ograniczone, jeżeli zastrzyk kapitałowy dokonany przez HFSF wyniesie mniej niż 1 mld EUR.
- (417) Grecja zobowiązała się do zakazu nabywania zapewniającego, aby bank nie wykorzystywał otrzymanej pomocy państwa w celu nabycia jakichkolwiek nowych działalności. Zakaz ten przyczynia się do zapewnienia wykorzystywania pomocy wyłącznie w celu wspierania przywrócenia rentowności działalności bankowej w Grecji, a nie do celów rozwoju np. na rynkach zagranicznych.
- (418) Zobowiązanie zmniejszenia odsetek płaconych od greckich depozytów z niezwykle wysokiego poziomu zapewnia również niewykorzystywanie pomocy do finansowania niezrównoważonych strategii gromadzenia depozytów, które zakłócają konkurencję na rynku greckim. Podobnie zobowiązanie dotyczące wdrożenia ścisłych wytycznych w zakresie wyceny nowych kredytów na podstawie odpowiedniej oceny ryzyka kredytowego zapobiegnie zakłóceniu przez bank konkurencji na rynku greckim poprzez nieodpowiednie strategie wyceny kredytów dla klientów.
- (419) Biorąc pod uwagę szczególną sytuację opisaną w sekcji 7.6.1 oraz środki przewidziane w planie restrukturyzacji, Komisja uznaje, że istnieją wystarczające zabezpieczenia mające na celu ograniczenie zakłóceń konkurencji.

7.7. MONITOROWANIE

- (420) Zgodnie z sekcją 5 komunikatu w sprawie restrukturyzacji wymaga się sporządzania regularnych sprawozdań w celu umożliwienia Komisji weryfikacji, czy plan restrukturyzacji jest właściwie wdrażany. Zgodnie ze zobowiązaniami⁽¹⁴⁷⁾ Grecja zapewni, aby pełnomocnik ds. monitorowania, który został już mianowany przez bank i zatwierdzony przez Komisję, monitorował wykonanie zobowiązań podjętych przez Grecję w odniesieniu do restrukturyzacji działalności banku w Grecji i zagranicą, ładu korporacyjnego i działalności komercyjnej. W związku z tym Komisja uznaje, że zapewniono właściwe monitorowanie wdrażania planu restrukturyzacji.

8. WNIOSEK

- (421) Komisja stwierdza, że środki pomocy SA.34825 (2012/C), SA.34825 (2014/N), SA.36006 (2013/NN), SA.34488 (2012/C, ex 2012/NN) SA.31155 (2013/C) (2013/NN) zostały wdrożone przez Grecję niezgodnie z prawem i z naruszeniem art. 108 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, ponieważ zostały one wdrożone przed ich oficjalnym zgłoszeniem. Komisja stwierdza jednak, że plan restrukturyzacji łącznie ze zobowiązaniami zawartymi w załączniku zapewnia przywrócenie długoterminowej rentowności banku, jest wystarczający w odniesieniu do podziału obciążeń i wkładu własnego oraz jest stosowny i proporcjonalny, aby zrehabilitować skutki zakłóceń konkurencji wywołane przez środki pomocy będące przedmiotem badania w niniejszej decyzji. Przedstawiony plan restrukturyzacji i zobowiązania spełniają kryteria określone w komunikacie w sprawie restrukturyzacji i w związku z tym środki pomocy można uznać za zgodne z rynkiem wewnętrznym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Następujące środki wdrożone lub planowane przez Grecję stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej:

- a) awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone na rzecz Eurobank Ergasias SA. („Eurobank”) przez narodowy bank Grecji oraz objęte gwarancją Republiki Greckiej (środek L2);

⁽¹⁴⁷⁾ Zob. motyw 134.

- b) drugie dokapitalizowanie pomostowe w wysokości 1 341 mln EUR udzielone na rzecz Eurobank przez grecki fundusz stabilności finansowej (Hellenic Financial Stability Fund, „HFSF”) w grudniu 2012 r. (środek B2);
- c) pisemne zobowiązanie w wysokości 528 mln udzielone na rzecz Eurobank przez HFSF w dniu 21 grudnia 2012 r. (środek B3);
- d) dokapitalizowanie w wysokości 5 839 mln EUR udzielone na rzecz Eurobank przez HFSF w maju 2013 r. (środek B4);
- e) zobowiązanie dotyczące dokapitalizowania w wysokości 2 864 mln EUR udzielone przez HFSF w następstwie podwyższenia kapitału podstawowego o 2 864 mln EUR zatwierdzonego przez nadzwyczajne zgromadzenie akcjonariuszy w dniu 12 kwietnia 2014 r. na podstawie zmienionej ustawy 3864/2010 o HFSF (środek C);
- f) zastrzyk kapitałowy w wysokości 395 mln EUR dokonany na rzecz Nea Proton Bank przez HFSF w dniu 28 sierpnia 2013 r. (środek NP3).

2. W świetle planu restrukturyzacji odnoszącego się do Eurobank Group (Eurobank Ergasias SA i wszystkich jego spółek zależnych, greckich i niegreckich spółek zależnych i oddziałów, zarówno bankowych, jak i niebankowych) przedłożonego w dniu 16 kwietnia 2014 r. oraz zobowiązań przedstawionych przez Grecję w dniu 16 kwietnia 2014 r. następujące środki pomocy państwa są zgodne z rynkiem wewnętrznym:

- a) zastrzyk kapitałowy w wysokości 950 mln EUR dokonany na rzecz Eurobank przez Grecję w maju 2009 r. w ramach programu dokapitalizowania (środek A);
- b) awaryjne wsparcie płynnościowe udzielone na rzecz Eurobank przez narodowy bank Grecji i objęte gwarancją Grecji od lipca 2011 r. w wysokości 12 mld EUR na dzień 31 grudnia 2012 r. (środek L2);
- c) pierwsze dokapitalizowanie pomostowe w wysokości 3 970 mln EUR udzielone na rzecz Eurobank przez HFSF w maju 2012 r. (środek B1);
- d) drugie dokapitalizowanie pomostowe w wysokości 1 341 mln EUR udzielone na rzecz Eurobank przez HFSF w grudniu 2012 r. (środek B2);
- e) pisemne zobowiązanie w wysokości 528 mln udzielone na rzecz Eurobank przez HFSF w dniu 21 grudnia 2012 r. (środek B3);
- f) dokapitalizowanie w wysokości 5 839 mln EUR udzielone na rzecz Eurobank przez HFSF w maju 2013 r. (środek B4);
- g) zobowiązanie dotyczące dokapitalizowania w wysokości 2 864 mln EUR udzielone przez HFSF na rzecz Eurobank w następstwie podwyższenia kapitału podstawowego o 2 864 mln EUR zatwierdzonego przez nadzwyczajne zgromadzenie akcjonariuszy w dniu 12 kwietnia 2014 r. w na podstawie zmienionej ustawy 3864/2010 o HFSF (środek C);
- h) zastrzyk kapitałowy w wysokości 80 mln EUR dokonany na rzecz Proton Bank przez Grecję w maju 2009 r. (środek Pr1);
- i) finansowanie łącznego niedopasowania poziomu płynności w wysokości 1 121,6 mln EUR przez Grecki Fundusz Depozytów i Gwarancji Inwestycyjnych (HDIGF) i HFSF w odniesieniu do działalności przeniesionej z Proton Bank do Nea Proton Bank w październiku 2011 r. i maju 2012 r. (środek NP1);
- j) zastrzyk kapitałowy w wysokości 515 mln EUR dokonany na rzecz Nea Proton Bank przez HFSF w październiku 2011 r., lutym 2012 r., sierpniu 2012 r. i grudniu 2012 r. (środek NP2);
- k) zastrzyk kapitałowy w wysokości 395 mln EUR dokonany na rzecz Nea Proton Bank przez HFSF w dniu 28 sierpnia 2013 r. (środek NP3);
- l) finansowanie łącznego niedopasowania poziomu płynności w wysokości 677 mln EUR przez HDIGF i HFSF w odniesieniu do działalności przeniesionej z T Bank do Hellenic Postbank („TT Bank”), w grudniu 2011 r. i lutym 2013 r. (środek T);
- m) zastrzyk kapitałowy w wysokości 224,96 mln EUR dokonany na rzecz TT Bank przez Grecję w maju 2009 r. (środek TT);
- n) finansowanie łącznego niedopasowania poziomu płynności w wysokości 3 732,6 mln EUR przez HFSF w odniesieniu do działalności przeniesionej z TT Bank do New Hellenic Postbank („New TT Bank”), w styczniu i czerwcu 2013 r. (środek NTT1);
- o) zastrzyk kapitałowy w wysokości 500 mln EUR dokonany na rzecz New TT Bank przez HFSF w dniu 29 stycznia 2013 r. (środek NTT2).

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Republiki Greckiej.

Sporządzono w Brukseli dnia 29 kwietnia 2014 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

ZAŁĄCZNIK

EUROBANK – ZOBOWIĄZANIA REPUBLIKI GRECKIEJ

Republika Grecka zapewnia wdrożenie przez **bank** planu restrukturyzacji przedłożonego dnia 16 kwietnia 2014 r. Plan restrukturyzacji jest oparty na założeniach makroekonomicznych przedstawionych przez Komisję Europejską („Komisja”) w dodatku oraz na założeniach regulacyjnych.

Republika Grecka przedstawia niniejszym następujące zobowiązania („**zobowiązania**”), które stanowią integralną część planu restrukturyzacji. Zobowiązania obejmują zobowiązania dotyczące wdrażania planu restrukturyzacji („**zobowiązania dotyczące restrukturyzacji**”) oraz zobowiązania dotyczące **ładu korporacyjnego i działalności komercyjnej**.

Zobowiązania stają się skuteczne w dniu przyjęcia przez Komisję decyzji zatwierdzającej plan restrukturyzacji („decyzja”).

Okres restrukturyzacji kończy się w dniu 31 grudnia 2018 r. Zobowiązania mają zastosowanie przez cały okres restrukturyzacji, o ile poszczególne zobowiązania nie przewidują inaczej.

Treść zobowiązań interpretuje się w świetle decyzji w ogólnych ramach prawnych Unii i w odniesieniu do rozporządzenia Rady (WE) nr 659/99.

ROZDZIAŁ I

DEFINICJE

Do celów zobowiązań następujące terminy otrzymują następujące znaczenie:

- 1) **Bank:** Eurobank Ergasias SA i wszystkie jego spółki zależne. Termin ten obejmuje zatem Eurobank Group w całości, ze wszystkimi greckimi i niegreckimi spółkami zależnymi i oddziałami, zarówno bankowymi, jak i niebankowymi).
- 2) **Oferta powodująca przyrost kapitału w sektorze bankowym:** oferta, której skutkiem jest wzrost regulacyjnego współczynnika kapitałowego banku, z uwzględnieniem wszystkich istotnych elementów, w szczególności zysku/straty zaksięgowanych w odniesieniu do transakcji oraz obniżenia aktywów ważonych ryzykiem wynikającego ze sprzedaży (w stosownych przypadkach skorygowanego z uwzględnieniem wzrostu aktywów ważonych ryzykiem wynikającego z pozostałych powiązań w zakresie finansowania).
- 3) **Oferta powodująca przyrost kapitału w sektorze ubezpieczeniowym:** oferta, której skutkiem jest wzrost regulacyjnego współczynnika kapitałowego banku. Jakąkolwiek ofertę powyżej wartości księgowej działalności ubezpieczeniowej banku uznaje się automatycznie za powodującą przyrost kapitału.
- 4) **Zamknięcie:** data przeniesienia na nabywcę tytułu prawnego do podmiotów objętych zbyciem.
- 5) **Podmioty objęte zbyciem:** wszystkie przedsiębiorstwa i aktywa, które bank zobowiązuje się sprzedać.
- 6) **Data wejścia w życie:** data przyjęcia decyzji.
- 7) **Koniec okresu restrukturyzacji:** dzień 31 grudnia 2018 r.
- 8) **Aktywa zagraniczne i niegreckie:** aktywa związane z działalnością klientów poza terytorium Grecji, niezależnie od tego, gdzie aktywa są księgowane. Na przykład aktywa zaksięgowane w Luksemburgu, ale związane z działalnością klientów w Grecji nie są objęte zakresem stosowania tej definicji. Natomiast aktywa zaksięgowane w Luksemburgu lub w Grecji, ale związane z działalnością klientów w innych państwach Europy Południowo-Wschodniej są uznawane za aktywa zagraniczne i są objęte zakresem stosowania tej definicji.
- 9) **Spółki zagraniczne:** bankowe i niebankowe zagraniczne spółki zależne i oddziały banku.

- 10) **Zagraniczne spółki zależne:** wszystkie bankowe i niebankowe spółki zależne banku poza terytorium Grecji.
- 11) **Grecka działalność bankowa:** grecka bankowa działalność banku niezależnie od miejsca zaksięgowania aktywów.
- 12) **Grecka działalność niebankowa:** grecka niebankowa działalność banku niezależnie od miejsca zaksięgowania aktywów.
- 13) **Greckie spółki zależne:** wszystkie bankowe i niebankowe greckie spółki zależne banku.
- 14) **Pełnomocnik ds. monitorowania:** jedna lub więcej osób fizycznych lub prawnych, niezależnych od banku, zatwierdzonych przez Komisję i mianowanych przez bank; obowiązkiem pełnomocnika ds. monitorowania jest monitorowanie przestrzegania zobowiązań przez bank.
- 15) **Nabywca:** jedna lub więcej osób fizycznych lub prawnych nabywających całość lub część podmiotów objętych zbyciem.
- 16) **Sprzedaż:** sprzedaż 100 % udziałów, których właścicielem jest bank, o ile poszczególne zobowiązania nie przewidyują inaczej.

Do celów zobowiązań terminy użyte w liczbie pojedynczej oznaczają także liczbę mnogą (i odwrotnie), chyba że zobowiązania przewidują inaczej.

ROZDZIAŁ II

ZOBOWIĄZANIA DOTYCZĄCE RESTRUKTURYZACJI

- 1) **Liczba oddziałów w Grecji:** liczba oddziałów w Grecji wynosi maksymalnie [...] na dzień 31 grudnia 2017 r.
- 2) **Liczba pracowników w Grecji:** liczba ekwiwalentów pełnego czasu pracy w Grecji (zarówno w przypadku działalności bankowej, jak i niebankowej w Grecji) wynosi maksymalnie [...] na dzień 31 grudnia 2017 r.
- 3) **Koszty całkowite w Grecji:** koszty całkowite w Grecji (w przypadku działalności bankowej i niebankowej w Grecji) wynoszą maksymalnie 800 mln EUR na dzień 31 grudnia 2017 r.
- 4) **Koszty depozytów w Grecji:** w celu przywrócenia rentowności banku przed utworzeniem rezerw na rynku greckim bank zmniejsza koszty finansowania poprzez zmniejszenie kosztów depozytów zgromadzonych w Grecji (w tym oszczędności, depozytów à vista, lokat terminowych i innych podobnych produktów oferowanych klientom, których koszty obciążają bank) [...].
- 5) **Wskaźnik netto kredytów do depozytów w Grecji:** w przypadku działalności bankowej w Grecji wskaźnik netto kredytów do depozytów wynosi maksymalnie 115 % na dzień 31 grudnia 2017 r. [...]
- 6) **Wsparcie dla zagranicznych spółek zależnych:** w odniesieniu do każdej zagranicznej spółki zależnej, kumulatywnie od daty wejścia w życie do dnia 30 czerwca 2018 r., bank nie dostarcza dodatkowego kapitału własnego ani kapitału podporządkowanego w kwocie przekraczającej (i) [...] % aktywów ważonych ryzykiem tej spółki zależnej na dzień 31 grudnia 2012 r. lub (ii) [...] mln EUR. Jeżeli bank zamierza dokonać zastrzyku kapitału własnego lub długu podporządkowanego do zagranicznej spółki zależnej w kwocie przekraczającej określony próg, musi zwrócić się do władz greckich, aby przedstawiły one Komisji wniosek o przyjęcie decyzji zmieniającej plan restrukturyzacji.

[...]

a) [...]

b) [...]

c) [...]

- d) [...]
- e) [...]
- [...]
- 7) **Eliminacja dźwigni finansowej aktywów niegreckich do dnia 30 czerwca 2018 r.:** całkowita wielkość portfela aktywów zagranicznych zostaje zmniejszona do maksymalnej kwoty 8,77 mld EUR do dnia 30 czerwca 2018 r.
- 7.1) Jeżeli bank otrzymuje dodatkową pomoc przekraczającą 1 mld EUR i mniejszą niż zgłoszona kwota pomocy, całkowita wielkość portfela aktywów zagranicznych zmniejszona zostaje do maksymalnej kwoty 3,5 mld EUR do dnia 30 czerwca 2018 r. Jeżeli sprzedaż zagranicznych przedsiębiorstw jest wykorzystana do osiągnięcia tego celu, zamknięcie każdej sprzedaży następuje nie później niż w dniu 31 grudnia 2018 r.
- 7.2) [...]
- 7.3) [...]
- 8) **Sprzedaż działalności ubezpieczeniowej:** sprzedaż działalności ubezpieczeniowej (na życie i innej niż na życie) zostaje zakończona (tj. zostaje zamknięta) do [...]. [...].
- Bank i jego doradcy wzywają potencjalnych nabywców do przedłożenia ofert na co najmniej 80 % udziałów, a bank wykazuje gotowość do zawarcia bankowej umowy partnerstwa, oferując swoją sieć dystrybucji i utrzymując mniejszościowy udział wynoszący do 20 %.
- 9) **Sprzedaż spółki zależnej zajmującej się obsługą nieruchomości:** bank zmniejsza swój udział w Eurobank Properties REIC do 20 % do dnia 31 grudnia 2016 r. [...]
- 10) **Sprzedaż inwestycji kapitałowych, obligacji podporządkowanych i obligacji hybrydowych:** wartość księgowa posiadanego przez bank (z wyjątkiem regulowanych ubezpieczeniowych spółek zależnych) portfela papierów wartościowych, zdefiniowanych w następujący sposób, będzie niższa niż 35 mln EUR do dnia 31 grudnia 2015 r. [...]
- 11) W przypadku każdej sprzedaży Republika Grecka zobowiązuje się, że::
- a) nabywca jest niezależny od banku i niepowiązany z nim;
- b) w celu nabycia podmiotów objętych zbyciem, nabywca nie jest finansowany bezpośrednio lub pośrednio przez bank;
- c) przez okres 5 lat od zamknięcia sprzedaży bank nie uzyskuje bezpośredniego lub pośredniego wpływu na całość lub część podmiotów objętych zbyciem bez uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję.
- 12) **Polityka inwestycyjna:** do dnia 31 grudnia 2017 r. bank nie będzie kupował papierów wartościowych o niskim ratingu inwestycyjnym.
- [...]
- 13) **Pułap wynagrodzeń:** do [...] bank nie wypłaci żadnemu pracownikowi ani członkowi kadry kierowniczej całkowitego wynagrodzenia rocznego (płaca, składka emerytalna, premia uznaniowa) przekraczającego [...]. W przypadku otrzymania zastrzyku kapitałowego od HFSF limit wynagrodzeń zostanie ponownie oceniony zgodnie z komunikatem bankowym z dnia 1 sierpnia 2013 r.

ROZDZIAŁ III**ZOBOWIĄZANIA DOTYCZĄCE ŁADU KORPORACYJNEGO I DZIAŁALNOŚCI KOMERCYJNEJ – PRZEDŁUŻENIE I ZMIANY**

- 1) Bank kontynuuje wdrażanie zobowiązań dotyczących ładu korporacyjnego i działalności komercyjnej przedstawionych przez Republikę Grecką w dniu 20 listopada 2012 r., z późniejszymi zmianami określonymi w rozdziale III zobowiązań do dnia 30 czerwca 2018 r. W odniesieniu do Eurobank Properties REIC zobowiązania określone w rozdziale III sekcja A pkt 4 (tj. zgodność z ramami stosunków z HFSF), sekcja C (pkt 27) (dywidenda, kupon, odkupienie, zakaz wykupu i odkupienia), sekcja C (pkt 28) (zakaz nabywania), jak również w rozdziale IV (pełnomocnik ds. monitorowania) przestają mieć zastosowanie do spółek zależnych od momentu, w którym udział banku w Eurobank Properties REIC zostanie zmniejszony do poziomu poniżej [...] %.
- 2) W przypadku gdy określone zobowiązanie nie ma zastosowania na poziomie banku, bank nie wykorzystuje spółek zależnych lub działalności nieobjętych tym zobowiązaniem w celu obejścia zobowiązania.

Sekcja A*Wprowadzenie efektywnej i odpowiedniej organizacji wewnętrznej*

- 3) Bank, z wyłączeniem jego zagranicznych spółek zależnych, zawsze przestrzega wszystkich przepisów ustawy 3016/2002 o ładzie korporacyjnym i ustawy 2190/1920 o Sociétés Anonymes, a w szczególności przepisów związanych z funkcjami organów spółki, takich jak zgromadzenie akcjonariuszy i rada dyrektorów, w celu zapewnienia jasnego podziału obowiązków i przejrzystości. Kompetencje zgromadzenia akcjonariuszy ograniczają się do zadań walnego zgromadzenia zgodnie z prawem spółek, w szczególności w odniesieniu do praw związanych z uzyskiwaniem informacji. Szersze uprawnienia, które umożliwiłyby niewłaściwy wpływ na kierownictwo, zostają uchylone. Odpowiedzialność za bieżące zarządzanie operacyjne spoczywa wyraźnie na dyrektorach wykonawczych banku.
- 4) Bank, z wyłączeniem jego zagranicznych spółek zależnych, musi zawsze przestrzegać ram stosunków z HFSF.
- 5) W celu utrzymania na poziomie indywidualnym i grupowym skutecznej struktury organizacyjnej i odpowiedniego systemu kontroli wewnętrznej, w tym trzech głównych filarów, mianowicie funkcji audytu wewnętrznego, zarządzania ryzykiem i zgodności z przepisami bank przestrzega przepisów obowiązującego zarządzenia prezesa narodowego banku Grecji 2577/9.3.2006 oraz najlepszych międzynarodowych praktyk dotyczących ładu korporacyjnego.
- 6) Bank posiada efektywną strukturę organizacyjną zapewniającą pełną niezależność departamentu audytu wewnętrznego i departamentu zarządzania ryzykiem od sieci handlowych oraz ich bezpośrednią podległość radzie dyrektorów. Komitet audytu i komitet ryzyka utworzone w ramach rady dyrektorów oceniają wszelkie kwestie zgłoszone przez te departamenty. Odpowiednia karta audytu wewnętrznego i karta zarządzania ryzykiem określają role, zakresy obowiązków i zasoby tych departamentów. Karty te są zgodne z międzynarodowymi standardami i zapewniają pełną niezależność tych departamentów. Polityka kredytowa dostarcza wytycznych i instrukcji w odniesieniu do przyznawania kredytów, w tym wyceny kredytów i ich restrukturyzacji.
- 7) Bank ujawnia właściwym organom listę akcjonariuszy posiadających co najmniej 1 % akcji zwykłych.

Sekcja B*Praktyki handlowe i monitorowanie ryzyka**Zasady ogólne*

- 8) W ramach polityki kredytowej określa się zasadę uczciwego traktowania wszystkich klientów w ramach niedyskryminacyjnych procedur, które są odrębne od procedur dotyczących ryzyka kredytowego i zdolności płatniczej. W ramach polityki kredytowej określa się progi, powyżej których udzielenie kredytu musi być zatwierdzone przez kadrę kierowniczą wyższego szczebla. Podobne progi określa się w odniesieniu do restrukturyzacji kredytów oraz postępowania w przypadku roszczeń i sporów. Polityka kredytowa określona jest centralnie w wybranych centrach procesu decyzyjnego na poziomie krajowym i przewiduje wyraźne mechanizmy zabezpieczające w celu zapewnienia spójnego wdrażania odnośnych instrukcji w ramach całej greckiej działalności bankowej.
- 9) W odniesieniu do całej greckiej działalności bankowej bank w pełni uwzględnia zasady polityki kredytowej w procesie działań dotyczących udzielania kredytu i jego refinansowania oraz w systemach wypłat.

Przepisy szczególne

- 10) Przepisy szczególne wymienione w rozdziale III pkt 8–18 zobowiązań mają zastosowanie do działalności bankowej w Grecji, o ile wyraźnie nie przewidziano inaczej.
- 11) Polityka kredytowa wymaga, aby wycena kredytów i hipotek była zgodna ze ścisłymi wytycznymi. Wytyczne te zawierają obowiązek ścisłego przestrzegania standardowych taryf polityki kredytowej w zakresie stawek stopy procentowej (przedziałów) w zależności od okresu zapadalności kredytu, oceny ryzyka kredytowego klienta, oczekiwanej możliwości odzyskania zabezpieczenia (w tym ram czasowych możliwej likwidacji), ogólnych relacji z bankiem (np. poziomu i stabilności depozytów, struktury opłat, sprzedaży krzyżowej) oraz kosztów finansowania banku. Generowane są określone kategorie aktywów stanowiących przedmiot kredytu (kredyty komercyjne, hipoteki, zabezpieczone/niezabezpieczone itd.), a ramy ich wyceny są dostosowane do odpowiednich taryf polityki kredytowej, które podlegają regularnej aktualizacji przez komitet kredytowy. Jakikolwiek wyjątek musi zostać należycie zatwierdzony przez komitet kredytowy lub, jeżeli zezwala na to polityka kredytowa, na niższym szczeblu hierarchicznym. Do transakcji dostosowanych do szczególnych potrzeb, takich jak kredyty konsorcjalne lub finansowanie projektów, odnoszą się te same zasady z należyтым uwzględnieniem faktu, że mogą one nie pasować do standardowych taryf polityki kredytowej. Przypadki naruszenia tej polityki cenowej zgłasza się pełnomocnikowi ds. monitorowania.
- 12) Departament zarządzania ryzykiem jest odpowiedzialny za ocenę ryzyka kredytowego i wycenę zabezpieczenia. Podczas oceny jakości kredytu departament zarządzania ryzykiem działa niezależnie, przedstawiając swoją pisemną opinię w celu zapewnienia stosowania kryteriów wykorzystanych w ocenie w sposób konsekwentny i spójny w czasie i wobec klientów oraz w odniesieniu do polityki kredytowej banku.
- 13) W odniesieniu do kredytów przyznawanych osobom fizycznym i osobom prawnym bank stosuje, w zakresie całej działalności bankowej w Grecji i w oparciu o najlepsze praktyki międzynarodowe, ścisłe pułapy indywidualne i łączne regulujące maksymalną kwotę kredytu, jaką można przyznać w stosunku do indywidualnego ryzyka kredytowego (jeżeli w ogóle jest to dozwolone w prawie greckim i prawie UE). Pułapy te uwzględniają okres zapadalności kredytów i jakość każdego zapewnionego zabezpieczenia/zastawu i są ustalane w oparciu o główne poziomy odniesienia, w tym kapitał.
- 14) Zabronione jest udzielanie kredytów ⁽¹⁾ w celu umożliwienia kredytobiorcom nabycia akcji lub instrumentów hybrydowych banku i innych banków ⁽²⁾, niezależnie od tego, kim są ci kredytobiorcy ⁽³⁾. Przepis ten stosuje się i monitoruje się jego przestrzeganie na poziomie banku.
- 15) Wszystkie wnioski kredytowe złożone przez niepowiązanych kredytobiorców przekraczające [...] % aktywów ważonych ryzykiem banku] lub jakiegokolwiek kredyty ograniczające ekspozycję do jednej grupy (definiowanej jako grupa powiązanych kredytobiorców, którzy stanowią indywidualne ryzyko kredytowe) przekraczające [...] % aktywów ważonych ryzykiem banku] zgłasza się do pełnomocnika ds. monitorowania, który, jeżeli nie stwierdza, że warunki są określone na zasadach rynkowych lub jeżeli nie przedstawiono mu wystarczających informacji, może odroczyć przyznanie linii kredytowej lub kredytu o [...] dni roboczych. W wyjątkowych przypadkach okres ten może ulec skróceniu do [...] dni roboczych, pod warunkiem że pełnomocnikowi ds. monitorowania przedstawiono wystarczające informacje. Okres ten umożliwi pełnomocnikowi ds. monitorowania zgłoszenie sprawy do Komisji i HFSF zanim bank podejmie jakąkolwiek ostateczną decyzję.
- 16) Polityka kredytowa zawiera wyraźne instrukcje dotyczące restrukturyzacji kredytów. Jednoznacznie określa ona, które kredyty się kwalifikują i w jakich okolicznościach oraz wskazuje warunki, które można zaproponować kwalifikującym się klientom. W odniesieniu do całej działalności bankowej w Grecji bank zapewnia, aby cała restrukturyzacja miała na celu zwiększenie przyszłego poziomu odzyskiwania należności przez bank, a tym samym ochronę interesów banku. Polityka dotycząca restrukturyzacji w żadnym razie nie zagrazi przyszłej rentowności banku. W tym celu departament zarządzania ryzykiem banku jest odpowiedzialny za stworzenie i wdrożenie odpowiednich mechanizmów sprawozdawczości w zakresie skuteczności restrukturyzacji, dokonywanie gruntownej analizy wewnętrznych lub zewnętrznych najlepszych praktyk, przedstawianie kwartalnych sprawozdań dotyczących swoich ustaleń komitetowi kredytowemu i komitetowi ryzyka rady dyrektorów, sugerowanie możliwych do wprowadzenia ulepszeń odpowiednich procesów i polityk oraz nadzorowanie ich wdrażania oraz przedstawianie komitetowi kredytowemu i komitetowi ryzyka rady dyrektorów odnośnych sprawozdań.
- 17) W odniesieniu do całej działalności bankowej w Grecji bank przyjmuje politykę postępowania w sprawie roszczeń i sporów mającą na celu maksymalizację poziomu odzyskiwania należności i zapobieganie jakiegokolwiek dyskryminacji lub preferencyjnego traktowania w zarządzaniu sporami. Bank zapewni, aby podejmowane były wszelkie konieczne działania w celu maksymalizacji poziomu odzyskiwania należności na rzecz banku oraz ochrony jego długoterminowej pozycji finansowej. Jakiegokolwiek naruszenia we wdrażaniu tej polityki zgłasza się pełnomocnikowi ds. monitorowania.

⁽¹⁾ Do celów tego zobowiązania termin „kredyty” jest interpretowany w szerokim znaczeniu, jako każdy rodzaj finansowania, np. instrument kredytowy, gwarancja itp.

⁽²⁾ Wyjaśnienie: wyrażenie „inne banki” odnosi się do jakiegokolwiek banku – instytucji finansowej na świecie.

⁽³⁾ Wyjaśnienie: zobowiązaniem tym objęci są wszyscy kredytobiorcy banku, w tym klienci bankowości prywatnej.

- 18) Bank monitoruje ryzyko kredytowe poprzez właściwie rozwinięty system powiadomień i sprawozdań, który umożliwia departamentowi zarządzania ryzykiem: (i) identyfikowanie wczesnych sygnałów obniżenia jakości kredytu i zdarzeń niewykonania zobowiązania; (ii) ocenę możliwości odzyskania portfela kredytowego (obejmujących alternatywne źródła spłat, lecz nie ograniczonych tylko do nich, takie jak dłużnicy solidarni i gwaranci, a także zabezpieczenie oddane w zastaw lub zabezpieczenie możliwe, ale nie oddane w zastaw); (iii) ocenę całkowitej ekspozycji banku na podstawie klientów indywidualnych lub na podstawie portfela oraz (iv) w razie konieczności proponowanie radzie dyrektorów działań naprawczych i ulepszających. Pełnomocnikowi ds. monitorowania zapewnia się dostęp do tych informacji.

Przepisy mające zastosowanie do powiązanych kredytobiorców

- 19) Wszystkie przepisy mające zastosowanie do powiązanych kredytobiorców stosuje się na poziomie banku.
- 20) W ramach polityki kredytowej specjalną sekcję poświęca się zasadom zarządzającymi relacjami z powiązanymi kredytobiorcami. Kredytobiorcy powiązani obejmują pracowników, akcjonariuszy, dyrektorów, kierowników, a także ich współmałżonków, dzieci i rodzeństwo oraz wszelkie osoby prawne bezpośrednio lub pośrednio kontrolowane przez kluczowych pracowników (tj. pracowników zaangażowanych w proces decyzyjny polityki kredytowej) akcjonariuszy, dyrektorów, kierowników, a także ich współmałżonków, dzieci i rodzeństwo. W związku z tym za powiązanych kredytobiorców uznaje się również jakąkolwiek instytucję publiczną lub organizację kontrolowaną przez rząd, jakąkolwiek spółkę publiczną lub agencję rządową. W rozumieniu polityki kredytowej za powiązanych kredytobiorców uznaje się również partie polityczne. W szczególności uwzględnia się decyzje w sprawie wszelkich restrukturyzacji kredytów lub odpisów aktualizujących ich wartość w odniesieniu do obecnych lub byłych pracowników, dyrektorów, akcjonariuszy, członków kadry kierowniczej i ich bliskich, jak również politykę realizowaną w odniesieniu do stosowności, wyceny, rejestracji zastawów i przejęcia zabezpieczenia pożyczki. Definicja powiązanych kredytobiorców została szczegółowiej ujęta w oddzielnym dokumencie.
- 21) Departament zarządzania ryzykiem jest odpowiedzialny za wskazanie wszystkich powiązanych grup kredytobiorców, którzy stanowią indywidualne ryzyko kredytowe w celu odpowiedniego monitorowania koncentracji ryzyka kredytowego.
- 22) W odniesieniu do kredytów przyznawanych osobom fizycznym i osobom prawnym bank stosuje, w oparciu o najlepsze praktyki międzynarodowe, ścisłe limity indywidualne i zbiorcze regulujące maksymalną kwotę kredytu, jaką można przyznać w stosunku do indywidualnego ryzyka kredytowego (jeżeli w ogóle jest to dozwolone w prawie greckim i prawie UE).
- 23) Bank monitoruje oddzielnie ekspozycję związaną z kredytobiorcami powiązanymi, w tym podmiotami sektora publicznego i partiami politycznymi. Produkcja nowych kredytów⁽⁴⁾ w odniesieniu do powiązanych kredytobiorców (roczny % stanu R-1⁽⁵⁾) nie może być wyższa niż nowa produkcja całkowitego portfela kredytowego w Grecji (roczny % stanu R-1). Zobowiązanie to wypełnia się oddzielnie dla każdego rodzaju powiązanych kredytobiorców (pracowników, akcjonariuszy, kierowników, jednostek publicznych, partii politycznych). Ocena kredytowa powiązanych kredytobiorców, jak również warunki ustalania cen oraz możliwe warianty oferowanej im restrukturyzacji nie powinny być korzystniejsze niż warunki oferowane podobnym, ale niepowiązanym kredytobiorcom, w celu zapewnienia równych warunków działania w greckiej gospodarce. Zobowiązanie to nie ma zastosowania do istniejących ogólnych programów na rzecz pracowników, które oferują im subsydiowane kredyty. Bank przedstawia comiesięczne sprawozdanie na temat zmian tej ekspozycji, wielkości nowej produkcji oraz ostatnich wniosków przekraczających [[...] % aktywów ważonych ryzykiem banku], do których należy się odnieść na posiedzeniu komitetu kredytowego.
- 24) Kryteria kredytowe mające zastosowanie w przypadku pracowników/kierowników/akcjonariuszy nie mogą być mniej surowe niż kryteria mające zastosowanie do innych, niepowiązanych kredytobiorców. Jeżeli łączna ekspozycja związana z indywidualnym pracownikiem/kierownikiem/akcjonariuszem przekracza kwotę równą [[...]] stałego wynagrodzenia w przypadku kredytów zabezpieczonych oraz kwotę równą [[...]] stałego wynagrodzenia w przypadku kredytów niezabezpieczonych, ekspozycję niezwłocznie zgłasza się pełnomocnikowi ds. monitorowania, który może podjąć interwencję i odroczyć przyznanie linii kredytowej zgodnie z procedurą opisaną w rozdziale III pkt 25 zobowiązań.
- 25) Wszystkie wnioski kredytowe złożone przez powiązanych kredytobiorców przekraczające [[...] % aktywów ważonych ryzykiem banku] lub jakiegokolwiek kredyty ograniczające ekspozycję do jednej grupy (definiowanej jako grupa powiązanych kredytobiorców, którzy stanowią indywidualne ryzyko kredytowe) przekraczające [[...] % aktywów ważonych ryzykiem banku] zgłasza się do pełnomocnika ds. monitorowania, który, jeżeli nie stwierdza, że warunki są określone na zasadach rynkowych lub jeżeli nie przedstawiono mu wystarczających informacji, może odroczyć przyznanie linii kredytowej lub kredytu o [...] dni roboczych. W wyjątkowych przypadkach okres ten może ulec skróceniu do [...] dni roboczych, pod warunkiem że pełnomocnikowi ds. monitorowania przedstawiono wystarczające informacje. Okres ten umożliwi pełnomocnikowi ds. monitorowania zgłoszenie sprawy do Komisji i HFSF zanim bank podejmie jakąkolwiek ostateczną decyzję.

⁽⁴⁾ Wyjaśnienie: udzielanie nowych kredytów uwzględnia również prolongatę kredytów i restrukturyzację istniejących kredytów.

⁽⁵⁾ Wyjaśnienie: „roczny % stanu R-1” odnosi się do nowej produkcji rozumianej jako odsetek stanu na koniec poprzedniego roku. Kwota aktywów ważonych ryzykiem odnosi się do wartości określonej na koniec roku.

- 26) Restrukturyzacja kredytów obejmująca kredytobiorców powiązanych jest zgodna z takimi samymi wymogami jak w przypadku niepowiązanych kredytobiorców. Ponadto w stosownych przypadkach ustanowione ramy i polityki dotyczące postępowania z aktywami o obniżonej jakości poddaje się ocenie i ulepszeniom. Oczekuje się jednak oddzielnego zgłaszania restrukturyzowanych kredytów powiązanych kredytobiorców, co najmniej w podziale na kategorie aktywów będących przedmiotem kredytu i rodzaj powiązanych kredytobiorców.

Sekcja C

Inne ograniczenia

- 27) **Dywidenda, kupon, odkupienie, zakaz wykupu i odkupienia:** jeżeli Komisja nie wyrazi zgody na wyłączenie, władze greckie podejmują następujące zobowiązania:
- a) bank nie wypłaca kuponów od hybrydowych instrumentów kapitałowych (ani żadnych innych instrumentów, w przypadku których płatności kuponowe są dyskrecjonalne) lub dywidend z tytułu instrumentów funduszy własnych i podporządkowanych instrumentów dłużnych w przypadkach, gdy nie jest to jego prawnym obowiązkiem. Bank nie uwalnia rezerw, żeby nie dopuścić do znalezienia się w takiej sytuacji. W razie wątpliwości w kwestii tego czy do celów niniejszego zobowiązania istnieje prawny obowiązek, bank przedkłada proponowany kupon lub proponowaną wypłatę dywidendy do zatwierdzenia Komisji;
  - b) bank nie odkupuje swoich własnych akcji ani nie korzysta z opcji kupna w odniesieniu do instrumentów funduszy własnych i podporządkowanych instrumentów dłużnych;
  - c) bank nie odkupuje hybrydowych instrumentów kapitałowych.
- 28) **Zakaz nabywania:** Republika Grecka zobowiązuje się, że bank nie nabywa jakichkolwiek udziałów w jakimkolwiek przedsiębiorstwie, ani w formie aktywów, ani przekazania udziałów. Ten zakaz nabywania dotyczy zarówno przedsiębiorstwa, które ma formę prawną spółki, jak i pakietu aktywów, które składają się na przedsiębiorstwo ⁽⁶⁾.
- (i) **Wyłączenie wymagające uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję:** niezależnie od wspomnianego zakazu, po uzyskaniu zatwierdzenia ze strony Komisji oraz w odpowiednich przypadkach na wniosek HFSF, bank może nabywać przedsiębiorstwa i podmioty, jeżeli w wyjątkowych okolicznościach jest to konieczne do przywrócenia stabilności finansowej lub do zapewnienia efektywnej konkurencji.
  - (ii) **Wyłączenie niewymagające uprzedniego zatwierdzenia przez Komisję:** bank może nabywać udziały w przedsiębiorstwach pod warunkiem, że:
    - a) cena zakupu zapłacona przez bank z tytułu jakiegokolwiek nabycia jest mniejsza niż [...] % wielkości bilansu ⁽⁷⁾ banku na dzień wejścia w życie zobowiązań ⁽⁸⁾; oraz
    - b) łączna cena zakupu zapłacona przez bank z tytułu wszystkich takich transakcji nabycia, począwszy od daty wejścia w życie zobowiązań do końca okresu restrukturyzacji jest mniejsza niż [...] % wielkości bilansu banku na dzień wejścia w życie zobowiązań.
  - (iii) **Działalność nieobjęta zakazem nabywania:** zakaz nabywania nie obejmuje transakcji nabycia, które mają miejsce w ramach zwykłej działalności bankowej w zakresie zarządzania istniejącymi roszczeniami w odniesieniu do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji.
- 29) **Zakaz reklamy:** Republika Grecka zobowiązuje się, że bank nie publikuje reklam dotyczących wsparcia ze strony państwa oraz nie stosuje agresywnych strategii handlowych, które nie miałyby miejsca bez wsparcia ze strony Republiki Greckiej.

⁽⁶⁾ Wyjaśnienie: do celów tego zobowiązania podmioty oparte na kapitale własnym banku/kapitale wysokiego ryzyka są wyłączone z zakresu stosowania tego zobowiązania. W związku z tym bank musi zwracać się do Komisji z formalnym wnioskiem, który zawiera biznesplan dotyczący takiego podmiotu.

⁽⁷⁾ Wyjaśnienie: do celów niniejszego zobowiązania wielkość bilansu jest równa kwocie aktywów banku ogółem.

⁽⁸⁾ Wyjaśnienie: w przypadku zatwierdzenia przez Komisję zniesienia zakazu nabywania uzyskanego zgodnie z rozdziałem III pkt 28 ppkt (i) zobowiązań bilans banku na dzień wejścia w życie zobowiązań oblicza się z uwzględnieniem aktywów nabytych podmiotów lub nabytych aktywów na dzień nabycia.

ROZDZIAŁ IV

PEŁNOMOCNIK DS. MONITOROWANIA

- 1) Republika Grecka zobowiązuje się, że bank zmienia i rozszerza do końca okresu restrukturyzacji mandat pełnomocnika ds. monitorowania zatwierdzonego przez Komisję i mianowanego przez bank w dniu 22 lutego 2013 r. Bank rozszerza również zakres tego mandatu w celu uwzględnienia monitorowania (i) planu restrukturyzacji i (ii) wszystkich zobowiązań określonych w niniejszym wykazie.
  - 2) Cztery tygodnie po dacie wejścia w życie zobowiązań Republika Grecka przedkłada Komisji pełne warunki zmienionego mandatu wraz ze wszelkimi niezbędnymi przepisami umożliwiającymi pełnomocnikowi ds. monitorowania wykonywanie obowiązków zgodnie z tymi zobowiązaniami.
  - 3) Dodatkowe przepisy dotyczące pełnomocnika ds. monitorowania określono w oddzielnym dokumencie.
-

Dodatek

PROGNOZY MAKROEKONOMICZNE DOTYCZĄCE GRECKIEJ DZIAŁALNOŚCI KRAJOWEJ

% roczna stopa wzrostu (o ile nie wskazano inaczej)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Łączna stopa wzrostu w latach 2013–2017
Realny PKB	- 6,4	- 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Wzrost nominalnej wartości kredytu w Grecji	- 6,4	- 4,2	0,6	2,9	3,7	3,5	6,4
Deflator PKB	- 0,8	- 1,1	- 0,4	0,4	1,1	1,3	1,3
Ceny nieruchomości	- 11,7	- 10	- 5	0	2	3,5	
Wartość nominalna dochodu do dyspozycji gospodarstwa domowego	- 8,8	- 9,5	- 0,3	- 0,4	2,6	3,6	- 4,5
Depozyty sektora prywatnego	- 7	1,3	1	3,4	5	5	16,6
Stopa bezrobocia (%)	24,2	27	26	24	21	18,6	
Stopa refinansowania EBC (%)	0,75	0,5	0,5	1	1,5	1,75	
Szczytowa produkcja kredytów zagrożonych			2. poł. 2014				
EURIBOR 3 miesiące (średnia, %)		0,24	0,43	0,75	1,25	1,80	
Dostęp do rynków kapitałowych – repos		TAK – bez pułapu					
Dostęp do rynków kapitałowych – zabezpieczony/uprzywilejowany/niezabezpieczony		TAK – do 500 mln EUR każdy	TAK – do 1 mld EUR każdy	TAK – bez pułapu			